

کتاب‌شناسی فهارسِ دست‌نویس‌های اسلامی کتابخانه‌های جهان

در کتابخانه بزرگ حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی^(ره)
<گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی>

جلد دوم

<پاکستان - دانهارک>

نگارش

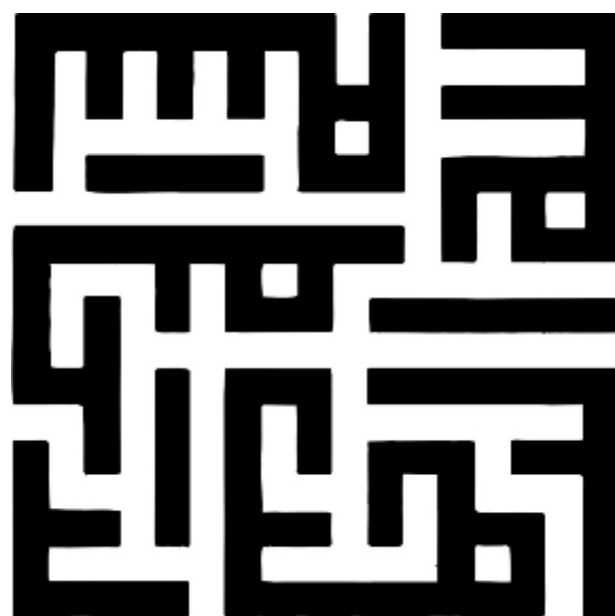
حسین متقی

زیر نظر

سید محمود مرعشی

قم - ایران

شناسنامه کتاب ص ۲

سفید ص ۴

هو الحق

جلد دوم این کتاب‌شناسی،

به تمامی کتاب‌شناسان و نسخه‌شناسانی

که در طول تاریخ پر فراز و نشیب فهرست‌نگاری

نسخه‌های خطی اسلامی، از آغاز تاکنون، سهمی وافر داشته‌اند؛

بخصوص، به روان‌نورانی

احیاگر میراث مکتوب اهل بیت علیهم السلام

کتاب‌شناس فرهیخته

علامه آیت‌الله سید عبدالعزیز طباطبایی رحمه الله

پیشکش می‌شود.

سفید ص ۶

بسم الله الرحمن الرحيم

کتابخانه بزرگ و گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی مرجع فقید شیعه، بزرگ فرهنگبان میراث اسلامی، حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی رحمت الله علیه، در حال حاضر با مجموعه‌ای افزون بر ۸۰/۰۰۰ عنوان نسخه خطی نفیس و نیز صدها هزار جلد کتاب چاپی ارزشمند و غیر مکرر، که نخستین کتابخانه در کشور و سومین کتابخانه جهان اسلام (پس از کتابخانه سلیمانیه در استانبول و دارالکتب قاهره) به شمار می‌آید، از جمله مجموعه‌ای کم‌نظیر از فهرس نسخه‌های خطی اسلامی کتابخانه‌های جهان را در خود جای داده که به نظر نمی‌رسد در کتابخانه‌های بزرگ داخلی و خارجی، این تعداد فهرست به زبان‌های گوناگون، وجود داشته باشد.

پدر بزرگوارم، علامه حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)، و نیز اینجانب از نخستین روزهای بازگشایی این کتابخانه بزرگ، که سابقه آن نزدیک به نیم قرن بالغ می‌گردد، بر این مهم واقف بوده‌ایم که جهت شناسایی نسخه‌های خطی مورد نیاز، بایستی تا آنجا که میسر باشد، فهرس آن‌ها را فراهم نمود. اینجانب نیز حسب الامر معظم له سال‌هاست که به طور مستمر در هر یک از سفرهای مختلف به کشورهای جهان و نیز در ارتباط با تعدادی از دانشمندان، که با این کتابخانه آشنایی دارند، توانسته‌ام بسیاری از فهرس مورد نظر را، که تاکنون چاپ و منتشر شده است، فراهم نمایم. پر واضح است که این فهرست‌ها در حقیقت شناسنامه تک تک نسخه‌های خطی اسلامی موجود در کتابخانه‌های مختلف جهان می‌باشد، که پژوهشگران را، به سان کلید گنجینه‌ها،

جهت دسترسی سریع آنان رهنمون می‌سازد.

در حال حاضر مجموعه فهرس نسخه‌های خطی کتابخانه‌های جهان که در این کتابخانه گرد آمده، در حقیقت، خود یک کتابخانه بزرگ تخصصی و مستقل به شمار می‌رود و برخی از آن‌ها افزون بر یکصد و پنجاه سال گذشته چاپ و منتشر شده و نفاست آنان کمتر از نسخه‌های خطی نیست. همچنین برخی از آنها، به ویژه مواردی که در هند، ترکیه و غیر آنها، در قدیم چاپ و منتشر شده‌اند، بسیار نایاب و امروزه، دیگر امکان فراهم آوردن آن‌ها به هیچ عنوان میسر نخواهد بود؛ به علت آنکه روز به روز نگارش و انتشار فهرس نسخه‌های خطی کتابخانه‌ها در حال تزايد می‌باشد، به خصوص در کشورمان در سال‌های اخیر، تعداد بسیاری از آن‌ها چاپ و منتشر گردیده است. باید افزود که از این تعداد، تنها نزدیک به ۱۰۰ عنوان آن را این کتابخانه بزرگ منتشر نموده است.

تاکنون به تهیه یک فهرست جامع و فنی (کتابشناسی) از این فهرس ارزشمند، موفق نشده بودیم؛ تا اینکه از نیمه‌های دهه هشتاد، با پیشنهاد اینجانب، دوست و همکار عزیز، فاضل و پژوهشگر فرزانه، جناب آقای حسین متقی، این کار مهم و سترگ را شخصاً بر عهده گرفتند و بحمدالله با کوشش و تلاش پیوسته ایشان، در سال ۱۳۸۶، جلد نخست آن از سوی همین کتابخانه، منتشر گردید و خوشبختانه به جهت امتیاز و اهمیت آن اثر، افزون بر اختصاص جایزه دوره سوم کتاب فصل، در بیست و ششمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۸، نیز مورد تفقد و قدردانی ویژه اصحاب قلم، قرار گرفت.

به هر تقدیر خرسندیم پس از چند سال تلاش مستمر ایشان، در شناساندن این مجموعه نفیس و کمیاب، بخصوص فهرس دست‌نویس‌هایی که به زبان‌های لاتین، در قالب و فرمت کتاب، مقاله، پایان‌نامه و مانند آنها، نگارش یافته‌اند، اینک دومین و سومین جلد این اثر گرانسنگ آماده شده و اکنون به حول و قوه الهی، از سوی این کتابخانه عامره، در حال انتشار است.

در مورد روش نگارش این کتاب‌شناسی، نگارنده پیش‌تر در مقدمه خود بر جلد نخست این اثر (چاپ ۱۳۸۶) توضیحات وافیه ارائه داده و مشکلات متعددی را که در روند این کار سترگ، فراوی خود داشته، به تفصیل بازگو نموده است. با تشکر و سپاس از ایشان که توانسته به شایستگی این کتاب‌شناسی را به فرجام برساند، امیدوارم در آینده‌ای نه چندان دور، ان شاء الله شاهد انتشار واپسین جلد این مجموعه نفیس، یعنی جلد چهارم که مشتمل بر معرفی فهرس دست‌نویس‌های اسلامی کتابخانه‌های «فرانسه» و «فلسطین» تا گنجینه‌های دست‌نویس کشورهای «چین» و «یونان»، به انضمام مستدرکات آنهاست، باشیم.

در پایان، به روان پاک و مطهر آن پیر روشن ضمیر، بنیانگذار این کتابخانه عظیم، که ذخایر بسیار گرانبها و ارزشمند آن را در طبق اخلاص نهاد و به رایگان به پژوهشگران جامعه اسلامی هدیه نمود، تا همگان از آن‌ها بهره گیرند، درود می‌فرستم و از روح بلند و سترگ آن یگانه دوران، مدد می‌جویم تا خداوند سبحان ما را در راه نیل به اهداف ایشان موفق بدارد، ان شاء الله.

سید محمود مرعشی نجفی

متولی و رئیس کتابخانه بزرگ آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره)

قم - اسفند ماه ۱۳۹۲

سفید ص ۱۰

علامت‌های اختصاری

جلد.	ج	(۱)
رجوع کنید.	رک.	(۲)
سال.	س	(۳)
شماره / هجری شمسی.	ش	(۴)
صفحه.	ص	(۵)
صفحات.	صص	(۶)
عدد.	ع	(۷)
میلادی.	م	(۸)
مجلد.	مج	(۹)
هجری قمری.	هـ	(۱۰)
عنوان اصلی اثر غیر لاتین.	3	(۱۱)
عنوان وابسته اثر غیر لاتین.	7	(۱۲)
ترجمه اثر فارسی یا لاتین.	;	(۱۳)
یادداشت.	?	(۱۴)

14) 1 st /2 nd	چاپ اول / دوم
16) Vol. Volume	جلد (انگلیسی)
17) Bd. Band	جلد (آلمانی)
18) No. Number	شماره
19) PP. Pages	صفحات
20) P. Page	صفحه
21) Mss. Manuscripts	نسخه‌های خطی
22) Ed. Edit	ویرایش
23) 4	عنوان اصلی اثر لاتین
24) 8	عنوان وابسته اثر لاتین

سفید ص ۱۲

فهارس دست‌نویس‌های کتابخانه‌های ترکیه

سفید ص ۲۳۸

ö ترکیه ö Turkey

الف. کلیات دست‌نویس‌های ترکیه:

4 BAYRAKTAR, N; M. LUGAL ve E. İHSANOĞLU (Ed.):

Bibliography on Manuscript Libraries in Turkey and the Publications on the Located in the these Libraries.

Istanbul, IRCICA, 1995, XXXI+337pp.

; بایراقدار، نعمت؛ مهین لوغال و اکمل الدین احسان اوغلو (اشراف):

کتاب‌شناسی کتابخانه‌های ترکیه و آثار منتشر شده درباره نسخه‌های خطی محفوظ در آن کتابخانه‌ها.

استانبول: انتشارات ارسیکا، ۱۹۹۵، وزیری، ۳۰+۳۳۷+۲۹صص، ترکی استانبولی (با مقدمه انگلیسی).

? : باید افزود متن اثر به زبان ترکی استانبولی^۱ نگارش یافته است، لیکن در همان سال یکبار نیز همراه

1. *Türkiye Yazma Eser Kütüphaneleri ve Bu Kütüphanelerde Bulunan Yazmalarla İlgili Yayınlar Bibliyografyası.*

مقدمه ترکی استانبولی و همچنین بار دیگر نیز در سال ۱۹۹۶م با مقدمه‌ای به زبان عربی از سوی همان ناشر (ارسیکا)، منتشر شده است.

4 BAYRAKTAR, N; M. LUGAL ve E. İHSANOĞLU (Ed.):
"Türkiye Kütüphanelerinde Bulunan Yazma Eserlerle İlgili Yayınlar
Bibliyografyası".

In: *Bibliography on Manuscript Libraries in Turkey and the Publications
on the Located in the these Libraries* (Istanbul, 1995), pp. 83-201.

; بایراقدار، نعمت و مهین لوغال؛ (اشراف: اکمل الدین احسان اوغلو):

"کتاب‌شناسی آثار منتشر شده درباره نسخه‌های خطی کتابخانه‌های ترکیه".

رک. کتاب‌شناسی کتابخانه‌های ترکیه و آثار منتشر شده درباره نسخه‌های خطی محفوظ در
آن کتابخانه‌ها، صص ۸۳-۲۰۱، ترکی استانبولی.

3 الطرازی، فیلیپ دی.:

"خزائن الکتب فی ترکیا (الروملی و الأناضول)"

رک. خزائن الکتب العربیة فی الخاقین، ج ۱، صص ۲۵۱-۲۵۹، عربی.

3 افشار، ایرج:

"کتاب‌شناسی فهرست‌های نسخ خطی فارسی در کتابخانه‌های ترکیه"

رک. کتاب‌شناسی فهرست‌های نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه‌های دنیا، صص ۳۳-۴۰، فارسی.

4 Bilgin, O.& G. Roper (Ed.):

"Islamic manuscripts in Turkey".

In: *World survey of Islamic manuscripts* (GB, 1994), Vol. III, pp. 269-400.

; بیلگین، اورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی ترکیا"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۱۸۳-۳۷۰، عربی.

7 بیلگین، اورهان؛ جفری راپر (سر ویراستار) و احمد رحیمی ریسه (مترجم):

"نسخه‌های خطی اسلامی در ترکیه"

رک. گنجینه‌های دست‌نویس‌های اسلامی در جهان، ج ۳، صص ۹۵۵-۱۰۶۳، فارسی.

3 سزگین، فؤاد:

"مجموعات المخطوطات العربیة فی مکتبات ترکیا"

رک. تاریخ التراث العربی - مجموعات المخطوطات العربیة فی مکتبات العالم، صص ۸۵-۱۲۸، عربی.

4 TÜRKMEN, H.:

“Türkiye’de Yazma Eser Kataloğlarının Tarihsel Gelişimi ve Analizi (1923-2006)”

İstanbul, 2007, 260s.

; ترکمان، حسین:

تحلیل و تطور تاریخی فهرست‌های نسخ خطی در ترکیه.

استانبول: ۲۰۰۷، ۲۶۰ص، ترکی استانبولی.

? : این اثر پایان نامه فوق لیسانس است که به استاد راهنمایی دکتر طوبی قراپته در سال ۲۰۰۷م در دانشگاه مرمره در استانبول از آن دفاع شده است. نسخه‌ای از تصویر این اثر در آرشیو راقم موجود است. باید دانست که رساله مذکور سه سال بعد (۲۰۱۰) با مشخصات ذیل به چاپ رسیده است.

4 TÜRKMEN, H.:

Türkiye Kütüphaneleri Yazma Eserler Kataloğları (1923-2006)

İstanbul: Kitabevi, 2010, xiii+263s.

; ترکمان، حسین:

کتابشناسی فهرس نسخه‌های خطی ترکیه (۱۹۲۳-۲۰۰۶م)

استانبول: خانه کتاب، ۲۰۱۰، ۱۳+۲۶۳صص، وزیری، ترکی استانبولی.

3 متقی، حسین:

فهرست نامه ترکیه

? : اثری منتشر نشده، مشتمل بر معرفی صدها فهرست کتابی، مقاله‌ای چاپی و نیز فهرست‌های دستنوشته مربوط به نسخه‌های خطی اسلامی در کتابخانه‌های عمومی و مجموعه‌های خصوصی در ترکیه است که همچون **فهرست نامه ایران** (چاپ تهران ۱۳۹۰) تنظیم گردیده است. این اثر در مراحل نهایی نگارش قرار دارد و ان شاء الله به دو زبان فارسی و ترکی استانبولی، منتشر خواهد شد.

4 Sezgin, F.:

Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien (Band. I-IV)

Band (I), s. xii+793+10.

Band (II), s. x+778+8.

Band (III), s. x+946+8.

Band (IV), Signaturen - Index, s. 87.

; سزگین، فؤاد:

دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة (مجلدات ۱-۴).

فرانکفورت: معهد تاریخ العلوم العربیة و الإسلامیة، ۱۹۸۶، رقعی، آلمانی و ترکی استانبولی.

? : تعدادی از فهرس نسخ خطی عربی، که پیش‌تر در برخی نشریات قدیمی آلمان، اتریش و ترکیه به چاپ

رسیده، در این اثر چهار جلدی، بازچاپ شده است.

4 Ritter, H.:

“Philologica XIII: Arabische Handschriften in Anatolien und Istanbul“.

In: *Oriens* (Germany), No. 2 (1949), s. 236-314 & No. 3 (1950), s. 31-107;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 236-391).

; ریتر، هلموت:

"سلسله لغویات ۱۳: مخطوطات عربیة فی الأناضول و استانبول".

رک . نشریه شرقی (آلمان)، ش ۲ (۱۹۴۹)، صص ۲۳۶-۳۱۴ و ش ۳ (۱۹۵۰)، صص ۳۱-
۱۰۷، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربیة، ج ۲، صص ۲۳۶-۳۹۱).

3 آتش، احمد.

"المخطوطات العربیة فی مکتبات الأناضول"

رک. مجله معهد المخطوطات العربیة (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، صص ۳-۴۲، عربی.

? : در این مقاله کتابخانه‌های دولتی (صص ۶-۸)، کتابخانه‌های خصوصی تابعه اداره شهرها (ص ۸) و
کتابخانه‌های خصوصی (صص ۹-۱۰) معرفی شده است.

3 زیدان، یوسف:

"المخطوطات الألفية في مكتبات تركيا".

رک . *مجلة معهد المخطوطات العربية* (القاهرة)، مج ۴۸، ع ۱-۲ (۲۰۰۴)، صص ۱۰-۲۰، عربی.
?: در این مقاله فهرست ۶۵ دستنویس نفیس هزارساله، موجود در کتابخانه‌های ترکیه گزارش شده است.

3 زیدان، یوسف (اعداد و تحریر):

"المخطوطات الألفية في مكتبات تركيا"

رک . *المخطوطات الألفية: أعمال المؤتمر الدولي لمركز المخطوطات* (سبتمبر ۲۰۰۴)، صص ۹۲-۱۰۰، عربی.

?: در این مقاله، فهرستواره ۸۲ نسخه نفیس هزارساله، موجود در کتابخانه‌های ترکیه، گزارش شده است.

3 ششن، رمضان؛ یوسف زیدان (اعداد و تحریر):

"المخطوطات الألفية في المكتبات التركية"

رک . *المخطوطات الألفية: أعمال المؤتمر الدولي لمركز المخطوطات* (سبتمبر ۲۰۰۴)، صص ۱۴۷-۱۹۱، عربی.

?: در این مقاله ده‌ها نسخه نفیس هزارساله، موجود در کتابخانه‌های ترکیه به تفصیل، معرفی گردیده است.

3 ابو صالح، عبدالقدوس:

"قائمة أسماء المخطوطات التي صورتها بعثه جامعه الإمام محمد بن سعود الإسلامية من مكنتات تركيا"

رك . مجلّة كلية اللغة العربية (الرياض)، ع ٨ (١٩٧٨)، صص ٦٦٨-٧٠٦ و ع ١٠ (١٩٨٠)، صص ٤٧٤-٤٩٧، عربی.

3 الطرازی، نصرالله مبشر:

"إطالة على المكتبات و الفهارس في ايران و تركيا و المناهج المتبعة في فهرسة المخطوطات الإسلامية"

رك . مجموعه مقالات كنجره بين المللی کتابخانه در تمدن اسلامی، دفتر چهارم (١٣٨٧)، صص ٢٢١١-٢٢٢٢، فارسی.

3 موجانی، علی؛ علی ارغون چنار و محمدعلی کاظم بیگی (با همکاری اسرا دوغان و دیگران):

اسناد سلطانی: اسناد آرشیو عثمانی درباره ایران (جلدهای ١-٢)

قم: کتابخانه آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی^(ره)، ١٣٨٨، ص ٨٢٣، وزیری، فارسی.

3 نوشاهی، عارف:

"نسخه‌های خطی ترکیه".

رک . سیه بر سفید، مجموعه گفتارها و یادداشت‌ها در زمینه کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی،
صص ۱۷۳-۱۸۸، فارسی.

? : در این نوشتار گزارشی از برخی نسخ خطی نفیس موجود در کتابخانه‌های ترکیه ارائه گردیده است.

3 افضلی، مهدی:

"تحلیلی بر آمار نسخ خطی فارسی موجود در کتابخانه‌های ترکیه"

رک . نشریه آینه میراث (تهران)، س ۶، ش ۴۲ (پاییز ۱۳۸۷)، صص ۷۴-۹۹، فارسی.

? : بنا به گفته دکتر مهدی افضلی (۱۳۸۸)، ایشان بین ۱۳ تا ۱۶ هزار نسخه فارسی موجود در
کتابخانه‌های ترکیه را با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی، فهرست‌نگاری نموده‌اند، لیکن این فهرست، تاکنون
منتشر نشده است.

4 KUT, G. ve N. BAYRAKTAR:

Yazma Eserlerde vakıf Mühürleri

Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1984, 255s.

; کوت، گونی و نعمت بایراکدار:

مهرهای وقفی در میان نسخه‌های خطی

آنکارا: انتشارات نخست وزیری، ۱۹۸۴، ۲۴۴ص، وزیری، ترکی استانبولی.
?: در جای جای این اثر تصویر و توضیح صدها نوع مهر وقفی نسخه خطی آمده و به مناسبت آن، صدها دستنویس از نسخ کتابخانه‌های مختلف ترکیه که این مهرها در میان آنها است، معرفی گردیده است.

3 سبجانی هـ.، توفیق:

"آثار فرهنگ ایرانی در بعضی از کتابخانه‌های آناتولی و تراکیا".
رک پانزده گفتار: مجموعه گفتارهای نهمین کنگره تحقیقات ایرانی (تهران)، دفتر ۱ (۱۳۵۸)،
صص ۱۳۲-۱۴۷، فارسی.

3 متواری سورکی، پروین:

"کتابخانه‌های وقفی در ترکیه"
رک. خزائن مکتوب، از وقف کتاب تا کتابخانه‌های وقفی، صص ۵۲۳-۵۴۴، فارسی.

3 ششن، رمضان:

نوادر المخطوطات العربیة فی مکتبات ترکیا (مجلدات ۱-۳)
بیروت: دارالکتاب الجدید، ۱۹۷۵-۱۹۸۲، وزیری، عربی.

۱. از این اثر میکروفیلمی به شماره ۱۶/۱۲۴۳ در بخش ریزنگاری این کتابخانه عامره نگهداری می‌گردد.

- جلد نخست: <الف - خ>، ۱۹۷۵م، ۴۶۸ص.

- جلد دوم: <د - م>، ۱۹۸۰، ۴۶۲ص.

- جلد سوم: <ن - و>، ۱۹۸۲، ۳۴۸ص.

? : در این اثر سه جلدی، صدها اثر نفیس به زبان عربی موجود در کتابخانه‌های ترکیه، گزارش گردیده است. باید افزود در بخشی از این اثر تعداد معتناهی از نسخه‌های ناشناخته با عنوان: **نوادر المخطوطات العربية المجهولة المؤلف في مكتبات تركيا** (ج ۳، صص ۱۷۸-۸۲) معرفی شده که شایسته بررسی و بازبینی است.

3 المانع ، عبدالعزيز (نقد):

"کتاب نوادر المخطوطات العربية في مكتبات تركيا، الجزء الأول، جمع الدكتور رمضان ششن؛ ملاحظات حول ثلاث مخطوطات".

رک . **مجلة معهد المخطوطات العربية (الكويت)**، مج ۲۶، ج ۲ (یولیو / دسامبر ۱۹۸۲)، صص ۸۱۷-۸۲۴، عربی.

3 ششن، رمضان:

مختارات من المخطوطات العربية النادرة في مكتبات تركيا

استانبول: ایسار، ۱۹۹۷، وزیری، ۲۰+۱۱۴۷+۱۸صص، عربی.

? : در این اثر (تکمیل یافته اثر پیشین)، در مجموع ۳۵۶۱ اثر در ۴۹۶۲ نسخه نفیس و ارزنده به زبان عربی از ۱۶۰۹ مؤلف موجود در کتابخانه‌های ترکیه، معرفی شده است.

3 شش، رمضان؛ جمیل آقپکار؛ جواد ایزگی و د. اکمل الدین احسان اوغلو (اشراف):

فهرس مخطوطات الطبّ الإسلامی باللغات العربیة و الترتکیة و الفارسیة فی مکتبات ترکیا^۱.

استانبول: منظّمه المؤتر الإسلامی، ۱۴۰۴ هـ. / ۱۹۸۴، وزیری، ۵۴۱ ص؛ عربی (با مقدمه ترکی استانبولی).

؟: در این فهرست ۴۵۰ عنوان در ۱۰۰۰ نسخه خطی پزشکی از ۱۲۹ کتابخانه در ترکیه به اختصار گزارش شده است. در بخشی از این اثر، ده‌ها نسخه نفیس ناشناخته با عنوان: **أسماء الكتب الطبیة مجهولة المؤلف فی مکتبات ترکیا** (صص ۳۹۷-۴۶۴) به اختصار معرفی شده است که شایسته بررسی و بازبینی است.

3 شش، رمضان؛ جمیل آقپکار؛ جواد ایزگی؛ د. اکمل الدین احسان اوغلو (اشراف) و د. محمد مهدی اصفهانی (با مقدمه فارسی):

فهرست کتب خطی پزشکی موجود در کتابخانه‌های ترکیه.

تهران: بازچاپ کتاب پیشین، ۱۳۸۶ش، ۵۵۸ص، وزیری بزرگ، عربی (با مقدمه فارسی).

7 شش، رمضان.

"فهرس مخطوطات الطبّ الإسلامی باللغات العربیة و الترتکیة و الفارسیة فی مکتبات ترکیا (تقریر)".

۱. از این اثر نیز میکروفیلمی به شماره <۱۲۴۲/۸> در آرشیو بخش ریزنگاری این کتابخانه عامره نگهداری می‌شود.

رک. نشریه عالم‌الکتب (الریاض)، مج ۹، ع ۲ (۱۴۰۸ / ۱۹۸۸)، صص ۲۳۱-۲۳۵، عربی.

3 ششن، رمضان و توفیق هاشم پور سبجانی (مترجم):

"برخی نسخ خطی ناشناخته فارسی در کتابخانه‌های ترکیه".

رک. نشریه تحقیقات اسلامی (تهران)، س ۲، ش ۵-۶ (پاییز و زمستان ۱۳۶۶)، صص ۱۷۰-۱۸۴ (قسمت اول)؛ س ۴، ش ۱-۲ (بهار و تابستان ۱۳۶۸)، صص ۱۱۶-۱۲۸ (قسمت دوم)؛ س ۵، ش ۱-۲ (بهار و تابستان ۱۳۶۹)، صص ۱۶۲-۱۸۸ (قسمت سوم) و س ۹، ش ۱-۲ (بهار و تابستان ۱۳۷۳)، صص ۱۶۳-۱۸۰ (قسمت چهارم).

3 سبجانی ه.، توفیق:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه (۲۲ کتابخانه)

تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳، ۴+۶۴۳صص، وزیری، فارسی.

? : در این فهرست منتخبی از هزاران نسخه خطی نفیس فارسی، مربوط به کتابخانه‌های ترکیه، به اختصار، گزارش گردیده است. باید افزود در این نوشتار، گزارشی از کتابخانه‌های معرفی شده در این اثر، ذیل نام هر کتابخانه، آمده است.

3 نوشاهی، عارف.

"ره آورد ترکیه (تقدی بر فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، تألیف سبحانی، توفیق)".

رک . نشریه معارف (تهران)، دوره ۱۱، ش ۳ (آذر - اسفند ۱۳۷۳)، صص ۱۲-۲۹، فارسی (بازچاپ: مقالات عارف در زمینه ادبیات فارسی و نسخه شناسی، صص ۴۱۳-۴۲۹).

4 Ritter, H.

“Orientalisch steinbücher“.

In: *Istanbuler Mitteilungen* (Turkey), Heft III (1935), s. 1-15; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II , s. 525-539).

; ریتتر، هلموت:

"مؤلفات فی الاحجار".

رک . اخبار استانبول (ترکیه)، دفتر ۳ (۱۹۳۵)، صص ۱-۱۵، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۲، صص ۵۲۵-۵۳۹).

3 مینوی، مجتبی:

"از خزائن ترکیه".

رک . نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی (تهران)، س ۴، ش ۲ (۱۳۳۵)، صص ۴۲-۷۵

(بخش اول؛ س ۴، ش ۳ (۱۳۳۶)، صص ۵۳-۸۹ (بخش دوم) و س ۸، ش ۳ (۱۳۴۰)، صص ۱-۲۹ (بخش سوم)، فارسی.

? : در این فهرست صدها نسخه خطی نفیس از کتابخانه‌های ترکیه معرفی شده است.

3 ششن، رمضان و طه مصطفی امین (مترجم):

"تطور حُرود المتن في المخطوطات الإسلامية"

رک . مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۵۳، ج ۱ (ماید ۲۰۰۹)، صص ۱۴۳-۱۸۲، عربی.

? : در این نوشتار، ۶۸ نسخه خطی نفیس، عمدتاً مربوط به کتابخانه‌های ترکیه گزارش گردیده است.

3 عوّد، کورکیس:

"المخطوطات العربية في تركيا"

رک . فهرس المخطوطات العربية في العالم، ج ۱، صص ۲۸۱ - ۳۴۴، عربی.

4 Toğan, Z. V.:

Türkiye kütüphanelerindeki bazı yazmalar.

In: *İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi* (İstanbul), No. II (1956-57), s. 59-88
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 661 – 690).

؛ توغان، ز. و.:

"بعض المخطوطات في المكتبات التركية".

رک . نشریه مؤسسه تحقیقات اسلامی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۵۶-۱۹۵۷)، صص ۵۹-۸۸،
ترکی استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من
المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۶۶۱-۶۹۰).

3 بروسوی، محمد طاهر:

عثمانلی مؤلفلری (مجلدات ۱-۳).

استانبول: مطبعة عامره، ۱۳۳۳-۱۳۴۲ هـ، وزیری، ترکی عثمانی.

? : جای جای این اثر سه جلدی، نسخه‌های متعددی از کتابخانه‌های ترکیه به مناسبت، معرفی شده است.

4 Öz, Yusuf:

“Anadolu Sahasında yazılmış Farsça-Türkçe Sözlükler”.

In: *Nameye Aşena* (Ankara), C. IV, Nr. 2 (1992), s. 35-44.

؛ اؤز، یوسف:

"فرهنگ‌نامه‌های فارسی - ترکی که در آناتولی نوشته شده‌اند".

رک . نامه آشنا (آنکارا)، س ۴، ش ۲ (تابستان ۱۳۸۱)، صص ۳۵-۴۴، ترکی استانبولی.

3 ششن، رمضان و توفیق هاشم پور سبجانی (مترجم):

"برخی از نسخ خطی ناشناخته فارسی در کتابخانه‌های ترکیه"

رک . نشریه تحقیقات اسلامی (قم)، س ۳، ش ۲ (۱۳۶۷)، صص ۱۷۰-۱۸۴؛ ش ۴ (۱۳۶۸)، صص ۱۱۶-۱۲۸ و ش ۵ (۱۳۶۹)، صص ۱۶۲-۱۸۸، فارسی.

3 آتش، احمد و اکمل ایوبی (مترجم):

"ترکی کا ایک غیر معروف کتبخانه".

رک . خدابخش لایبرئری جرنل (هند)، ش ۵۷-۶۲ (۱۹۹۱ م) صص ۸۷۹-۸۹۶، اردو.

3 رضازاده، مریم (گفتگو با دکتر عثمان اوزگودنلی):

"۱۵ هزار مجلد نسخ فارسی در ترکیه".

رک . هفته‌نامه کتاب هفته (تهران)، ش ۱۸۸ (۱۰ مرداد ۱۳۸۳) ص ۲۱، فارسی.

3 واحدی، محمد یعقوب:

"از گنجینه‌های کتب درسی ترکیه"

رک . نشریه آریانا (کابل)، س ۲۴، صص ۳۸۰-۳۸۸، فارسی.

3 واحدی، محمد یعقوب:

"از گنجینه‌های کتب عربی ترکیه".

رک، نشریه آریانا (کابل)، س ۲۴، صص ۲۵۵-۲۶۲، فارسی.

3 خیام پور، عبدالرسول:

"چند کتاب خطی مهم فارسی در گوشه‌ای از آسیای صغیر"

رک، نشریه دانشکده ادبیات تبریز (تبریز)، س ۳، ش ۳-۴ (۱۳۲۹)، صص ۴۱-۴۸، فارسی.

? : در این مقاله، شش نسخه نفیس فارسی در ترکیه، گزارش گردیده است.

4 ACAR, T.; D. KAYA; N. ÜNVER; E. S. KUTLU & H. SOYAK:

Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu (I-II CD)

Ankara, Milli Kütüphane Başkanlığı, 2004.

; آجار، ت؛ د. کایا؛ ای. س. اونور و ح. سویاک:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه (۱-۲ حلقه سی دی).

? : فهرستی دیجیتالی در قالب یک نرم افزار در دو حلقه لوح فشرده است که در آن حدود ۸۶۰۰۰ نسخه

خطی و تعدادی کتب چاپی قدیمی موجود در کتابخانه‌های مهم ترکیه، معرفی گردیده است. باید افزود به نظر

می‌رسد، تمامی داده‌های وبسایت یازمالار^۱ همین داده‌ها بوده باشد.

3 طلوع کیان، فرهاد:

"بررسی تناقض‌های آماری مربوط به نسخ خطی ترکیه".

رک. نشریه کتاب ماه کلیات (تهران)، س ۶، ش ۶۶ (خرداد ۱۳۸۲)، صص ۷۸-۷۹، فارسی.

3 فراهانی، غلامعلی:

"آناتولی، از زاویه نگاهی دیگر: کتابخانه‌های ترکیه".

رک. نشریه کتاب ماه کلیات (تهران)، س ۷، ش ۷۹-۸۰ (تیر - مرداد ۱۳۸۳)، صص ۱۲۰-۱۲۸، فارسی.

3 حمودة، محمود عباس:

الوثائق العثمانية في تركيا و مصر و دول شمال افريقيا.

القاهرة: دار غريب، ۱۹۹۹، ۴۹۲ص، وزیری، عربی.

3 ناشناخته:

1. <http://www.yazmalar.gov.tr>

"قائمة بأسماء المكتبات - الخزائن العثمانية (التركية) التي جمعت تراث المغرب و المسلمين و أسماء أصحابها (نشرها للاستفادة) نقلت من الخزائن نفسها و لجنة المخطوطات و التراث".
رک. مجلّة أخبار التراث الإسلامي (الكويت)، ع ۳۰ (۱۹۹۲)، صص ۱۸-۲۲، عربی.

3 افشار، ایرج:

"ایران‌شناسی، تازه‌ها و پاره‌های ایرانشناسی: فهرست مشترک نسخه‌های خطی ترکیه"
رک. نشریه بخارا (تهران)، ش ۱۹ (مرداد ۱۳۸۰)، صص ۵۹-۶۰، فارسی.

3 آتش، احمد؛ (ترجمه: صائمه اینال صاوی):

آثار فارسی در آناتولی از قرن ششم تا هشتم هجری قمری
تهران: ستاد بزرگ ارتشتاران، (ضمیمه نشریه بررسی‌های تاریخی، ش ۱۲)، ۷۲ص، فارسی.
?: در این اثر ده‌ها نسخه خطی موجود در کتابخانه‌های ترکیه معرفی شده است.

3 المحاسنی، اسماء زکی:

"منتخبات فی فهرس المخطوطات العربية فی تركيا".
رک. دراسات فی المخطوطات العربية، صص ۱۰۴-۱۰۸، عربی.

3 شش، رمضان.

"المخطوطات التركية و نشر فهرسها".

رک. المؤتمر الافتتاحي لمؤسسة الفرقان للتراث الإسلامي، صص ۱۰۵-۱۱۲، عربی.

3 الشاهین، شامل:

فهرس الفهرس المطبوعة للمخطوطات العربية في تركيا (۱۲۶۲-۱۴۱۳هـ/۱۸۴۵-۱۹۹۲م)

استانبول، دارقبا، ۱۴۱۴/۱۹۹۳، وزیري، ۱۳۰ص، عربی.

? : در این اثر ۳۶۳ فهرست نسخه‌های خطی اسلامی موجود در کتابخانه‌های ترکیه گزارش گردیده است

3 مرعشی نجفی، محمود:

"کتابخانه‌ها و نسخه‌های خطی کهن و نفیس در ترکیه".

رک. گنجینه شهاب (قم)، دفتر ۳، (۱۳۸۱)، صص ۳۴۵-۶۱۹، فارسی (بازچاپ:

نسخه‌شناسی، پژوهش‌هایی درباره نسخه‌های خطی در ایران و جهان، ج ۷، صص ۲۸۱-۵۷۴).

? : در این نوشتار ۲۰۶۳ نسخه خطی نفیس از کتابخانه‌های مختلف ترکیه، به اختصار، معرفی شده است.

3 الطباطبایی، عبدالعزیز:

فهرست المختارات من مخطوطات مکتبات ترکیا (مجلدات ۱-۲).

؟: عنوان فهرستی مخطوط که اکنون به شماره‌های ۴۱۷۲ (ج ۲) و ۴۱۷۳ (ج ۱) در گنجینه دست‌نویس‌های کتابخانه عامره آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی^(ره) در قم نگهداری می‌گردد و در آن برخی نسخه‌های نفیس و کهن و احیاناً شیعی موجود در کتابخانه‌های ترکیه به اختصار گزارش گردیده است (رک . فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه، ج ۱۱، صص ۱۸۳-۱۸۴ و میراث شهاب، ش ۴۵-۴۶، ص ۱۷۱). برخی از این کتابخانه‌ها و مجموعه‌هایی که از آن‌ها در جلد اول (نسخه خطی شماره ۴۱۷۳) دست‌نویس‌هایی معرفی شده، چنین‌اند: حقره چلبی زاده حسام الدین: ص ۲۷؛ سلیمانیه: صص ۲۷-۲۸؛ یحیی افندی: ص ۲۸؛ عاشر افندی: صص ۲۶، ۲۹-۳۰ و ۳۰-۳۲؛ رئیس الکتاب: صص ۲۹-۳۰؛ امیر خواجه کمانکش: ص ۳۲؛ هدایی: صص ۳۲-۳۳؛ سلیم آغا: صص ۳۲-۳۴ و ۸۴؛ حکیم اوغلی علی پاشا: ص ۳۷؛ سلیمییه: ص ۳۸؛ شهید علی پاشا: صص ۳۹-۴۰ و ۸۷؛ بایزید عمومی: صص ۱۰-۱۳، ۴۰؛ فاتح: ص ۲۳، ۵۷-۵۹ و ۸۷؛ علی امیری: صص ۵۹-۶۲؛ لاله‌لی: صص ۱۶-۱۷، ۴۷ و ۸۷؛ جارالله: صص ۲۵، ۴۰ و ۸۹؛ بغدادلی وهبی: ص ۱۸؛ راغب پاشا: صص ۱۹-۲۲؛ ایاصوفیا: صص ۴-۹، ۴۰ و ۸۵؛ اسعد افندی: صص ۱۴-۱۵ و ۸۳؛ ولی‌الدین افندی: صص ۷۶-۷۷، ۸۷-۸۸؛ قلیچ علی پاشا: ص ۳۵؛ بشیرآغا (جوار ایوب انصاری): ص ۳۶؛ حسن پاشا: ص ۳۶؛ طاهرآغا تکیه‌سی: ص ۳۶؛ طوپقاپی سرای: صص ۴۱-۴۹ و ۸۵؛ عاطف افندی: صص ۵۰-۵۲ و ۸۵؛ کوپرلی: صص ۵۲-۵۶؛ نورعثمانیه: صص ۶۳-۶۷؛ دانشگاه استانبول: صص ۶۸-۶۹ و ۸۴؛ داماد ابراهیم پاشا: صص ۷۰-۷۲ و ۸۱-۸۲؛ جامع شریف ایوب: ص ۷۳؛ خسروپاشا: ص ۷۳؛ حمیدیه: ص ۷۴؛ بشیرآغا (جوار باب عالی): ص ۷۵؛ دامادزاده قاضی عسکر محمدمراد (مرادملا): صص ۷۸-۷۹ و ۸۴؛ محمودپاشا: صص ۸۰-۸۱؛ احمدثالث: ص ۸۴؛ فیض الله: ص ۸۹ و در جلد دوم (نسخه خطی شماره ۴۱۷۲) نیز دست‌نویس‌هایی پراکنده و منفرد از کتابخانه‌ها و مجموعه‌های مختلف در ترکیه (عمدتاً کتابخانه‌های استانبول) معرفی شده‌اند. بر پایه شنیده‌ها، این اثر، یکبار از سوی مجید غلامی جلیسه و بار دیگر از سوی محمدحسین حکیم تصحیح گردیده که گویا این ایام (۱۳۹۲)، آماده انتشار بوده باشد. باید افزود یک نسخه

عکسی هم برای بخش نسخ عکسی کتابخانه عامره تهیه شده که در فهرست نسخه‌های عکسی کتابخانه آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ج ۴، ص ۱۹۳) معرفی شده است.

4 GÖLPINARLI, A.:

Hurufluk Metinleri Kataloğu

Ankara, Türk Tarih Krumu Basımevi, 1973 (2nd 1989), VIII+160+XVI pp.

; گول‌پینارلی، عبدالباقی:

فهرست متون حروفیه (در کتابخانه‌های ترکیه).

آنکارا: انتشارات بنیاد تاریخ ترک، ۱۹۷۳ (چاپ دوم ۱۹۸۹)، ۸+۱۶۰+۱۶ صص، وزیری، ترکی استانبولی.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; C. İZGİ; C. AKPINAR ve İ. FAZLIOĞLU:

Osmanlı Astronomi Literatürü Tarihi <OALT> (c. I-II).

İstanbul, IRCICA, 1997, CCIII+1146 pp, 7plates.

; ششن، رمضان؛ جواد ایزگی، جمیل آقپینار؛ احسان فضلی اوغلو و اکمل‌الدین احسان

اوغلو (سرویراستار):

تاریخ نگارش‌های نجومی در دوره عثمانی (جلدهای ۱-۲).

استانبول: ایرسیکا، ۱۹۹۷ م، ۲۰۳+۱۱۴۶ صص، ۷ تصویر، وزیری، ترکی استانبولی.

? : این اثر از مجموعه «نگارش‌های علمی دوره عثمانی»، اختصاص به موضوع ستاره‌شناسی (هیئت و نجوم) دارد که ضمن معرفی آثار، به کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی علوم وابسته به آن، همچون زیجات، تقاویم، معرفت قبله، اسطرلاب، علم میقات، سعد و نحس ایام، روزنامجات، رؤیت هلال و مانند آن، نیز پرداخته شده است. در این مجلد، پس از دو مقدمه کوتاه به ترکی استانبولی و انگلیسی از فضلی احسان اوغلو (صص x-i) و درج فهرست مطالب کتاب (صص xi-xxxiii)، درآمدی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علم ستاره‌شناسی (صص cciii-xxxv) آمده است و در ادامه صدها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس و نسخه چاپی، نسخه شناسی شده است (صص ۱-۹۴۰). در کل اثر، تألیفات ۵۸۲ دانشمند که از این تعداد، ۵۵۶ ستاره شناس که تاریخ زندگی و وفاتشان معلوم است، همراه آثار نجومی آنان، به تفصیل گزارش گردیده است (صص ۱-۷۲۷)؛ همچنین شرح آثار چند دانشمند دیگر، که دوره تاریخی زندگی آن‌ها روشن نیست (صص ۷۲۸-۷۳۵) و نیز شرح آثار دانشمندانی که نام و سایر مشخصات آنان، بطور کلی ناشناخته است (صص ۷۳۶-۹۴۰) به صورت توصیفی بررسی و گزارش گردیده است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; C. İZGİ ve İ. FAZLİOĞLU:
Osmanlı Matematik Literatürü Tarihi <OMLT> (c. I-II).
İstanbul, IRCICA, 1999, CXII+720 pp, 10plates.

; ششن، رمضان؛ جواد ایزگی؛ احسان فضلی اوغلو و اکمل‌الدین احسان اوغلو
(سروراستار):

تاریخ نگارش‌های ریاضی در دوره عثمانی (جلدهای ۱-۲).

استانبول: ایرسیکا، ۱۹۹۹م، ۱۱۲+۷۲۰صص، ۱۰ تصویر، وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه «نگارش‌های علمی دوره عثمانی»، اختصاص به موضوع ریاضیات دارد که در آن ۱۱۱۶ اثر تألیف شده در حساب، جبر، هندسه، مثلثات، دفترداری، اوزان، مقادیر و مانند آن از ۴۹۱ ریاضیدان معرفی شده است. در این جلد، پس از دو مقدمه کوتاه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو، رئیس وقت سازمان کنفرانس اسلامی و درج فهرست مطالب کتاب، درآمدی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علم ریاضیات (صص xxix-cxii) صدها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس نفیس و نسخه چاپی، نسخه شناسی شده است. در این جلد از کتاب، ۴۸۳ ریاضیدان شناخته شده به همراه آثارشان، که ۴۶۲ مورد از این دانشمندان، تاریخ وفاتشان معلوم است (صص ۱-۵۵۹) و ۲۱ شخص دیگر تاریخ وفاتشان دانسته نیست (صص ۵۶۰-۵۶۷) و باقی پدیدآوران که بطور کلی ناشناخته هستند (صص ۵۶۸-۶۱۱)، به صورت توصیفی گزارش گردیده است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR; G. GÜNDÜZ ve V. BULUT:

Osmanlı Coğrafya Literatürü Tarihi <OCLT> (c. I-II).

İstanbul, IRCICA, 2000, LXXXIX+912 pp, 16plates.

; ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گؤلجان گوندوز؛ ویسل بولوت و اکمل‌الدین احسان اوغلو

(سروراستار):

تاریخ نگارش‌های جغرافی در دوره عثمانی (جلدهای ۱-۲).

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۰۰م، ۸۹+۹۱۲صص، ۱۶تصویر، وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه <نگارش‌های علمی دوره عثمانی>، اختصاص به موضوع جغرافیا دارد که در آن به معرفی ۱۶۲۸ اثر تألیف شده در زمینه جغرافیا، نقشه‌ها و اطلس‌های قاره‌ها، کشورها، شهرها، اقیانوس‌ها و دریاها پرداخته شده است. در این جلد، پس از دو مقدمه کوتاه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو، رئیس سازمان کنفرانس اسلامی و درج فهرست مطالب کتاب، درآمدی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علم جغرافیا (صص lxxxix-xxxi)، صدها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس نفیس و نسخه چاپی، نسخه شناسی شده است. در این جلد از کتاب، آثار ۴۵۸ جغرافیدان، که ۴۱۵ مورد از این دانشمندان، تاریخ وفاتشان معلوم است (صص ۱-۵۹۶) و ۲۵ شخص دیگر تاریخ وفاتشان دانسته نیست (صص ۵۹۷-۶۰۴) که در مجموع ۷۲۷ اثر و باقی پدیدآوران نیز بطور کلی ناشناخته هستند، ۹۰۱ اثر از آنان (صص ۶۰۵-۷۶۱)، به صورت توصیفی گزارش گردیده است که البته ۷۴۱ اثر از آن مجموعه، نقشه و اطلس است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR ve G. GÜNDÜZ:

Osmanlı Musiki Literatürü Tarihi <OMULT>.

İstanbul, IRCICA, 2003, LXXVII+480 pp, 27plates.

; ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گؤلجان گؤندؤز و اکمل‌الدین احسان اوغلو (سروراستار):

تاریخ نگارش‌های موسیقی در دوره عثمانی.

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۰۳م، ۷۷+۴۸۰صص، ۲۷تصویر، وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه «نگارش‌های علمی دوره عثمانی»، اختصاص به موضوع موسیقی دارد که در آن ۴۴۰ اثر از ۲۲۳ موسیقیدان معرفی شده است. در این جلد، پس از دو مقدمه کوتاه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو، رئیس وقت سازمان کنفرانس اسلامی و درج فهرست مطالب کتاب، درآمدی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علم موسیقی (صص lxxxvii-xxxix)، صدها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس نفیس و نسخه چاپی، نسخه شناسی شده است. در این جلد از کتاب، ۲۱۳ موسیقیدان به همراه آثار آنان در علم موسیقی، که ۱۹۵ مورد از این دانشمندان، تاریخ وفاتشان معلوم است (صص ۱-۲۷۷) و ۱۸ شخص دیگر تاریخ وفاتشان دانسته نیست (صص ۲۷۸-۲۸۴) همراه معرفی آثاری که پدیدآوران آن‌ها بطور کلی ناشناخته است (صص ۲۸۵-۳۸۲)، به صورت توصیفی گزارش گردیده است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR ve G. GÜNDÜZ:

Osmanlı Askerlik Literatürü Tarihi <OASLT> (c. I-II).

İstanbul, IRCICA, 2004, CV+1290 pp, 64plates.

; ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گؤلجان گؤندؤز و اکمل‌الدین احسان اوغلو (سروراستار):

تاریخ نگارش‌های نظامی و هنرهای رزمی در دوره عثمانی (جلدهای ۱-۲).

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۰۴م، ۱۰۵+۱۲۹۰صص، ۶۴ تصویر، وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه «نگارش‌های علمی دوره عثمانی»، اختصاص به موضوع نظامی و نظامی‌گری دارد که در آن ۳۲۷۳ اثر تألیف شده در زمینه امور نظامی، اصول جنگاوری، صنایع دفاعی، ساخت ادوات نظامی، تاریخ محاربه‌ها، آموزش روش‌ها، تاکتیک‌های نظامی و ادوات جنگی معرفی شده است که از این تعداد، ۳۱۱۵ اثر (۹۵/۱٪) به زبان ترکی عثمانی و باقی اندک (۴/۹٪) نیز اختصاص به آثار تألیف شده زبان‌های عربی، فرانسوی و آلمانی دارد. در این جلد، پس از دو مقدمه کوتاه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو، رئیس وقت سازمان کنفرانس اسلامی و درج فهرست مطالب کتاب، درآمدی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ و اصول علم نظامی‌گری (صص xli-cv)، صدها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس نفیس و نسخه چاپی، نسخه شناسی شده است. در این جلد از کتاب، ۷۲۹ دانشمند که تاریخ وفاتشان معلوم است (صص ۱-۶۸۴) و صدها اثر که پدیدآوران آن‌ها ناشناخته‌اند (صص ۶۸۵-۱۰۵۰)، به صورت توصیفی گزارش گردیده است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR; G. GÜNDÜZ ve V. BULUT:

Osmanlı Tabii ve Tatbiki Bilimler Literatürü Tarihi <OTTBLT> (c. I-II).

İstanbul, IRCICA, 2006, CXLVIII+1562 pp, 39+29plates.

; ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گؤلجان گؤندؤز؛ ویسل بولوت و اکمل‌الدین احسان اوغلو:

تاریخ نگارش‌های طبیعی و علوم تطبیقی در دوره عثمانی (جلدهای ۱-۲).

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۰۶م، ۱۴۸+۱۵۶۲صص، ۲۹+۳۹تصویر، وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه نگارش‌های علمی دوره عثمانی، اختصاص به موضوع علوم طبیعی و تطبیقی دارد که در آن به ۳۳۵۴ اثر تألیف شده در زمینه کشاورزی، باغداری، گیاه‌شناسی، نوقان‌داری، جانورشناسی، کیمیا و شیمی، امور ساختمان و معماری، فیزیک، الکتریسیته، تلگراف، کافی‌شناسی، معدن‌شناسی، زمین‌شناسی، ماشین‌سازی، صنایع و فنون و مانند آن به زبان‌های ترکی، عربی، فارسی، فرانسوی، آلمانی و یونانی پرداخته شده است که بخش قابل توجهی از این آثار علمی در واقع برگردان از زبان مبدأ است. در این جلد، پس از دو مقدمه کوتاه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو، رئیس سازمان کنفرانس اسلامی و درج فهرست مطالب کتاب، درآمدی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علوم طبیعی و تطبیقی (صص xliii-cxlviii) صدها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس نفیس و نسخه چاپی، نسخه‌شناسی شده است. در این جلد از کتاب، ۱۰۷۷ دانشمند به همراه آثارشان، که ۱۰۵۶ مورد از این دانشمندان، تاریخ وفاتشان معلوم است (صص ۱-۱۰۳۸) و ۲۰ شخص دیگر تاریخ وفاتشان دانسته نیست (صص ۱۰۳۹-۱۰۴۶) که در کل ۲۴۰۷ اثر از آنان معرفی شده است. همچنین در ادامه، ۹۲۶ اثر دیگر که پدیدآوران آن‌ها بطور کلی ناشناخته هستند (صص ۱۰۴۷-۱۲۸۸)، به صورت توصیفی بررسی و گزارش گردیده است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR; G. GÜNDÜZ ve V. BULUT:

***Osmanlı Tibbi Bilimler Literatürü Tarihi* <OTBLT> (c. I-IV).**

İstanbul, IRCICA, 2008, CLXXXI+2380 pp, 39+73+64plates.

؛ ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گؤلجان گؤندؤز؛ ویسل بولوت و اکمل‌الدین احسان اوغلو
(سروراستار):

تاریخ نگارش‌های پزشکی و علوم وابسته در دوره عثمانی (جلدهای ۱-۴).

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۰۸م، ۱۸۱+۲۳۸۰صص، ۶۴+۷۳+۳۹ تصویر، وزیر، ترکی
استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه «نگارش‌های علمی دوره عثمانی»، اختصاص به موضوع پزشکی و علوم وابسته (داروسازی، دامپزشکی و ...) دارد که در آن به ۵۶۰۷ اثر تألیف شده در زمینه علوم پزشکی و آثار وابسته به زبان‌های ترکی، عربی، فارسی، فرانسوی، آلمانی، انگلیسی و یونانی پرداخته شده است که بخش قابل توجهی از این آثار علمی در واقع برگردان و ترجمه از زبان مبدأ است. در این مجلد، پس از دو مقدمه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو و درج فهرست مطالب کتاب، گزارشی تفصیلی درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علوم پزشکی و وضعیت نگارش‌های آثار پزشکی در عثمانی (صص XIX-CLXXXI) سپس هزاران اثر چاپی و خطی، بر اساس ترتیب تاریخ وفات پدیدآوران آثار (مؤلفان، شارحان، مترجمان، ناظران و ...) این آثار، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز هزاران دستنویس نفیس یا نسخه چاپی، کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی شده است. در این جلد از کتاب، آثاری از ۱۴۱۸ دانشمند شناخته شده معرفی گردیده که از این تعداد، تاریخ وفات یا حیات جمعی از آنها، نامعین می‌باشد. باید افزود از کل ۵۶۰۷ اثر، مؤلفان و مترجمان ۴۳۰۳ اثر (صص ۱-۱۶۷۱) معلوم و ۱۳۰۴ اثر (صص ۱۶۷۳-۲۰۳۶) نیز ناشناخته

می‌باشد؛ همچنین از این میان ۱۴۷۳ نسخه خطی و ۴۱۷۰ اثر هم چاپی است؛ نیز به لحاظ تفکیک موضوعات فرعی، ۴۵۵۸ اثر در پزشکی، ۵۴۴ اثر در داروسازی و ۵۴۶ اثر نیز در دامپزشکی نگارش یافته است و به لحاظ زبانی هم ۴۵۶۰ اثر به ترکی (عمدتاً با لهجه عثمانی)، ۸۲۵ اثر به عربی، ۱۱۴ اثر به فرانسوی، ۳۹ اثر به فارسی، ۱۷ اثر به ارمنی، ۱۴ اثر به آلمانی، ۱۴ اثر به ترکی - عربی، ۱۱ اثر به ترکی - فرانسوی، ۳ اثر به لاتین، ۲ اثر انگلیسی، چند اثر منفرد نیز به زبان‌های یونانی، اردو و ایتالیایی در طی سه مجلد از این مجموعه، به صورت توصیفی بررسی و گزارش گردیده است که از این میان ۲ اثر طی زبان آن‌ها مورد شناسایی قرار نگرفته است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR; G. GÜNDÜZ ve V. BULUT:

Osmanlı Astroloji Literatürü Tarihi ve Osmanlı Astronomi Literatürü Tarihi Zeyli (OASTLT, SUPP. I); *Osmanlı Bilim Literatürü Tarihi Zeyleri (Matematik, Coğrafiya, Musiki, Askerlik, Tabii ve Tatbiki Bilimler, Tıbbi Bilimler) ve Osmanlı Mavzu'at al-'Ulum Literatürü Tarihi* (c. I-II).

İstanbul, IRCICA, 2011, LXXX+514 pp, 15 plates (Vol. I) + XXVI+644 pp, 15plates.

; ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گوّلجان گۆندؤز؛ ویسل بولوت و اکمل‌الدین احسان اوغلو (سرویراستار):

تاریخ نگارش‌های اختربینی (احکام نجوم) در دوره عثمانی و تکمله و استدراک نگارش‌های ستاره‌شناسی (نجوم و هیئت)، ریاضیات، جغرافیا، موسیقی، نظامی و هنرهای رزمی، طبیعی و علوم تطبیقی و پزشکی و علوم وابسته و تاریخ موضوعات علوم در دوره عثمانی (۱-۲).

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۱۱، ۸۰+۵۱۴ ص (ج ۱)، ۲۶+۶۴۴ ص (ج ۲)، ۱۵+۱۵ تصویر،
وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این مجلد از مجموعه نگارش‌های علمی دوره عثمانی، بجز نیمه نخست جلد اول کتاب (احکام نجوم) باقی مطالب جلد نخست و تمامی متن جلد دوم کتاب، در حقیقت استدراکات، تکلمه‌ها و ذیل‌های هفت‌گانه بر مجلدات منتشر شده مجموعه تاریخ نگارش‌های علمی می‌باشد. باید افزود که این جلد نیز، طبق روال، دارای دو مقدمه به ترکی استانبولی و انگلیسی از دکتر احسان اوغلو، رئیس وقت سازمان همکاری‌های اسلامی است و پس از آن فهرست مطالب کتاب، درآمدی مربوط به بخش نخست کتاب از ا. احسان اوغلو و رمضان ششن، درباره کلیات، تعاریف، اصطلاحات و تاریخ علم احکام نجوم (صص XLV-LXXII) و در ادامه ده‌ها اثر بر اساس ترتیب تاریخ وفات یا حیات پدیدآوران (اعم از مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...)، کتاب‌شناسی شده و در ذیل آن نیز صدها دستنویس و نسخه چاپی، گزارش گردیده است. گفتنی است بخش اول جلد نخست اثر (صص ۳-۳۰۰)، در واقع ادامه سری مجلدات موضوعی کتاب تاریخ نگارش‌های علمی در دوره عثمانی است و این مجلد، مختص به معرفی آثار نگارش یافته در علم احکام نجوم (اختریبی) است. در این بخش ۱۰۳۲ اثر از ۱۸۳ مؤلف و مترجم (۱۴۰ نفر شناخته شده و ۴۳ نفر ناشناس) در موضوع احکام نجوم و طوابع معرفی شده که از این تعداد پدیدآور ۳۳۸ اثر معلوم و ۶۹۴ اثر از آن‌ها، ناشناخته است. بخش دوم این جلد از کتاب (صص ۳۰۳-۴۴۰)، در حقیقت بخش اول از سری تکلمه‌های هفت‌گانه و مشتمل بر تکلمه و استدراک تاریخ نگارش‌های ستاره‌شناسی در دوره عثمانی (OALT) است. در این بخش استدراکات آثار، اعم از اثر یا دستنویس جدید، نسبت به ۹۳ پدیدآور یاد شده و یا از قلم افتاده در چاپ ۱۹۹۷م، افزوده شده است. در جلد دوم اثر (فاقد مقدمه)، پس از یک ایضاح کوتاه درباره اثر، فهرست مطالب کتاب آمده و سپس به ترتیب: ۲) استدراک و تکلمه آثار ریاضی (صص ۴۹-۱۰۵)

شامل معرفی آثاری از ۱۳۴ پدیدآور؛ ۳) استدراک و تکمله آثار جغرافی (صص ۱۸۳-۲۱۴) شامل معرفی آثاری از ۱۱۷ پدیدآور؛ ۴) استدراک و تکمله آثار موسیقی (صص ۳۷۸-۳۸۰) شامل معرفی آثاری از ۸ پدیدآور؛ ۵) استدراک و تکمله آثار نظامی (صص ۴۰۷-۴۰۹) شامل معرفی آثاری از ۵ پدیدآور؛ ۶) استدراک و تکمله آثار طبیعی و علوم تطبیقی (صص ۴۴۴-۴۵۰) شامل معرفی آثاری از ۱۹ پدیدآور؛ ۷) استدراک و تکمله آثار پزشکی و علوم وابسته (صص ۴۷۷-۴۸۸) شامل معرفی آثاری از ۳۳ پدیدآور، کتاب‌شناسی و نسخه‌شناسی شده است. باید افزود آثار دستنویس یا مطبوع پدیدآوران (مؤلفان، شارحان، مترجمان و ...) آن‌ها نامعلوم باشد نیز در ادامه همان بخش‌ها، به تفصیل گزارش گردیده است.

4 İHSANOĞLU, E. (Edit.); R. ŞEŞEN; M. SERDAR BEKAR; G. GÜNDÜZ ve V. BULUT:

Osmanlı Bilim Literatürü Tarihi Genel İndeksi (Indexes of authors and works in 17 vols.)

İstanbul, IRCICA, 2012, XVI+980 pp.

؛ ششن، رمضان؛ م. سردار بکر؛ گؤلجان گوندوز؛ ویسل بولوت و اکمل‌الدین احسان اوغلو
(سروراستار):

راهنمای عمومی تاریخ نگارش‌های علوم در عثمانی.

استانبول: ایرسیکا، ۲۰۱۲م، ۹۸۰+۱۶صص، وزیری، ترکی استانبولی.

؟: این اثر مشتمل بر نمایه‌های متنوع از دوره هشت جلدی کتابِ *تاریخ نگارش‌های علمی در عثمانی* (۱۷ مجلد) است.

3 متقی، حسین:

"تاریخ نگارش‌های علمی در دوره عثمانی (۶۹۹-۱۳۴۲هـ)"

رک میراث شهاب: س ۱۹، ش ۷۱ (بهار ۱۳۹۲)، صص ۲۱۱-۲۲۴، فارسی.

? : در این مقاله، دوره ۸ جلدی کتاب *تاریخ نگارش‌های علمی در عثمانی* (۱۷ مجلد) معرفی شده است.

4 GÖLPINARLI, A.:

"İstanbul Üniversite Kütüphanesi, Huruflik Metinleri Kataloğu"

In: *Huruflik Metinleri Kataloğu* (Ankara, 1989), 125-140 pp.

; گول‌پینارلی، عبدالباقی:

"فهرست نسخه‌های خطی متون حروفیه در کتابخانه دانشگاه استانبول".

رک. *فهرست متون حروفی*، صص ۱۲۵-۱۴۰، ترکی استانبولی.

? : در این مقاله، ۵ نسخه خطی حروفی، به تفصیل معرفی گردیده است.

3 افشار، ایرج:

"نسخه‌های شیرین و فرهاد در کتابخانه‌های ترکیه".

رک. *مجله میراث شهاب* (قم)، س ۹، ش ۳۲ (تابستان ۱۳۸۲)، صص ۴۲-۴۶، فارسی.

4 Ritter, H.:

„Aus Türkischen Bibliotheken: Historiker, Werke Beruni's & Mystiker“.

In: *Orientalia* (Istanbuler Mitteil. Lungen), Nr. 1 (1933), s. 67-83; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 459-475).

؛ ریتر، هلموت:

"من المكتبات التركية: المؤرخون، أعمال البيروني و الصوفيون".

رک . نشریه شرقی (گزارش‌هایی از استانبول)، ش ۱ (۱۹۳۳)، صص ۶۷-۸۳، آلمانی
(بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۲،
صص ۴۵۹-۴۷۵).

4 Spies, O.:

“Beiträge zur arabischen Literatur - Geschichte: Juristen, Historiker, Traditionarier“.

In: *Abhandlungen für die Kunde des morgenlands* (Leipzig), Bd. 19, Nr. 3 (1932); (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 1-138).

؛ اشپیز، اُ.:

"حول تاريخ الأدب العربي: الفقهاء، المؤرخون و المحدثون".

رک . رساله‌هایی برای آگاهی از مشرق زمین (لایپزیگ)، س ۱۹، ش ۳ (۱۹۳۲)، آلمانی

(بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۱-۱۳۸).

4 Pretzl, O.:

“Die Wissenschaft der Koranlesung (Ilm al-Qira’a) Ihre Litrarischen quellen und Ihre aussprachegrundlagen (usul)“.

In: *Islamica*, Nr. 6 (1934), s. 1-47; 229-246 & 289-331; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 133-238).

؛ پرتسل، اُ:

"علم القراءة في القرآن الكريم: المصادر و الأصول".

رک . اسلامیکا، ش ۶ (۱۹۳۴)، صص ۱-۴۷؛ ۲۲۹-۲۴۶ و ۲۸۹-۳۳۱، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳-۱۳۳-۲۳۸).

3 الريدأوى، محمود (رئيس التحرير):

"ودیعة التراث العربی فی ترکیة: المخطوطات و الخطوط"

رک . مجلّة التراث العربی (دمشق)، س ۲۶، ع ۱۰۱ (۱۴۲۷/۲۰۰۶)، صص ۷-۱۲، عربی.

4 Ritter, H.:

“Autographs in Turkish Libraries”.

In: *Oriens* (Germany), Nr. 6 (1953), s. 63-90; (Reprint: *Beiträge zur*

Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien,
Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 637-664).

; ریتر، هلموت:

"مخطوطات بخط المؤلفین محفوظه فی [ال]مکتبات التریکیه".

رک . نشریه شرقی (آلمان)، ش ۶ (۱۹۵۳)، صص ۶۳-۹۰، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما
تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۲، صص ۶۳۷-۶۶۴).

4 Ritter, H.:

“Philologica XI: Maulana Ġalalaladdin Rumi und sein kreis“.

In: ***Der Islam*** (Berlin), Nr. 26 (1942), s. 116-158 & 221-249; (Reprint:
Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien, Frankfurt, 1986, Vol. II, s. 164-235).

; ریتر، هلموت:

"سلسله لغویات ۱۱: مولانا جلال الدین الرومی و حلقتہ"

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ۲۶ (۱۹۴۲)، صص ۱۱۶-۱۵۸ و ۲۲۱-۲۴۹، آلمانی (بازچاپ:
دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۲، صص ۱۶۴-
(۲۳۵).

4 Schacht, J.:

“Aus Orientalischen Bibliotheken (III)“.

In: ***Abhandlungen der Preussischen Akademie der Wissenschaften***

(Berlin), Bd. 18, Nr. 1 (1931), Phil. - hist. klasse, s. 1-57; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 666-721).

; ساخت، ی.:

"من مکتبات فی الشرق: ترکیا، سوریا و مصر (۳)"

رک . نشریه رساله‌هایی برای آگاهی از مشرق زمین (لایزینگ)، س ۱۸، ش ۱ (۱۹۳۱)، صص ۱-۵۷، آلمانی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة*، ج ۱، صص ۶۶۶-۷۲۱).

4 Ritter , H.:

“Literatur über Türkischen Bibliotheken“.

In: *Oriens* (Germany),, Nr. I3-14 (1961), s. 336-339; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 679-682).

; ریتر، هلموت:

"ماکتب حول المکتبات التریکیة (من فهرس مخطوطاتها)"

رک . نشریه شرقی (آلمان)، ش ۱۳-۱۴ (۱۹۶۱)، صص ۳۳۶-۳۳۹، آلمانی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة*، ج ۲، صص ۶۷۲-۶۸۲).

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliotheques de kayseri, Akşehir, Bor, Gülşehir, Nevşehir, Niğde, Ürgüp”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), 25s.; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 549-575).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكاتب قیصریه، آق‌شهر، بور، گول‌شهری، نوشهر، نیغده و اورغپ".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش > ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ۲۵ص، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکاتب استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۵۴۹-۵۷۵).

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits choisis Parmi les bibliotheques de Manisa, Akhisar”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), 31s.; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 617-649).

; ناشناخته:

"قائمة بمخطوطات مختارة من مكتبات مغنيسا و آق حصار".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش > ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ۳۱ ص، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۶۱۷-۶۴۹).

4 Rescher, O.:

“Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Brussaer Bibliotheken, Nebst Manuskripten der selim Ağa (skutari) etc.”.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, Nr. 68 (1914), s. 47-63; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 306-322).

; رشیر، أ.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكتبات بروسة بالإضافة إلى مخطوطات [من مكتبات استانبول:]".

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۴۷-۶۳، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۰۶-۳۲۲).

? : در این سلسله مقالات دست‌نویس‌های متعددی از کتابخانه‌های بورسا شامل کتابخانه خراجچی اوغلو، کتابخانه جامع اورخان غازی، کتابخانه اولو جامعی و کتابخانه حسین چلبی (ضمن کتابخانه اولو جامعی) و

نیز چند کتابخانه در استانبول شامل کتابخانه سلیم آغا در اسکودار (استانبول)، کتابخانه اسماعیل پاشا بغدادی (صاحب ایضاح المکنون) در منطقه ماکری کوی (= باکری کوی) در استانبول و همچنین آثار منفردی همچون: *حیة الحیوان دمیری*، *دیوان ابوتمام* متعلق به برخی کتابخانه‌های استانبول، گزارش گردیده که در ادامه همین کتاب‌شناسی، برخی از آن‌ها با جزئیات بیشتر، معرفی شده است.

3 یالجن، مقداد:

"مؤلفات ابن سینا المخطوطة فی ترکیا".

رک. *مجله معهد المخطوطات العربية* (القاهرة)، مج ۱۹، ع ۲ (۱۹۷۳)، صص ۲۲۷-۲۸۷، عربی.

4 KARABULUT, Ali R.:

İstanbul ve Anadolu Kütüphanelerinde Mevcut Elyazması Eserler Ansiklopedisi, (c. I-III).

Kayseri, Dar al-Ugba, 2005.

; قره‌بلوط، علیرضا:

معجم المخطوطات الموجودة في مكتبات استانبول و أناتولی (مجلدات ۱-۳).

قیصری، دارالعقبه، المدرسة الصحیبه، بی‌تاریخ (تاریخ مقدمه ۲۰۰۵)، وزیری بزرگ، عربی.

- جلد اول: ۶۳۰ ص (صص ۱-۶۳۰)، معرفی شماره‌های ۱-۱۹۷۴ (ابراهیم - عبدالله).

- جلد دوم: ۶۵۱ ص (صص ۶۳۱-۱۲۸۲)، معرفی شماره‌های ۱۹۷۵-۴۲۳۴ (عبدالله - محمد).

- جلد سوم: ۵۸۳ ص (صص ۱۲۸۳-۱۸۶۱)، معرفی شماره‌های ۴۲۳۵-۵۸۴۶ (محمد - یونس).

? : در این اثر بیش ۵۸۴۶ شخصیت همراه با معرفی آثار آنان در قالب هزاران دستنویس اسلامی به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی موجود در کتابخانه‌های ترکیه، به اختصار گزارش گردیده است. باید افزود که جلد سوم همچنین حاوی: کشف الاسامی و الکنی و الالقاب (صص ۱۶۹۳-۱۸۴۳)، فهرست منابع (صص ۱۸۴۴-۱۸۵۳)، فهرست اختصارات منابع عربی (صص ۱۸۵۴-۱۸۶۲)، شرح احوال و آثار مؤلف (صص ۱۸۶۳-۱۸۶۶) و فهرست اختصارات منابع ترکی استانبولی (صص I-XL) است.

4 KARABULUT, A. ve A. T. KARABULUT: :

Dünya Kütüphanelerinde Mevcut İslam Kültür Tarihi İle İlgili Eserler Ansiklopedisi (c. I-VI)

Kayseri, Dar al-Ugba, 2005.

; قره‌بلوط، علیرضا و احمدطوران قره‌بلوط:

معجم تاریخ التراث الاسلامی (المخطوطات و المطبوعات) فی مکتبات العالم (مجلدات ۱-۶)

قیصری - ترکیه: دارالعقبه، بی‌تاریخ (تاریخ مقدمه ۲۰۰۵)، وزیری، عربی و ترکی استانبولی.

- جلد نخست: «ابراهیم بن ابراهیم اللقانی - جلیلی حسن پاشا»، ۷۸۲+۳۰ صص.

- جلد دوم: «جمع بن القاسم - عبدالرحمن بن ابی‌بکر»، ۸۱۷ ص (صص ۷۸۳-۱۶۰۰).

- جلد سوم: «عبدالرحمن بن ابی‌الحرم - لیث بن سعد»، ۸۱۲ ص (صص ۱۶۰۱-۲۴۱۳).

- جلد چهارم: «لیلی خانم بنت حامد افندی - محمد بن محمد الموقوفاتی»، ۶۳۵ ص (صص ۲۴۱۴-۳۰۴۹).

- جلد پنجم: «محمد بن محمد الآیدینی - یونس امره» و «فهرست منابع»، ۱۰۱۹ ص

(صص ۳۰۵۰-۴۰۶۹).

- جلد ششم: ۱۶. کشفات الاسامی و الکنی و الأنساب و الألقاب، ۲. کشف أسامی الكتب، ۹۶۱ص.

؟: در این اثر ارزشمند، آثار ترائی ۱۱۱۳۶ پدیدآور (مؤلف، شارح، محشی، ناظم و)، مشتمل بر بیش از ۲۰۰۰۰ کتب خطی و چاپی نگارش یافته به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، موجود در کتابخانه‌های جهان (عمدتاً ترکیه)، به اختصار گزارش گردیده است. باید افزود که این اثر که به نظر می‌رسد، تکمیل یافته اثر پیشین بوده باشد، بدون تردید در نوع خود کم‌نظیر بوده و به خصوص نسبت به داده‌های ترائی مربوط به کشور ترکیه، از غنای خاصی برخوردار است.

3 منزوی، احمد:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی (مجلدات ۱-۶)

تهران: مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای R.C.D، ۱۳۴۸-۱۳۵۳، وزیری، فارسی.

- جلد نخست: تفسیر، قرائت، درباره قرآن + فهرست مؤلفان علوم قرآنی، ریاضی، ستاره-شناسی و اختربینی + فهرست مؤلفان آن‌ها، ۱۳۴۸، ۷۱۷ص (صص ۱-۷۱۷).

- جلد دوم (بخش ۱): فلسفه، کلام، عقاید و عرفان، ۱۳۴۹، ۷۷۲ص (صص ۷۱۷-۱۴۸۹).

- جلد دوم (بخش ۲): منطق، فلسفه عملی [اخلاق]، ملل و نحل، بابی و ازلی و بهایی + فهرست مؤلفان آنها، ۱۳۴۹، ۳۵۱ص (صص ۱۴۹۰-۱۸۴۱).

- جلد سوم: کلیات ادبی، خط، فرهنگ‌نامه، دستور زبان، دستور نامه‌نگاری، بلاغت، عروض

و قافیه، معما و دیوان، ۱۳۵۰، ۷۷۳ص (صص ۱۸۴۲-۲۶۱۵).

- جلد چهارم: منظومه + فهرست سرآغاز منظومه‌ها، ۱۳۵۱، ۸۲۲ص (صص ۲۶۱۷-۳۴۳۹).
- جلد پنجم: شروح منظومه‌ها، شروح متون ادبی، نثرهای ادبی، منشآت ادبی، توصیف‌ها، خاطره‌ها، امثال، مقامه، شوخی و هزل، افسانه، حکایت و نمایش‌نامه، ۱۳۵۱، ۴۸۸ص (صص ۳۴۴۱-۳۹۲۹).

- جلد ششم: جغرافیای سیاسی، طبیعی و انسانی، سفرنامه، تاریخ کلیات، روزنامه‌های خبری + فهرست مؤلفان آن‌ها، تاریخ عمومی، تاریخ ایران، ادیان >سرگذشت و سیرت پیامبران، امامان، امامزادگان و مناقب و سوگواری آنان، تاریخ نیم قاره هند + فهرست منابع جدید، ۱۳۵۳، ۷۹۷ص (صص ۳۹۲۹-۴۷۲۶).

? : جای جای این اثر گرانسنگ، مشحون از دست‌نویس‌هایی به فارسی از کتابخانه‌های ترکیه، بخصوص شهر استانبول می‌باشد.

3 دانش‌پژوه، محمدتقی:

فهرست میکروفیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران (مجلدات ۱-۳)

تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۴۸-۱۳۶۳، فارسی.

- جلد نخست: ۱۳۴۸، رقعی، ۸+۸۲۰+۲۳۲ص، معرفی میکروفیلم‌های شماره ۱۶-۳۰۰۰.
- جلد دوم: ۱۳۵۳، رقعی، ۳۴۸ص، معرفی میکروفیلم‌های شماره ۱۶-۳۰۰۱ و ۴۰۰۰-
استدارکات ج ۱.

- جلد سوم: ۱۳۶۳، وزیری، ۳۷۱+۶صص، معرفی میکروفیلم‌های شماره <۴۰۰۱-۶۲۲۵>.

3 رفیع‌پور، رمضان:

"فهرست میکروفیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران": شماره ۶۲۲۶ تا ۶۴۲۱.

رک. مجله کتابداری (تهران)، دفتر ۱۰ (۱۳۶۴)، صص ۱۱۹-۱۲۶ (بخش ۱- معرفی میکروفیلم‌های شماره <۶۲۲۶-۶۳۳۰> و دفتر ۱۱ (۱۳۶۶)، صص ۲۰۱-۲۱۶ (بخش ۲- معرفی میکروفیلم‌های شماره <۶۳۳۱-۶۴۲۱>). فارسی.

? : این دو اثر، مشحون از داده‌های نسخه‌هایی است که مرحوم دکتر مجتبی مینوی در اوایل دهه پنجاه به تناوب از نسخه‌های کتابخانه‌های ترکیه، بخصوص استانبول، تهیه کرده و به کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران انتقال داده‌اند.

3 سید، امین فؤاد:

"دور ترکیا العثمانیة فی حفظ التراث العربی".

رک. مجله معهد المخطوطات العربیة (القاهرة)، مج ۴۴، ع ۲ (۲۰۰۰)، صص ۱۳۱-۱۵۶، عربی.

3 دویمان، حسن (مترجم: موسی یلدیز):

مکانة ترکیا فی عالم المخطوطات

آنکارا: وزارة الثقافة - شركة اونجو للنشر، ۱۹۹۹، ۷۰+۹ صص، رقعی، عربی، انگلیسی^۱ و ترکی استانبولی.

&

ب. کتابشناسی اختصاصی فهرس دست‌نویس‌های ترکیه:

h آدانا **A d a n a g**

کتابخانه و موزه عمومی آدانا

“ **A d a n a İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i v e M ü z e s i** ”

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; A. UYSAL; S. BAYOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (01/I-III)

Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1985-86.

TÜYATOK (10), 01/I (1985), “Adana İl Halk Kütüphanesi ve Müzesi (bölüm 1)”.

TÜYATOK (11), 01/II (1986), “Adana İl Halk Kütüphanesi ve Müzesi (bölüm 2)”

TÜYATOK (12), 01/III (1986), “Adana İl Halk Kütüphanesi ve Müzesi (bölüm 3)”.

; پارماقسیز اوغلو، ای؛ ا. اویسال؛ ث. بیگ اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۱> (مجلدات ۱-۳)

آنکارا: انتشارات دفتر نخست وزیری، ۱۹۸۵-۱۹۸۶، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۱۹۸۵، ۳۲۰ ص (صص ۱-۳۲۰)، معرفّی ۱۱۴۵ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه و موزه عمومی آدانا (بخش اول).

- جلد دوم: ۱۹۸۶، ۲۲۱ ص (صص ۳۲۱-۵۴۴)، معرفّی ۷۶۵ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه و موزه عمومی آدانا (بخش دوم).

- جلد سوم: ۱۹۸۶، ۲۱۷ ص (صص ۵۴۵-۷۶۲)، معرفّی ۶۸۰ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه و موزه عمومی آدانا (بخش سوم).

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة أدنه العامة"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۲۱-۲۲۲، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h آدی یاهار **A diya man** **g**

کتابخانه عمومی آدی‌یامان

“ A d ı y a m a n İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; M. CUNBUR ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (02)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1979, 58s.

TÜYATOK (1), 02 (1979), “Adıyaman İl Halk Kütüphanesi”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ س. آجون؛ م. جونبور و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۲>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۷۹، وزیر بزرگ، ۵۸ص، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۱۳۲ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی به اختصار توصیف گردیده است، از جمله

نسخه‌های فارسی این مجموعه می‌توان به رساله واقعه کبری در بنیاد شهر مبارک تبریز (صص ۵۲-۵۳) اشاره نمود.

& &

h آفیون (قره حصار) g A f y o n

کتابخانه عمومی گدیک احمدپاشا

“ A f y o n G e d i k A h m e d P a s a İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 SERNIKLI, A.; S. BAYOĞLU; İ. PARMAKSIZOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (03)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1996, 648s.

TÜYATOK (20), 03, “Afyon Gedik Ahmed Paşa İl Halk Kütüphanesi;
Afyon İl Müzesi ve Dinar İlçe Halk Kütüphanesi”.

; پارماقسیز اوغلو، ای؛ ث. بیگ اوغلو؛ ا. سرنیکلی و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۳>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۹۶، ۶۴۸ص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۱۱۸۵ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی (در ۱۹۵۲ عنوان) مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی گدیک احمدپاشا (۱۹۳۸ عنوان)، موزه شهر آفیون (۱۲ عنوان) و کتابخانه عمومی منطقه‌ای دینار در آفیون (۲ عنوان) معرفی شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه گدیک احمدپاشا در آفیون".

رک. نشریه نهمین کنگره تحقیقات ایرانی (تهران)، دفتر ۱ (۱۳۵۸)، صص ۱۳۴-۱۳۸، فارسی.

? : در این مقاله ۲۷ نسخه خطی، به اختصار معرفی شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه گدیک احمدپاشا (آفیون - قره حصار)".

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۴۳۳-۴۹۴، فارسی.

? : در این فهرست ۱۲۴ نسخه فارسی، از جمله ۵ مجموعه نفیس حاوی رسائل متعدد، معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة گدیك أحمدپاشا العامة - آفیون"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۱۳-۲۱۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h آق حصار g A khisar

کتابخانه عمومی زینل زاده

"Zeynelzade Halk Kütüphanesi"

4 Anonymous:

"Une Liste des manuscrits choisis Parmi les bibliotheques de Akhisar: Bibliotheque de Zeynelzade (Akhisar)".

In: In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eđtim Basımevi, 1951), s. 29-31; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 647-649).

; ناشناخته:

"قائمة بمخطوطات مختارة من مكتبات آق‌حصار: مكتبة زينل‌زاده - آق‌حصار".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش > ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین‌المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱م، صص ۲۹-۳۱، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۶۴۷-۶۴۹).

? : در این مقاله ۳۱ نسخه خطی از مجموعه زينل‌زاده - آق‌حصار در مانيسا، به اختصار گزارش شده است.

3 بيلگين، أورهان؛ عبدالستار الحلوجي (ترجمة و تحقيق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة زينل‌زاده العامة - آق‌حصار"

رك. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۱۴-۲۱۶، عربي.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفيس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h آق‌حصار A k s e h i r g

کتابخانه عمومی آق‌شهیر

“ A k s e h i r H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Akşehir: Bibliothèque d’Akşehir (Akşehir)”.

In: *Publié a l’occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 8-9; (Reprint: *Beiträge zur*

Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 558-559).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكتبات آق‌شهر: مكتبة آق‌شهر".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۸-۹، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۵۵۸-۵۵۹).
?: در این مقاله فهرستواره ۱۹ نسخه خطی موجود در کتابخانه آق‌شهر به اختصار گزارش شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة آق‌شهر العامة - آفیون"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۱۶-۲۱۷، عربی.

?: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h آحاسیه A m a s i y a g

4 AKBAŞ, O.:

"Amasya'da Bulunan Hadis ve İlimlerine dair Yazma ve Matbu Eserler".

Amasya, 1996, 101s.

; آق‌باش، ع.:

<نسخه‌های خطی و چاپی حدیث و علوم حدیث شناخته شده در آماسیه>.

آماسیه: ۱۹۹۶، ۱۰۱ص، ترکی استانبولی.

? : پایان نامه فوق لیسانس است که به استاد راهنمایی دکتر بلال ساکلان در سال ۱۹۹۶ در دانشگاه سلجوق از آن دفاع شده است. گفتنی است که نسخه‌ای از این فهرست در آرشیو راقم سطور موجود است.

کتابخانه عمومی بایزید

“ A m a s y a B a y e z i d İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة بایزید العامة بأماسیا"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۹۶-۲۹۷، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه، از جمله *احیاء العلوم غزالی* (به خط مؤلف) به اختصار معرفی شده است.

4 UYSAL, A.; S. BAYOĞLU; F. ALP; ACUN, S. ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (05/I-IV)

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1990-95.

TÜYATOK (14), 05/I (1990), “Amasya Bayezid İl Halk Kütüphanesi (bölüm 1)”, 320s.

TÜYATOK (15), 05/II (1990), “Amasya Bayezid İl Halk Kütüphanesi

(bölüm 2)", 320s.

TÜYATOK (16), 05/III (1992), "Amasya Bayezid İl Halk Kütüphanesi (bölüm 3)", 320s.

TÜYATOK (17), 05/IV (1995), "Amasya Bayezid İl Halk Kütüphanesi (bölüm 4)", 320s.

; اویسال، ا؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا؛ ف. آلف؛ س. آجون و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۵> (مجلدات ۱-۵)

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۹۵-۱۹۹۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۱۹۹۰، ۳۲۰ص، معرفّی ۸۲۸ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی بایزید در آماسیه (بخش اول).

- جلد دوم: ۱۹۹۰، ۳۲۰ص، معرفّی ۷۰۴ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی بایزید در آماسیه (بخش دوم).

- جلد سوم: ۱۹۹۲، ۳۲۰ص، معرفّی ۷۴۹ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی بایزید در آماسیه (بخش سوم).

- جلد چهارم: ۱۹۹۵، ۳۲۰ص، معرفّی ۷۱۰ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی بایزید در آماسیه (بخش چهارم).

& &

h آنتالیا g A n t a l i y a

4 Ateş, A.:

“Burdur - Antalya ve havalisi kütüphanelerinde bulunan türkçe, arapçe, ve farsça, bazı mühim eserler”.

In: *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* (İstanbul), No. 2 (1948), s. 171-191;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 691-711).

; آتش، احمد:

"بعض المؤلفات التركية و العربية و الفارسية الهامة في مكتبات منطقة بوردور - أنطالية".

رک . نشریه زبان و ادبیات ترکی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۴۸)، صص ۱۷۱-۱۹۱، ترکی
استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربية، ج ۳، صص ۶۹۱-۷۱۱).

۱. کتابخانه عمومی - منطقه‌ای مالی

“ A n t a l y a E l m a l ı l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 Ateş, A.:

“Burdur - Antalya ve havalisi kütüphanelerinde bulunan türkçe, arapçe, ve farsça, bazı mühim eserler”.

In: *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* (İstanbul), No. 2 (1948), s. 171-191;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 691-711).

; آتش، احمد:

"بعض المؤلفات التركية و العربية و الفارسية الهامة في مكتبات منطقة بوردور - أنطالية".

رک . نشریه زبان و ادبیات ترکی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۴۸)، صص ۱۷۱-۱۹۱، ترکی
استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربية، ج ۳، صص ۶۹۱-۷۱۱).

؟: در ضمن این نوشتار، چند دستنویس نفیس از کتابخانه عمومی المالی شهر آنتالیا نیز معرفی گردیده
است. از جمله مخطوطات نفیس فارسی این کتابخانه (با کتابت سال ۶۸۵هـ) می‌توان به رساله العشاق و
وسائل المشتاق تألیف ابوالمعالی مسعود بن احمد السیفی اشاره نمود که در صفحات ۱۸۰-۱۸۳ این مقاله معرفی
شده است.

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; M. CUNBUR; S. BAYOĞLU ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (07/I-III)

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1982-84.

TÜYATOK (4), 07/I (1982), "Antalya Elmalı İlçe Halk Kütüphanesi,
(bölüm 1, s. 269-320)".

TÜYATOK (5), 07/II (1982), "Antalya Elmalı İlçe Halk Kütüphanesi,
(bölüm 2)", 480s.

TÜYATOK (6), 07/III (1983), "Antalya Elmalı İlçe Halk Kübtüphanesi,
(bölüm 3, s. 3-230)".

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ م. جونبور؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. صلاح‌الدین و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۷> (مجلدات ۱-۳)

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۲-۱۹۸۴، وزیر ی بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۱۹۸۲، <معرفی ۱۰۲ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های "کتابخانه عمومی - منطقه‌ای مالی" در آنتالیا (بخش اول: صص ۲۶۹-۳۲۰).>
- جلد دوم: ۱۹۸۲، ۴۸۰ص، <معرفی ۱۱۴۰ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های "کتابخانه عمومی - منطقه‌ای مالی" در آنتالیا (بخش دوم)>.
- جلد سوم: ۱۹۸۳، ۴۸۰ص، <معرفی ۵۰۵ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های "کتابخانه عمومی - منطقه‌ای مالی" در آنتالیا (بخش سوم: صص ۳-۲۳۰)>.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة إمامي العامة"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۹۴-۲۹۵، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۲. موزه آلانیا در آنتالیا

„Alanya İlçe Müzesi“

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; M. CUNBUR; S. BAYOĞLU ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (07/I)

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1982.

TÜYATOK (4), 07/I (1982), "Alanya İlçe Müzesi".

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ م. جونبور؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. صلاح‌الدین و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۷> (جلد ۱)

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۲، وزیر ی بزرگ، ترکی استانبولی.

جلد نخست: <معرفی ۱۶ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "موزه آلتالیا"> در آنتالیا.

۳. موزه آنتالیا

“Antalya İl Müzesi”

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; M. CUNBUR; S. BAYOĞLU ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (07/I)

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1982.

TÜYATOK (4), 07/I (1982), “Antalya İl Müzesi”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ م. جونبور؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. صلاح‌الدین و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۷> (جلد ۱)

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۲، وزیر ی بزرگ، ترکی استانبولی.

– جلد نخست: <معرفی ۵۲ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "موزه آلتالیا">.

۴. کتابخانه یکن (یقین) محمدپاشا در آق‌سکی

“Akseki Yegen Mehmed Pasa Halk
Kütüphanesi”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة محمدپاشا یكن العامة"

رك. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۱۷-۲۱۸، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; M. CUNBUR; S. BAYOĞLU ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (07/I)

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1982.

TÜYATOK (4), 07/I (1982), "Akseki Yeğen Mehmed Paşa Kütüphanesi (s. 1-268)".

; پارماقسیزاوغلو، ای.؛ م. جونبور؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. صلاح‌الدین و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۷> (جلد ۱)

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۲، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

– جلد نخست: <معرفی ۳۲۶ نسخه از مجموعه دست‌نویس‌های "کتابخانه یکن (یقین) محمدپاشا

در آق‌سکی – آنتالیا"> (صص ۱-۲۶۸).

۵. کتابخانه تکه‌لی اوغلی در آنتالیا

“ A n t a l y a - T e k e l i o g l u K o l e k s i y o n u ”

4 Ateş, A.:

“Burdur - Antalya ve havalisi kütüphanelerinde bulunan türkçe, arapçe, ve farsça, bazı mühim eserler”.

In: *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* (İstanbul), No. 2 (1948), s. 171-191;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 691-711).

; آتش، احمد:

"بعض المؤلفات التركية و العربية و الفارسية الهامة في مكتبات منطقة بوردور - أنطالية".

رک . نشریه زبان و ادبیات ترکی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۴۸)، صص ۱۷۱-۱۹۱، ترکی
استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربية، ج ۳، صص ۶۹۱-۷۱۱).

? : در ضمن این نوشتار، چند نسخه نفیس از کتابخانه تکه‌لی اوغلی در شهر آنتالیا نیز معرفی شده است.

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; M. CUNBUR; S. BAYOĞLU ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (07/III-V)

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1983-84.

TÜYATOK (6), 07/III (1983), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
<Antalya - Tekelioğlu Koleksiyonu>, (bölüm 1, s. 231-480)”.

TÜYATOK (7), 07/IV (1984), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
<Antalya - Tekelioğlu Koleksiyonu>, (bölüm 2)”, 320s.

TÜYATOK (8), 07/V (1984), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi <Antalya
- Tekelioğlu Koleksiyonu>, (bölüm 3)”, 367s.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ م. جونبور؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. صلاح‌الدین و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۷> (مجلدات ۳-۵)

- استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۳-۱۹۸۴، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.
- جلد سوم: ۱۹۸۳، <معرفی ۵۴۷ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "تکه‌لی اوغلی در آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول (بخش اول: صص ۲۳۱-۴۸۰)>.
- جلد چهارم: ۱۹۸۴، ۳۲۰ص، <معرفی ۷۱۰ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "تکه‌لی اوغلی در آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول (بخش دوم)>.
- جلد پنجم: ۱۹۸۴، ۳۶۷ص، <معرفی ۶۶۴ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "تکه‌لی اوغلی در آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول (بخش سوم)>.

۶. کتابخانه علی نهاد طرلان در آنتالیا

“Ali Nihad Tarlan Koleksiyonu”

4 BAYOĞLU, S.; A. SERNIKLI ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (34/I)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1981, 174s.

TÜYATOK (3), 34/I (1981), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi <Ali Nihad Tarlan Koleksiyonu>”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ه. باریش؛ ا. اویسال؛ ای. آجار؛ ث. بیگ اوغلو؛ ا. سرنیکلی؛ گ.

کوت و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۳۴> (جلد ۱)

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۸۱، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.
- جلد نخست: ۱۷۴ص، «معرفی ۴۲۵ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "علی نهاد طرلان - آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول».

3 ناشناخته:

"فهرست نسخه‌های خطی فارسی گنجینه علی نهاد طرلان (در کتابخانه سلیمانیه)"
رک. نشریه سیمرخ (تهران)، س ۱، ش ۳ (۱۳۶۹)، صص ۴۸-۵۱، فارسی.

3 حسینی، محمدتقی (ترجمه و تنظیم):

فهرست نسخه‌های خطی پرفسور علی نهاد ترلان در کتابخانه سلیمانیه (استانبول - ترکیه).
قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۹۰ش، ۱۴۴ص، وزیری، فارسی؛ (معرفی میراث مخطوط: ۴۸).
? : در این فهرست ۲۰۰ دستنویس ارزشمند به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی به اختصار گزارش گردیده است. باید افزود که با توجه به داده‌های فهرست، به نظر می‌رسد این اثر ترجمه‌ای از فهرست *TÜYATOK* 34/I, (3) (چاپ آنکارا ۱۹۸۱) یا *Tesbit fişleri* موجود در کتابخانه سلیمانیه بوده باشد، اما با این حال، در مقدمه اثر اشاره‌ای به این مطلب نشده است.

& &

h آنکارا *A n k a r a* g

3 سزگین، فؤاد:

"مجموعات المخطوطات العربية في مكتبات أنقرة"

رک . تاریخ التراث العربی - مجموعات المخطوطات العربية في مكتبات العالم، صص ۱۱۷-۱۱۸، عربی.

۱. کتابخانه مقبره آتاتورک

“ A nı t k a b i r K ü t ü p h a n e s i ”

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:
TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (06)
Ankara, Kültür Bakanlığı, 1979.
TÜYATOK (1), 06 (1979), “Anıtkabir Kütüphanesi”, s. 3-10.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۶>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۷۹، وزیر بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: <معرفی ۱۶ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های "کتابخانه مقبره آتاتورک" در آنکارا> (صص ۳-۱۰).

۲. کتابخانه ریاست جمهوری ترکیه

„ T ü r k i y e C u m h u r b a s k a n l ı g ı K ü t ü p h a n e s i ”

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (06)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1979.

TÜYATOK (1), 06 (1979), “Cumhurbaşkanlığı Kütüphanesi”, s. 11-25.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۶>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۷۹، وزیر ی بزرگ، ترکی استانبولی.

– جلد نخست: <معرفی ۳۴ نسخه مشتمل بر نسخه‌های “کتابخانه ریاست جمهوری” در آنکارا>
(صص ۱۱-۲۵).

۳. کتابخانه مجلس ملت بزرگ ترکیه

„T ü r k i y e B ü y ü k M i l l e t M e c l i s K ü t ü p h a n s i“

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (06)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1979.

TÜYATOK (1), 06 (1979), “Türkiye Büyük Millet Meclis Kütüphanesi”, s. 27-72.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۶>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۷۹، وزیر ی بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: <معرفی ۱۰۳ نسخه از نسخ خطی "کتابخانه مجلس ملت بزرگ ترکیه" در آنکارا> (صص ۲۷-۷۲).

۴. کتابخانه سازمان دیانت ترکیه

“ D i y a n e t İ s l e r i B a ş k a n l ı ğ ı K ü t ü p h a n e s i ”

4 CEYHAN, A.:

Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Elyazması Eserler Kataloğu (c. I-II)

Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 1988-94.

Birinci (I), 1988, VIII+478s.

İkinci (II), 1994, X+650s.

; جیهان، عبدالله:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه سازمان دیانت ترکیه (مجلدات ۱-۲)

آنکارا: سازمان دیانت ترکیه، ۱۹۸۸-۱۹۹۴، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۱۹۸۸، ۸+۴۷۸صص، معرفی موضوعی - توصیفی <۵۰۵> دستنویس، شماره‌های <۱-۵۰۵>.

- جلد دوم: ۱۹۹۴، ۱۰+۶۵۰صص، معرفی موضوعی - توصیفی <۶۲۳> دستنویس، شماره‌های <۵۰۶-۱۱۲۹>.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة رئاسة الشئون الدينية"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۹۸-۳۰۰، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۵. کتابخانه ملی ترکیه^۱

„T ü r k i y e M i l l i K ü t ü p h a n e s i“

3 آجار، تونجل و مهدی علیپور حافظی (مصاحبه‌گر):

"کتابخانه ملی ترکیه: در گفتگو با تونجل آجار، رئیس کتابخانه ملی ترکیه".

۱. بر اساس آمار رسمی (۲۰۱۲)، کتابخانه ملی ترکیه، دارای ۲۶۷۰۰ مجلد نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی و اندکی نیز به زبان‌های دیگر است و از این تعداد، تاکنون (۲۰۱۲) تنها حدود ۴۰۰۰ دستنویس (۱۵٪ نسخه‌های کتابخانه ملی) به صورت موضوعی در هشت جلد (بین سال‌های ۱۹۸۹-۲۰۱۲) فهرست شده است و برای باقی نسخ خطی کتابخانه، هنوز فهرستی منتشر نشده است. از کتابخانه‌ها و مجموعه‌های خصوصی که به این کتابخانه منتقل گردیده یا در محلّ خویش، اما زیر نظر کتابخانه ملی ترکیه فعالیت می‌کند، می‌توان به موارد ذیل اشارت نمود: کتابخانه عمومی آدانا، کتابخانه عمومی گدیک احمدپاشا در آفیون، کتابخانه عمومی آفیون، موزه آفیون، کتابخانه عمومی عدنان اوْتوکُن در آنکارا، کتابخانه عمومی بولو، کتابخانه منطقه‌ای مدیریت بولو، کتابخانه عمومی چانکری، کتابخانه عمومی - منطقه‌ای الازیغ آغین، کتابخانه عمومی الازیغ، کتابخانه عمومی اسکی‌شهر، کتابخانه عمومی کارامان ماراش (قهرمان مرعشی)، کتابخانه عمومی قیرشهر، کتابخانه عمومی مرسین در طرسوس، کتابخانه عمومی داماد ابراهیم پاشا در نوشهر، کتابخانه قره وزیر در گول‌شهر، کتابخانه عمومی اورتاحصار، کتابخانه عمومی تحسین آقا در اُورگوْپ، کتابخانه عمومی اردو، کتابخانه عمومی آردشین، کتابخانه عمومی بافرا در صامسون، کتابخانه عمومی حوزه در صامسون، کتابخانه عمومی صامسون، کتابخانه عمومی سینوپ، کتابخانه عمومی گوروْون در سیواس، کتابخانه عمومی توقات، موزه توقات، کتابخانه عمومی زیله در توقات، عشاق کارالی جامعی و کتابخانه عمومی یوزگات<.

رک. نشریه کتاب ماه کلیات (تهران)، س ۱۳، ش ۱۴۹ (۱۳۸۹)، صص ۳-۵، فارسی.

4 CUNBUR, M.; D. KAYA, N. ÜNVER ve Başkalar:

Milli Kütüphane Yazmalar Kataloğu (c. I-VII)

Ankara, Millî Kütüphane Yayınları, 1987-2002.

؛ جونبور، م؛ د. کایا؛ ن. اؤنور و دیگران:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی ترکیه در آنکارا، (مجلدات ۱-۷)^۱

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۸۷-۱۹۸۸؛ وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۱۹۸۷، ۱۲۰ص (صص ۱-۱۲۰)، معرفّی ۲۳۷ دستنویس شماره‌های ۱-۲۳۷ در کلیات، کتابخانه‌ها، کتاب‌شناسی‌ها، دانشنامه‌ها، روزنامه‌جات، متافیزیک و علوم غریبه‌>.
- جلد دوم: ۱۹۸۸، ۲۵۱ص (صص ۱۲۱-۳۷۲)، معرفّی ۶۱۶ دستنویس شماره‌های ۲۳۸-۸۵۴ در علوم ستاره‌شناسی، علم تعبیر، قیافه‌شناسی، علم فراست، روان‌شناسی، منطق، اخلاق و فلسفه‌>.

- جلد سوم: ۱۹۹۲، ۲۶۰ص، معرفّی ۵۳۴ دستنویس شماره‌های ۸۵۵-۱۳۸۹ در قرآن کریم، علوم قرآن کریم و تفسیر قرآن کریم‌>.

- جلد چهارم: ۱۹۹۴، ۱۸۸ص، معرفّی ۲۷۶ دستنویس شماره‌های ۱۳۹۰-۱۶۶۶ در علوم

۱. گویا جلد هشتم این فهرست نیز اخیراً منتشر شده است، لیکن تا زمان تنظیم این نوشتار، در دسترس راقم قرار نگرفت.

حدیث، کتب حدیث و کتب اربعین حدیث.

- جلد پنجم: ۱۹۹۷، ۴۲۱ص، <معرفی ۹۸۵ دستنویس شماره‌های ۱۶۶۷-۲۶۵۲ در موضوع عقاید و کلام>.

- جلد ششم: ۲۰۰۱، ۴۱۰ص، <معرفی ۷۳۲ دستنویس شماره‌های ۱-۷۳۲ مشتمل بر دیوان‌های ترکی>.

- جلد هفتم: ۲۰۰۲، ۲۹۰ص، <معرفی ۳۰۰ دستنویس شماره‌های ۱-۳۰۰ مشتمل بر جنگ‌ها و مجموعه‌ها>.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في المكتبة الوطنية"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۰۷-۳۰۸، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از جمله نسخه نفیس الشفاء، تألیف بوعلی سینا با کتابت ۶۹۴هـ به اختصار معرفی شده است.

۶. کتابخانه دانشکده زبان و تاریخ - جغرافیا در دانشگاه آنکارا^۱

۱. بر پایه آمارهای سال (۱۹۹۲)، در این کتابخانه ۱۴۸۱۱ دستنویس (۸۰۸۴ عربی، ۵۸۰۱ ترکی، ۹۲۶ فارسی) نگهداری می‌گردد. از جمله کلکسیون‌های ارزشمند این کتابخانه می‌توان به مجموعه‌های <سماعیل صائب سنجر، مظفر اوزاق، مصطفی چون، رائف یلکنجی> و غیر اینها، اشاره نمود.

„Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya
Fakültesi Kütüphanesi”

4 ÖRS, D.; K. TUZCU ve M. HEKİMOĞLU:

*Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi
Yazmalar Kataloğu* (c. I-II/1).

Ankara, Üniversitesi Basımevi, 2006-2008.

Birinci (I), “Üniversite A” ve “Üniversite B” Koleksiyonları, 2006,
XII+408s.

İkinci (II/1), “Müstafa Çon A” ve “Müstafa Çon B” Koleksiyonları, 2008,
465+10s.

؛ اؤرس، دریا؛ کمال توزجو و محمد حکیم‌اوغلو:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده زبان و تاریخ - جغرافیا در دانشگاه آنکارا
(مجلدات ۱-۲).

آنکارا: انتشارات دانشگاه آنکارا، ۲۰۰۶-۲۰۰۸، وزیر بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد اول: ۲۰۰۶، ۴۰۸+۱۲صص، <معرفی ۴۱۰ نسخه خطی از مجموعه A دانشگاه>
(شامل ۳۱۶ عنوان ترکی، ۳۰۳ عنوان عربی و ۱۶۷ عنوان فارسی) و ۶۶ نسخه خطی از
مجموعه B دانشگاه> (شامل ۳۱ عنوان عربی، ۲۵ عنوان ترکی و ۴ عنوان فارسی) در
مجموع ۸۴۶ عنوان.

- جلد دوم (بخش اول): ۲۰۰۸، ۴۶۵+۱۰صص، <معرفی ۵۰۰ نسخه خطی از مجموعه‌های
A و B مصطفی چون> (شامل ۶۶۰ عنوان عربی، ۳۵۴ عنوان ترکی و ۹۰ عنوان فارسی)

در مجموع ۱۱۰۴ عنوان.

3 صفری، علی:

"معرفی فهرست نسخه‌های خطی دانشکده زبان، تاریخ و جغرافیا دانشگاه آنکارا (جلد ۱، ۲۰۰۶)"

رک. گزارش میراث (تهران)، ش ۱۵-۱۶ (۱۳۸۶)، صص ۳۳-۳۴، فارسی.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة كلية اللغات و التاريخ و الجغرافيا بجامعة أنقرة"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۰۲-۳۰۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه بسیار نفیس از این کتابخانه، معرفی شده است.

۷. کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه آنکارا

„ A n k a r a Ü n i v e r s i t e s i İ l a h i y a t F a k ü l t e s i
K ü t ü p h a n e s i “

4 Anonymous:

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yazma Eserler Kataloğu.

Ankara, ts., 1173s.

; ناشناخته:

فهرستواره نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده الهیات در دانشگاه آنکارا - ترکیه.

آنکارا: ماشین نویسی شده، بی‌تاریخ، ۱۷۳ص، ترکی استانبولی.

? : فهرستی نامگوی شامل ۴۴۲۸ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی، در قالب فیش‌کارت‌های نسخ خطی موجود در کتابخانه دانشکده الهیات آنکارا می‌باشد.

7 ناشناخته؛ حسین متقی و فتح الله ذوقی (ترجمه و تلخیص):

فهرستواره نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه آنکارا - ترکیه.

رک. گاهنامه اوراق عتیق (تهران)، دفتر یکم (۱۳۸۹)، صص ۳۵۵-۵۹۷، فارسی.

? : در این فهرست ۴۴۲۸ نسخه خطی مشتمل بر ۳۶۴۰ دستنویس عربی، ۸۷۴ دستنویس ترکی و ۳۰۱ دستنویس فارسی برای نخستین بار، به اختصار، گزارش گردیده است.

۸. کتابخانه بنیاد زبان ترکی

„Türk Dil Kurumu Kütüphanesi (TDK)“

4 CUNBUR, M.:

Türk Dil Kurumu Kütüphanesi Yazma Eserler Kataloğu.

Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, 1999, V+468pp.

; جونبور، مزگان:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه بنیاد زبان ترکی.

آنکارا: انتشارات بنیاد زبان ترکی، ۱۹۹۹م، ۴۶۸+۵صص، وزیری، ترکی استانبولی.
?: در این فهرست، ۹+۹۸۱ نسخه عربی، فارسی و ترکی موجود در کتابخانه بنیاد زبان ترکی در آنکارا گزارش گردیده است.

۹. کتابخانه بنیاد تاریخ ترکی

„Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi (TTK)“

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة مجمع التاريخ التركي"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۰۵-۳۰۶، عربی.

?: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه شرح خلاصة الحساب شیخ بهایی، تألیف رمضان الجزری با کتابت ۱۰۹۲هـ (مخطّ شارح)، به اختصار معرفی شده است.

۱۰. کتابخانه عمومی عدنان اوتوکن

“Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi”

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة عدنان أوتوكن العامة"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۰۰-۳۰۱، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله، دستنویس *روضة الکتاب و حدیقة الالباب*، تألیف ابوبکر صدر قونوی به زبان فارسی به کتابت ۶۷۷هـ، به اختصار معرفی شده است.

& &

h ادرنه *E dir ne* g

کتابخانه عمومی سلیمیه

„ S e l i m y e I l H a l k K ü t ü p h a n e s i “

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه سلیمیه - ادرنه".

رک. نشریه *نهمین کنگره تحقیقات ایرانی* (تهران)، دفتر ۱ (۱۳۵۸)، صص ۱۴۳-۱۴۵، فارسی.

? : در این مقاله ۱۲ نسخه خطی، به اختصار معرفی شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"دست‌نویس‌های کتابخانه سلیمیه - ادرنه"

رک. *فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه*، صص ۲۲۵-۲۶۹، فارسی.

? : در این نوشتار ۱۴۸ نسخه خطی فارسی، به اختصار معرفی شده است.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في المكتبة السليمية العامة - أدرنه"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۱۹-۲۲۰، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h اردو g o r d u

کتابخانه عمومی اردو (غازی)

„ G a z i İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (52)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1980.

TÜYATOK (2), 52 (1980), “Gazi İl Halk Kütüphanesi”, s. 222-248.

; پارماقسیزاوغلو، ای.؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۵۲>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۸۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ۶۷ دستنویس عربی، فارسی و ترکی از مجموعه "کتابخانه عمومی اردو (غازی)"

(صص ۲۲۲-۲۴۸) معرفی گردیده است. باید افزود که این مجموعه ارزشمند سال‌های اخیر، به کتابخانه عامره

سلیمانیه در استانبول انتقال یافته است.

& &

h ارضروم **g** *E r z u r u m*

کتابخانه عمومی ارضروم

„ *E r z u r u m İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i* “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في المكتبة العامة بأرضروم"

رك. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۲۳-۲۲۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h ازمیر **g** *İ z m i r*

کتابخانه ملی ازمیر

“ *İ z m i r M i l l i K ü t ü p h a n e s i* ”

4 YARDIM, A.:

İzmir Milli Kütüphanesi Yazma Eserler Kataloğu (c. I-IV)

İzmir, İzmir Milli Kütüphanesi, 1992-97.

; یاردیم، علی:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی از میر (مجلدات ۱-۴)

از میر: کتابخانه ملی از میر، ۱۹۹۲-۱۹۹۷، وزیری، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: دست‌نویس‌های عربی (بخش ۱): قرآن کریم، علوم قرآن، حدیث، علوم حدیث، تاریخ، جغرافیا، عقاید، کلام، فقه، تصوف و اخلاق، ۱۹۹۲، ۳۲+۷۲۶ صص.

- جلد دوم: دست‌نویس‌های عربی (بخش ۲): ادبیات، فلسفه، منطق، حساب، هندسه، هیئت، پزشکی، کیمیا، تعلیم، لغت و دستور زبان عرب (صص ۱-۴۹۵) و دست‌نویس‌های فارسی: تفسیر، حدیث، فقه، تاریخ، تصوف، ادبیات، منشآت، انشاء، ستاره‌شناسی، لغت و دستور زبان فارسی (صص ۴۹۷-۵۶۱)، ۱۹۹۴، ۱۲+۵۶۱ صص.

- جلد سوم: دست‌نویس‌های ترکی: علوم قرآن، حدیث، علوم حدیث، تاریخ، جغرافیا، عقاید، کلام، فقه، تصوف، ادبیات، حساب، هندسه، هیئت، نجوم، پزشکی، کیمیا، زمین شناسی، معادن، منطق، دانش‌نامه‌ها، لغت، صرف و نحو (صص ۱-۴۳۳) و کتب چاپی کهن و نفیس (صص ۴۳۷-۴۴۹)، کتب چاپ سنگی (صص ۴۵۱-۴۶۸) و ضمائ (صص ۴۷۱-۴۸۲)، ۱۹۹۷، ۱۵+۴۸۲ صص.

- جلد چهارم: نمایه‌های عناوین کتب و مؤلفان با الفبای عربی و لاتین، جداول تطابق ارقام نسخ، دست‌نویس‌های مذهب و اصلاح نامه، ۱۹۹۷، ۳۱۴ صص.

3 صواش، رضا و علی رضا بهار دوست:

"فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه ملی از میر در موضوع <تاریخ>"

رک. نشریه کتاب ماه تاریخ و جغرافیا (تهران)، ش ۷۹ (۱۳۸۳)، صص ۳۷-۴۳، فارسی.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة إزمیر القومية"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۲۴-۲۲۶، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است؛ از آن جمله دستورنامه انوری (با کتابت ۸۱۵هـ) است که در شعر به زبان ترکی است.

& &

h تیره T i r e g

کتابخانه نجیب پاشا

„ Necip Pasa K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة نجیب پاشا"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۱۹-۳۲۰، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است

& &

h اسپارته g I s p a r t a

۱. کتابخانه عمومی خلیل حمیدپاشا در اسپارته

“ H a l i l H a m i t P a s a İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (ISPARTA)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.

TÜYATOK (23), “Halil Hamit Paşa İl Halk Kütüphanesi”.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <اسپارته>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، ۷۹۵ مجلد نسخه (در ۱۲۶۳ عنوان) از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی خلیل حمیدپاشا در اسپارته، به اختصار گزارش گردیده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

“کتابخانه خلیل حمیدپاشا در اسپارته”.

رک . نشریه نهمین کنگره تحقیقات ایرانی (تهران): دفتر اول (۱۳۵۸) ، صص ۱۳۸-۱۳۹،
فارسی.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه خلق حمیدپاشا - اسپارته"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۸۹-۱۰۱، فارسی.

? : در این نوشتار، ۲۵ نسخه فارسی و یک مجموعه حاوی چند رساله معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة خليل حميدپاشا العامة"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۲۶-۲۲۷، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۲. کتابخانه عمومی علاء الدین کیقباد - اولوبورلو

„ Uluborlu Alaaddin Keykubat İlçe Halk
Kütüphanesi “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة علاء الدين كيقباد العامة - أولوبورلو"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، ص ۳۱۰، عربی.

? : در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:
TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (ISPARTA)
Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.
TÜYATOK (23), “Uluborlu Alaaddin Keykubat İlçe Halk Kütüphanesi”.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <اسپارته>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، ۴۷۴ مجلد نسخه (در ۱۰۸۰ عنوان) از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی علاء الدین کیقباد در اولوبورلو - اسپارته، به اختصار گزارش گردیده است.

۳. کتابخانه عمومی حاج علی رضا افندی - یالواچ

„Yalvaç Ali Rıza Efendi İlçe Halk Kütüphanesi“

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:
TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (ISPARTA)
Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.
TÜYATOK (23), “Yalvaç Ali Rıza Efendi İlçe Halk Kütüphanesi”.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <اسپارته>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، ۲۴۷ مجلد نسخه در ۵۱۶ عنوان از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی حاج علی رضا افندی در یالواچ - اسپارته به اختصار گزارش گردیده است.

۴. کتابخانه عمومی شرقی قره آغاج

„ S a r k i k a r a a g a ç İ l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (ISPARTA)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.

TÜYATOK (23), “Şarkikaraağaç İlçe Halk Kütüphanesi”.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <اسپارته>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیر بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، ۱۰۹ مجلد نسخه در ۲۶۰ عنوان از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی در شرقی قره آغاج - اسپارته به اختصار گزارش گردیده است.

۵. کتابخانه عمومی سنیرکند

„ S e n i r k e n t İ l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (ISPARTA)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.

TÜYATOK (23), “Senirkent İlçe Halk Kütüphanesi”.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <اسپارته>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه در ۱۱ عنوان از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی سنیرکند در اسپارته، به اختصار گزارش گردیده است.

۶. کتابخانه عمومی آی‌دوغموش

“ A y d o g m u s İ l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (ISPARTA)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.

TÜYATOK (23), “Aydoğmuş İlçe Halk Kütüphanesi“.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <اسپارته>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، تعدادی نسخه از کتابخانه عمومی آی‌دوغموش، به اختصار، گزارش شده است.

& &

h استانبول g I s t a n b u l

4 Rescher, O.:

**“Eine Kurze Schlußbemerkung zu meinen Mitteilungen über
<Arabische Handschriften aus Stambuler Bibliotheken>“.**

In: *Zeitschrift für Semitistik* (Germany), No. 1 (1922), s. 216-217; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 338-339).

; رشیر، اُ.:

"ملاحظة ختامية قصيرة حول ما كتبه من <أخبار من مكتبات استانبول>".

رک . نشریه مطالعات سامی (آلمان)، ش ۱ (۱۹۲۲)، صص ۲۱۶-۲۱۷، آلمانی (بازچاپ:
دراسات فيما تحويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۳۸-
۳۳۹).

4 Tauer, F.:

**“Notices sur quelques manuscrits arabes des bibliotheque de
Stamboul”.**

In: *Archiv Orientalni* (Czech), No. 2 (1930), s. 87-94; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 723-730).

; تائور، فلیکس:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية في مكتبات استانبول".

رک . نشریه آرشیو شرقی (جمهوری چک)، ش ۲ (۱۹۳۰)، صص ۸۷-۹۴، فرانسوی

(بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۷۲۳-۷۳۰).

4 Schacht, J.:

„Von den Bibliotheken in Stambul und umgegend“.

In: *Zeitschrift für Semitistik* (Germany), No. 5 (1927), s. 288-294 & No. 8 (1930), s. 120-121; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 582-591).

; ساخت، ی.:

"من مکتبات استانبول و المنطقة المحیطة بها".

رک . نشریه مطالعات سامی (آلمان)، ش ۵ (۱۹۲۷)، صص ۲۸۸-۲۹۴ و ش ۸ (۱۹۳۰)، صص ۱۲۰-۱۲۱، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۵۸۲-۵۹۱).

4 Rescher, O.:

„Mitteilungen aus Stambuler Bibliotheken I und II“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 64 (1910), s. 195-217 & 489-528; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 1-64).

; رشر، أ.:

"أخبار من مکتبات استانبول ۱-۲".

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۴ (۱۹۱۰)، صص ۱۹۵-۲۱۷ و ۴۸۹-۵۲۸،
آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية،
ج ۱، صص ۱-۶۴).

3 القیسی، نوری حمودی:

"المخطوطات العربية فی مکتبات استانبول".

رک . مجلّة المکتبة (بغداد)، مج ۴، ع ۳۹ (۱۹۶۴)، صص ۲۹-۳۰، عربی.

3 عیاد، محمد کامل:

"المخطوطات العربية فی التاريخ الموجودة فی مکتبات استانبول".

رک . مجلّة المجمع العلمي العربي (دمشق)، مج ۳۵ (۱۹۶۰)، صص ۳۱۴-۳۱۵، عربی.

3 مغامر، زکی:

"بحث عن مخطوطات فی مکاتب الآستانة".

رک . مجلّة المجمع العلمي العربي (دمشق)، مج ۹ (۱۹۲۹)، صص ۲۴۰-۲۴۲، عربی.

3 طرازی ، فیلیپ دی.:

"خزائن کتب استانبول".

رک . خزائن الكتب العربية في الحافقين، ج ۱، صص ۲۵۱-۲۵۲، عربی.

3 السرحان، محیی هلال:

"المخطوطات العربية في مكتبات إستانبول و جوامعها".

رک . مجلة الأقلام (بغداد)، مج ۵، ع ۳ (تشرين الثاني ۱۹۶۸)، صص ۱۵-۲۲، عربی.

3 بیات، فاضل مهدی:

"مكتبات المخطوطات في استانبول: دراسة تاريخية".

رک . مجلة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴۰، ج ۲ (۱۹۹۶)، صص ۷-۳۳، عربی.

3 الجاسر، حمد:

"أحاديث حول تراثنا المبعثر في مكتبات العالم: في مدينة إستانبول".

رک . مجلة العرب (الرياض)، مج ۲، ع ۱۶ (۱۹۶۷/۱۳۸۷)، صص ۸۵-۹۱؛ ع ۲، صص ۲۵۹-

۲۷۷ و ۵۶، صص ۴۶۷-۴۸۰، عربی (بازچاپ: رحلات حمد الجاسر للبحث عن الثرات،

صص ۱۲۱-۲۰۳).

3 السرحان، محیی هلال:

"المخطوطات العربية في مكتبات استانبول".

رک . مجلة الأعلام (بغداد)، مج ۳، ع ۵ (۱۹۶۸)، صص ۱۵-۲۲، عربی.

4 ŞEŞEN, R.:

Câhiz'in Eserlerinin İstanbul Kütüphanelerindeki Yazma Nüshaları Ve Bunlar Hakkında Bazı Yeni Malzemeler.

İstanbul, Edebiyat fekültesi basımevi, 1966, 21s.

; ششن، رمضان:

دست‌نویس‌های جاحظ در کتابخانه‌های استانبول و دانسته‌هایی جدید درباره او.

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۶۶، ۲۱ص، ترکی استانبولی.

4 ÖZGÜDENLİ, O. G. ve ERDOĞAN, A.:

„İstanbul Kütüphanelerinde Bulunan Farsça Tarih Yazmaları Hakkında Bazı Mülâhazalar”

In: *Namiye Aşina* (Ankara), c. VI, Nr. 15-16 (2003), 63-84.

; اوزگودنلی، عثمان گ؛ عبدالقادر اردوغان:

"ملاحظات درباره نسخه‌های تاریخی فارسی در کتابخانه‌های استانبول".

رک . نامه آشنا (آنکارا)، س ۶، ش ۱۵-۱۶ (۱۳۸۲-۱۳۸۳)، صص ۶۳-۸۴، ترکی استانبولی.

4 BERKER, A. Ve Başkalar:

İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divanlar Kataloğu (c. I-IV).

İstanbul, Milli Eğitim Basimevi / Millî Eğitim Bakanlığı / Maarif Basimevi, 1947-68.

Birici cilt: XII-XVI asır, 1947, 220 (1-220) + XIVs.

İkinci cilt: XVII asır, 1959, 331 (221-552) s.

Üçüncü cilt (f. 1): XVII asır, 1965, 160 (553-713) s.

Üçüncü cilt (f. 2): XVIII asır, 1967, 185 (715-900) s.

Üçüncü cilt (f. 3): İndeks, 1968, 33 (901-934) s.

Dördüncü cilt (f. 1): XIX asır, 1976, 131 (935-1066) s.

Dördüncü cilt (f. 2): XIX asır, 1976, 13 (1067-1080) s.

؛ برکر، عزیز و دیگران:

فهرست دیوان‌های خطی کتابخانه‌های استانبول، (مجلدات ۱-۴)

استانبول: ۱۹۴۷-۱۹۵۹، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: دیوان‌های ترکی (سروده شده در قرون ۱۲-۱۶ میلادی)، ۱۹۴۷، ۲۲۰+۱۴صص.

- جلد دوم: دیوان‌های ترکی (سروده شده در قرن ۱۷ میلادی - ۱)، ۱۹۵۹، ۳۳۱+۲صص.

- جلد سوم (بخش ۱): دیوان‌های ترکی (سروده شده در قرن ۱۷ م - ۲)، ۱۹۶۵، ۱۶۰+۲صص.

- جلد سوم (بخش ۲): دیوان‌های ترکی (سروده شده در قرن ۱۸ م)، ۱۹۶۷، ۱۸۵+۲صص.

- جلد سوم (بخش ۳): راهنما و نمایه‌های فهرست‌های سه جلدی، ۱۹۶۸، ۳۳+۲صص.

- جلد چهارم (بخش ۱): دیوان‌های ترکی (سروده شده در قرن ۱۹م)، ۱۹۷۶، ۱۳۱+۲ صص.

- جلد چهارم (بخش ۲): دیوان‌های ترکی (سروده شده در قرون ۱۹-۲۰م)، ۱۹۷۶، ۱۳+۲ صص.

? : در مجموع مجلدات این اثر، دیوان‌های ۴۷۹ شاعر ترکی سرای در ۲۰۷۷ نسخه معرفی شده است.

4 TUMAN, N.:

İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Hamseler Kataloğu.

İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1961, VII+196 s.

; تومان، نائیل:

فهرست خمسه‌های خطی کتابخانه‌های استانبول.

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش، ۱۹۶۱، ۱۹۶+۷ صص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر از ۶ شاعر ۲۹ خمسه منظوم حاوی ۴۰۴ نسخه، گزارشی مستوفا ارائه گردیده است.

4 RİTTER, H.; M. CEVDET; Z. HAZIRCIOĞLU; M. A. AYNİ ve Başkalar:

İstanbul Kütüphaneleri Tarih - Coğrafya Yazmaları Kataloqları, (Fasikül I-XI): Türkçe Tarih Yazmaları.

İstanbul, Maarif Matbaası, 1943-62.

؛ ریتز، ه.؛ م. جودت؛ ز. حصیرجی اوغلو؛ م. ا. عینی (زیر نظر) و دیگر فهرست‌نگاران:

فهرست نسخه‌های خطی (ترکی) تاریخ و جغرافیا در کتابخانه‌های استانبول (بخش ۱-۱۱).

استانبول: مطبعه معارف، ۱۹۴۳-۱۹۶۲، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- بخش اول: تاریخ عمومی، ۱۹۴۳ م، ۱۰۲+۱۰ صص (صص ۱-۱۰۲)، معرفی نسخه‌های خطی شماره ۱-۳۱.

- بخش دوم: آثار مربوط به تاریخ ترکان، ۱۹۴۴ م، ۱۹۵+۱۰ صص (صص ۱۰۳-۲۹۸)، معرفی نسخه‌های خطی شماره ۳۲-۱۸۷.

- بخش سوم: تاریخ عرب، تاریخ ایران و تاریخ ملل دیگر، ۱۹۴۵ م، ۳۱+۲ صص (صص ۲۹۹-۳۳۰)، معرفی نسخه‌های خطی شماره ۱۸۸-۲۱۴.

- بخش چهارم: تاریخ شریعت‌ها و تاریخ پیامبران علیهم السلام، ۱۹۴۵، ۲۲+۲ صص (صص ۳۳۱-۳۵۳)، معرفی نسخه‌های خطی شماره ۲۱۵-۲۳۹.

- بخش پنجم: شرح احوال <۱> (سیره‌ها)، ۱۹۴۵ م، ۱۸۲+۲ صص (صص ۳۵۷-۴۳۹)، معرفی نسخه‌های خطی شماره ۲۴۰-۲۶۹.

- بخش ششم: شرح احوال <۲> (تذکره‌های اولیا و مناقب)، ۱۲۸+۷ صص (صص ۴۴۳-۵۷۱)، معرفی نسخه‌های خطی شماره ۲۷۰-۳۷۹.

- بخش هفتم: شرح احوال <۳> (تذکره‌های شاعران)، ۴۰+۲ صص (صص ۵۷۵+۶۱۴)، معرفی

نسخه‌های خطی شماره <۳۸۰-۴۰۲>.

- بخش هشتم: شرح احوال <۴> (کتب تراجم)، ۱۳۶+۵صص (صص ۶۱۷-۷۵۳)، معرفی نسخه‌های خطی شماره <۴۰۳-۴۷۹>.

- بخش نهم: تاریخ‌های اجتماعی، سیاسی، اداری و اقتصادی (۱)، ۲۷+۲صص (صص ۷۵۷-۷۸۴)، معرفی نسخه‌های خطی شماره <۴۸۰-۵۰۳>.

- بخش دهم: تاریخ‌های اجتماعی، سیاسی، اداری و اقتصادی (۲)، ۲۷+۲صص (صص ۷۸۷-۸۱۴)، معرفی نسخه‌های خطی شماره <۵۰۴-۵۲۷>.

- بخش یازدهم: وقف‌نامه‌ها، ۹۲ ص (صص ۸۱۷-۹۰۹)، معرفی نسخه‌های شماره <۵۲۸-۶۳۴>.

? : در این کتاب‌شناسی سترگ، ۶۳۴ اثر تاریخی و جغرافیایی ترکی با صدها نسخه خطی موجود کتابخانه‌های مختلف استانبول در ترکیه، به صورت موضوعی، معرفی شده است.

4 ÖZGÜDENLİ, O. G.:

“İstanbul Kütüphanelerinde Bulunan Farsça Yazmaların Öyküsü: Bir Giriş”.

In: *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi Yayın Tarihi* (Ankara), c. 43, Nr. 27 (2008), s. 1-75.

; اؤزگودنلی، عثمان گ.:

"ماجرای نسخه‌های خطی فارسی شناخته شده در کتابخانه‌های استانبول: یک بررسی مقدماتی".

رک . نشریه پژوهشی - تاریخی دانشکده زبان، تاریخ و جغرافیا، دانشگاه آنکارا (آنکارا)، س ۴۳، ش ۲۷ (۲۰۰۸)، صص ۱-۷۵، ترکی استانبولی.

4 KARABULUT, A. Rıza:

„İstanbul Kütüphanelerimdeki, Razi'ye Ait El Yazması Eserler“.

Kayseri, Erciyes Üniversitesi Gevher Nesibe Tıp Tarihi Enstitüsü, 1988, 112s.

; قره بلوط، علیرضا:

"مؤلفات أبوبکر الرازی المخطوطة الطبية في مكاتب استانبول".

رک . مجله تاریخ الطب بالجامعة القیصریة (قیصری)، س ۴، ش ۱۴ (مارس ۱۹۸۸)، ۱۱۲ ص، ترکی استانبولی.

3 المنجد، صلاح الدین:

رسائل و نصوص ... المختار من المخطوطات العربية في الآستانة.

بیروت: دارالکتاب الجدید، ۱۹۶۸ م، وزیری، ۷۲ ص، عربی.

3 قرہ خان، عبدالقادر:

"مخطوطات [الشیخ ابوجعفر محمد بن الحسن] الطوسی فی مکتبات استانبول"

رک. یادنامہ شیخ الطائفہ ابوجعفر محمد بن حسن طوسی، ج ۲، صص ۶۲۵-۶۳۹، عربی.

3 قرہ خان، عبدالقادر:

"آثار دستنویس شیخ طوسی در کتابخانہ های استانبول".

رک. یادنامہ شیخ الطائفہ ابوجعفر محمد بن حسن طوسی، ج ۱، صص ۷۴۹-۷۵۸، فارسی.

3 سزگین، فؤاد:

"مجموعات المخطوطات العربیة فی مکتبات استنبول"

رک. تاریخ التراث العربی - مجموعات المخطوطات العربیة فی مکتبات العالم، صص ۸۸-

۱۱۴، عربی.

3 غوث، محمد:

"استنبول کی کتب خانی"

رک. نشریہ خدابخش لایبریری جرنل (ہند)، ش ۵۷-۶۲ (۱۹۹۱)، صص ۸۹۷-۹۱۶، اردو.

3 شفیع، محمد:

"استنبول کی خزائن مخطوطات"

رک . نشریه اورینتل (لاهور)، مج ۳۵، ش ۲، صص ۱-۲۰، اردو (بازچاپ: مقالات منتخبه مجله دانشکده خاورشناسی لاهور، ج ۲، صص ۸۱۰-۸۳۳).

3 دانش پڑوه، محمدتقی:

"(نسخه‌های خطی) برخی کتابخانه‌های استانبول."

رک . نشریه نسخه‌های خطی (تهران)، دفتر ۱۰ (۱۳۵۸)، صص ۲۷۵-۲۸۰، فارسی.

? : در این فهرستواره ۴۳ دستنویس تک کتابی و یا مجموعه به زبان فارسی، مشتمل بر ده‌ها رساله موجود در کتابخانه‌های استانبول، معرفی شده است.

4 Rescher, O.:

“Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Istambuler Bibliotheken: K. el-hajawan, abu Temmam und Buturi“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, Nr. 68 (1914), s. 59-62; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 318-321).

; رشیر، ا.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكتبات استانبول: حیات الحيوان،

دیوان ابی‌تمام و [دیوان] البُحتری".

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۵۹-۶۲، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۳۱۸-۳۲۱).

4 MOLLAİBRAHİMOĞLU, S.:

Yazma Eserler Terminolojisi.

İstanbul, Ensar neşriyat, 2007, 200s.

; ملا ابراهیم اوغلو، سلیمان:

واژگان نسخه‌های خطی.

استانبول: نشریات انصار، ۲۰۰۷، ۲۰۰ ص، رقعی، ترکی استانبولی.

؟: در فواصل این اثر، به مناسبت دست‌نویس‌های متعددی از کتابخانه‌های ترکیه، بخصوص شهر استانبول گزارش گردیده است.

3 دانش پژوه، محمدتقی:

"درباره چند کتاب (خطی در کتابخانه‌های استانبول)".

رک . نشریه نسخه‌های خطی (تهران)، دفتر ۱۰ (۱۳۵۸)، صص ۳۷۴-۳۸۴، فارسی.

؟: در این نوشتار کوتاه، چند نسخه خطی نفیس (عمدتاً مربوط به کتابخانه‌های استانبول)، به اختصار گزارش گردیده است.

3 واعظ زاده خراسانی، محمد:

"کتابخانه و نقائس مخطوطات استانبول"

رک. نشریه دانشکده الهیات مشهد (مشهد)، ش ۶-۷ (۱۳۵۲)، صص ۳۳۰-۳۴۱، فارسی.

3 الدهان، سامی (رمضان):

"الخزائن العامة في إسطنبول وأشهر مخطوطاتها"

رک. مجله المجمع العلمي العربي (دمشق)، مج ۲۸، ج ۲، (۱۹۵۳)، صص ۱۸۷-۲۱۵، عربی.

4 ATEŞ, A.:

İstanbul, Kütüphanelerinde Farsça Manzum Eserler (I. Üniversite ve Nurosmaniye Kütüphaneleri)

İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1963, 712s.

; آتش، احمد:

فهرست منظومه‌های فارسی دستنویس در کتابخانه‌های استانبول (جلد ۱: کتابخانه دانشگاه استانبول و کتابخانه نورعثمانیه).

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش، ۱۹۶۳م، ۷۱۲ص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

؟: در این فهرست ارزنده، حدود ۸۰۰ نسخه نفیس فارسی، موجود در دو کتابخانه دانشگاه استانبول و کتابخانه نورعثمانیه (زیر نظر کتابخانه سلیمانیه) معرفی شده است.

4 Ritter, H.:

“Philologica IX : Die Vier Suhrawardi. Ihre Werke Stambuler Handschriften“.

In: *Der Islam* (Berlin), Nr. 24 (1937), s. 270-286; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 94-162).

; ریتر، هلموت:

"سلسله لغویات ۹: السهروردیون الأربعة، أعمالهم في مخطوطات استانبول".

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ۲۴ (۱۹۳۷)، صص ۲۷۰-۲۸۶، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۹۴-۱۶۲).

4 Ritter, H.:

„Über einige Werke des Slahaddin Halil b. Aibak as-safadi in Stambuler Bibliotheken“.

In: *Rivista degli studi Orientali* (Italy), No. 12 (1929-30). s. 79-88; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 431-440).

; ریتر، هلموت:

"حول بعض مؤلفات صلاح الدين خليل بن ايبك الصفدي في مكتبات استانبول".

رک مطالعات شرقی (ایتالیا)، ش ۱۲ (۱۹۲۹-۳۰)، صص ۷۹-۸۸، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۴۳۱-۴۴۰).

4 Purgstall, B.:

“Liste des ouvrages imprimés à constantinople dans le cours des années 1843 et 1844”.

In: *Journal Asiatique* (Paris), Vol. IV, No. 8 (1846), pp.253-282.

؛ پورگشتال، هامر:

"فهرستواره کتب چاپی در قسطنطنیه بین سال‌های ۱۸۴۳-۱۸۴۴ میلادی".

رک. نشریه انجمن آسیایی (پاریس)، س ۴، ش ۸ (۱۸۴۶)، صص ۲۵۳-۲۸۲، فرانسوی.

4 Dorn, B.:

„Catalogue des ouvrages Arabes, Persans et Turcs, Publiés à Constantinople, en Egypte et Perse, qui se Trouvent au Musée Asiatique de l’Académie“.

In: *Mélanges Asiatiques* (Tirés du Bulletin de l’académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg, 1867), Vol, V, Nr. 5 (Mätz 1866), pp. 465-528.

؛ دورن، برنهارت:

"فهرست کتب چاپی [سنگی و سربی] عربی، فارسی و ترکی منتشر شده در قسطنطنیه، مصر و ایران موجود در آکادمی موزه آسیایی".

رک. نشریه مجموعه آسیایی (بولتن آکادمی سلطنتی علوم در سنت پترزبورگ، ۱۸۶۷)، س ۵، ش ۵ (مارس ۱۸۶۶)، صص ۴۶۵-۵۲۸، آلمانی.

? : در این مقاله، فهرستی از ۱۱۱ کتاب نفیس چاپ شده در استانبول (قسطنطنیه)، ۱۴۱ اثر چاپ مصر و

۱۲۹ اثر چاپ شده در ایران به صورت سنگی یا سربی، به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی، به اختصار و به صورت موضوعی معرفی شده است.

3 ابو شویرب، عبدالکریم:

"المخطوطات العربية في المكتبات القديمة بأستانبول".

رک. مجلّة عالم المعلومات (ریاض)، س ۵، ع ۱ (۱۹۸۲)، صص ۴۴-۵۷، عربی.

3 عزو، ماجده حامد:

"مجموعات مخطوطة في مكتبات استانبول (لطة محسن): عرض و تقييم".

رک. مجلّة الناشر العربي (طرابلس - ليبيا)، ع ۶ (يناير ۱۹۸۶)، صص ۱۳۶-۱۴۰، عربی.

3 القیسی، نوری حمودی:

"المخطوطات العربية في مكتبات استانبول (تقرير)".

رک. مجلّة المكتبة (بغداد)، ع ۳۹ (۱۹۶۴)، صص ۲۹-۳۰، عربی.

3 مسکونی، یوسف یعقوب:

"نوادير المخطوطات العربية في مكتبات استانبول".

رک . مجلّة المكتبة العربية (بغداد)، ع ۱۶ (۱۹۸۱)، صص ۶۰-۶۴، عربی.

4 Rescher, O.:

“Mitteilungen aus Stambuler Bibliotheken“.

In: *Melanges de la Faculte Orientale de l’universite St. Joseph de Beyrouth*, No. 5 (1912), s. 489-540; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 214-265).

; رشیر، ا.:

"أخبار من مكاتب إستانبول"

رک . دست‌نویس‌های دانشکده شرقی دانشگاه سنت جوزف (بیروت)، ش ۵ (۱۹۱۲)، صص ۴۸۹-۵۴۰، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فيما تحتويه مكاتب استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۱، صص ۲۱۴-۲۶۵).

4 Ritter, H.:

Schriften Ja‘qub ibn Ishaq al-Kindi’s in Stambuler Bibliotheken (mit Beiträgen von Martin Plessner)

In: *Archiv Orientalni* (Czech), No. 4 (1932), s. 363-372; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 449-458).

; ریتر، هلموت:

"کتاب یعقوب بن اسحاق الکندی فی مکتبات إستانبول (مع مسامحات من مارتن بلسنر)".
رک . نشریه آرشیو شرقی (جمهوری چک)، ش ۴ (۱۹۳۲)، صص ۳۶۳-۳۷۲، آلمانی
(بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲،
صص ۴۴۹-۴۵۸).

3 ریتز، هلموت:

"مخطوطات تاریخیه عربیه فی مکاتب استانبول لم تطبع بعده".
رک . ما ساهم به المؤرخون العرب فی المئة السنة الأخيرة فی دراسة التاريخ العربی و غیره،
صص ۱۶۰-۱۷۳، عربی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من
المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۶۶۵-۶۷۸).^۱

4 Weisweiler, M.:

“Istanbuler Handschriften zur arabeschen Traditions Literatur“.

In: *Bibliotheca Islamica* (Leipzig, 1937) Bd. 10; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 239-466).

; وایسویلر، ام.:

1. Sezgin, Fuat: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien* (Frankfurt, 1986), Vol. II, s. 665-678.

"مخطوطات استانبول فی علم الحديث".

رک . کتابخانه اسلامی (لایبزیگ، ۱۹۳۷)، ج ۱۰، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۲۳۹-۴۶۶).

4 Krause, M.:

"Stambuler Handschriften Islamischer Mathematiker".

In: *Quellen und studien zur Geschichte der Mathematik, Astronomie und physic, Abtelung*, Bd. 3 (1936), s. 437-532; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Vol. II, s. 683-778).

; کراوس، ماکس:

"مخطوطات استانبول لریاضیین (و فلکیین) مسلمین".

رک . منابع و مطالعات انجام شده در تاریخ ریاضیات، گروه نجوم و فیزیک، دفتر ۳ (۱۹۳۶)، صص ۴۳۷-۵۳۲، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۲، صص ۶۸۳-۷۷۸).

4 Ritter, H.:

Philologica II: Über einige Koran und Hadit betreffende Handschriften hauptsächlich Stambuler Bibliotheken.

In: *Der Islam* (Berlin), Nr. 17 (1928), s. 249-257; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 11-19).

; ریتر، هلموت:

"سلسله لغویات ۲: حول بعض مخطوطات متعلقه بالقرآن و الحديث معظمها من مكاتب استانبول".

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ۱۷ (۱۹۲۸)، صص ۲۴۹-۲۵۷، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکاتب استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۱۱-۱۹).

4 Ritter, H.:

“Philologika VII: Arabische und Persische schriften über die Profane und mystische Liebe“.

In: *Der Islam* (Berlin), Nr. 21 (1933), s. 84-109; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 68-93).

; ریتر، هلموت:

"سلسله لغویات ۷: مخطوطات عربیة و فارسیة عن الحبّ التصوفی و الحبّ الدنیوی".

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ۲۱ (۱۹۳۳)، صص ۸۴-۱۰۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکاتب استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۶۸-۹۳).

4 Tauer, F.:

“Geographisches aus den Stambuler Bibliotheken“.

In: *Archiv Orientalni* (Czech), No. 6 (1934), s. 95-111; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und*

Anatolien, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 731-747).

; تائور، فلیکس:

"مخطوطات عربیة فی الجغرافیا من مکتبات استانبول".

رک آرشیو شرقی (جمهوری چک)، ش ۶ (۱۹۳۴)، صص ۹۵-۱۱۱، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۷۳۱-۷۴۷).

3 د. عثمان اوزتورک:

"مخطوطات الجغرافیه الإسلامیة فی مکتبات استانبول"

رک. بحوث المؤتمر الجغرافی الاسلامی الأول - الرياض، ج ۳، صص ۴۷۵-۴۸۱، عربی.

3 تائور، فلیکس (استخراج و ترجمه: ایرج افشار):

"۵۵۵ نسخه فارسی تاریخ در کتابخانه‌های استانبول"

رک. نشریه نامه بهارستان (تهران)، س ۱، ش ۱ (۱۳۷۹)، صص ۸۵-۹۸، فارسی.

3 تائور، فلیکس؛ ایرج افشار؛ عبدالقادر احمدخان و عثمان غازی اوزگودنلی^۱:

1. Osman, G. Özgudenli.

"برخی ملاحظات در نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه‌های استانبول"

؟: عنوان مقاله‌ای است که مرحوم افشار در آن، مقاله تائور را در معرفی ۵۵۵ نسخه فارسی ترجمه و در نشریه نامه بهارستان منتشر نموده بود؛ سپس غازی اوزگودنلی معرفی نسخه‌های تاریخی کتابخانه‌های استانبول را به ۶۹۲ عنوان رسانده و ابتدا در در نشریه پیام آشنا (آنکارا، ۲۰۰۴)، سپس در ضمن کتاب *Ortaçay Türk-İran Tarihi Araştırmaları* پژوهش‌های تاریخی - ایرانی در سده‌های میانی (استانبول، ۲۰۰۶) به چاپ رسانده است.

4 Ritter, H.:

“... Geographisches arabische Handschriften aus den Stambuler Bibliotheken“.

In: *Der Islam* (Berlin), No. 19 (1931), s. 52-57; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 442-447).

؛ ریتر، هلموت:

“... مخطوطات عربیة جغرافیة فی مکتبات استانبول”.

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ۱۹ (۱۹۳۱)، صص ۵۲-۵۷، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۲، صص ۴۴۲-۴۴۷).

4 Ritter, H.:

“Arabische übersetzungen griechischer Ärzte in Stambuler Bibliotheken“.

In: *Sitzungsberichte der Preussischen Akademie der wissenschaften, phil-*

hist. Klasse (Berlin), Nr. 26 (1934), s. 801-848 <Hier sep-druck: s. 1-48>; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 477-524).

؛ ریتر، هلموت:

"الترجمات العربية لأطبّاء إغريق [= اليونان] في مكتبات استانبول".

رک . مجموعه مقالات فرهنگستان علوم پروس ... (برلین)، ش ۲۶ (۱۹۳۴)، صص ۸۰۱-۸۴۸، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۴۷۷-۵۲۴).

4 Horowitz, J.:

„Aus den Bibliotheken von kairo, Damaskus und konstantinopel (Arabische Handschriften geschichtlichen Inhalts)“.

In: *Mitteilungen des seminars für orientalische sprachen, West-asiatische Studien*, No. 10 (1907), s. 1-68; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 355-422).

؛ هوروویتس، ی.:

"من مكتبات القاهرة و دمشق و القسطنطينية (فهرس مخطوطات عربية في التاريخ)".

رک . نشریه اخبار منتشره دانشکده‌های زبان‌های شرقی - مطالعات غرب آسیا، ش ۱۰ (۱۹۰۷)، صص ۱-۶۸، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۵۵-۴۲۲).

4 Walzer, R.

“Arabische Aristoteles übersetzungen in Istanbul“.

In: *Gnomon*, No. 10 (1934), s. 277-280; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 789-793).

; والتسر، آر.:

"ترجمات عربية لأرسطو محفوظة في استانبول".

رک . مجله گنون، ش ۱۰ (۱۹۳۴)، صص ۲۷۷-۲۸۰، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۷۸۹-۷۹۳).

4 Plessner, M.:

“Beiträge zur Islamischen Literaturgeschichte, I. Studien zu arabischen Handschriften aus stambul, Konia und Damaskus“.

In: *Islamica*, No. 4 (1931), s. 525-561; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 749-785).

; پلسنر، ام.:

"أبحاث في تاريخ الأدب العربي: ۱. دراسات في مخطوطات عربية في استانبول و قونية و دمشق".

رک . نشریه اسلامی، ش ۴ (۱۹۳۱)، صص ۵۲۵-۵۶۱، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۷۴۹-۷۵۸).

4 Schacht, J.:

“Aus den Bibliotheken von Kanstantinopel und kairo“.

In: *Abhandlungen der preussischen Akademie der wissenschaften 1928, phil-hist. Klasse* (Berlin), Nr. 2 (1928), s. 1-75; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 592-665).

; ساخت، ی.:

"[مخطوطات] من مکتبات القسطنطنیة و القاهرة".

رک . مجموعه مقالات فرهنگستان علوم پروس ... (برلین)، ش ۲ (۱۹۲۸)، صص ۱-۷۵،
آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة،
ج ۱، صص ۵۹۲-۶۶۵).

4 Walzer, R.:

“Arabische übersetzungen grichischer Autoren in Stambuler Bibliotheken“.

In: *Forschungen und Fortschritte*, No. 10 (1934), s. 391-392; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 786-788).

; والتسر، آر.:

"ترجمات عربیة لمؤلفین إغریق فی مکتبات استانبول".

رک . نشریه تحقیقات و پیشرفت، ش ۱۰ (۱۹۳۴)، صص ۳۹۱-۳۹۲، آلمانی (بازچاپ:

دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ١، صص ٧٨٦- (٧٨٨).

4 Ritter, H.:

“Philological III: Muhammedanische Häresiographen“.

In: *Der Islam* (Berlin), No. 18 (1929), s. 34-55; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 20-41).

; ریتزر، هلموت:

"سلسلة لغويات ٣: مخطوطات عربية في الفرق الإسلامية".

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ١٨ (١٩٢٩)، صص ٣٤-٥٥، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ٢، صص ٢٠-٤١).

4 Ritter, H.:

„Philologica IV: Die Stambuler Handschriften der Hilijat al-aulija, Des Abu Nu’aim“.

In: *Der Islam* (Berlin), No.18 (1929), s. 55-59; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 41-45).

; ریتزر، هلموت:

"سلسلة لغويات ٤: مخطوطات استانبول من حلية الأولياء لأبي نُعَيْم".

رک . مجله اسلام (برلین)، ش ۱۸ (۱۹۲۹)، صص ۵۵-۵۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۴۱-۴۵).

4 Ritter, H.:

“*Philologika XIII: Arabische Handschriften in Anatolien und Istanbul*“.

In: *Oriens* (Germany), No. 2 (1949), s. 236-314 & No. 3 (1950), s. 31-107; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 236-391).

; ریتر، هلموت:

"سلسلة لغويات ۱۳: مخطوطات عربية في الأناضول و استانبول".

رک . نشریه شرقی (آلمان)، ش ۲ (۱۹۴۹)، صص ۲۳۶-۳۱۴ و ش ۳ (۱۹۵۰)، صص ۳۱-۱۰۷، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲۲، صص ۲۳۶-۳۹۱).

3 کرنکو، فریتس:

"تاریخ دمشق لابن عساکر، نُسخه في مكاتب لندن و الآستانة".

رک مجله المجمع العلمی العربی (دمشق)، مج ۹ (۱۹۲۹م)، صص ۱۷۲-۱۷۵ و مج ۱۵ (۱۹۳۷)، ص ۱۸۵، عربی.

4 Sezgin, F.:

“İstanbul kütüphanelerinde Mechul kalmış] Üç macmu’at ar-Rasa’il”.
In: *İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi* (İstanbul), No. 2 (1958), s. 231-256;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 919-946).

; سزگین، فؤاد:

"ثلاث من مجموعات الرسائل [المجهولة في مكتبات استانبول]."

رک . نشریه مؤسسه تحقیقات اسلامی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۶۰)، صص ۲۳۱-۲۵۶، ترکی
استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربية، ج ۳، صص ۹۱۹-۹۴۶).

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"بعض المخطوطات الهامة في مكتبات استانبول".

رک . المخطوطات الإسلامية في العالم (لندن، ۲۰۰۰)، ج ۲، صص ۲۲۷-۲۹۲، عربی.

؟: در این فهرست نامگوی، بیش از ۵۰ نسخه نفیس موجود در کتابخانه‌های استانبول، معرفی شده است.

3 کرد علی، محمد:

"مخطوطات نادرة [أختارها الشيخ طاهر الجزائري من مكتبات استانبول]."

رک . مجلّة المجمع العلمي العربي (دمشق)، مج ۱۷ (۱۹۴۲)، صص ۵۳۴-۵۳۸، عربی.

4 Rhodokanakis, N.:

“Über einige arabische Handschriften der öffentlichen Bibliotheken in Konstantinopel“.

In: *Orientalische studien, Festschrift theodor Nöldeke* (Gießen), Bd. 1, 1906, s. 385-392; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 347-354).

; رودوکاناکیس، ان.:

"حول بعض مخطوطات المكتبات العامة في القسطنطينية".

رک. نشریه مطالعات شرقی یادبود تتودور نولدکه (گیسن)، س ۱ (۱۹۰۶)، صص ۳۸۵-۳۹۲، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۴۷-۳۵۴).

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"فهرستی از کتابخانه‌های استانبول".

رک. نشریه نهمین کنگره تحقیقات ایرانی (تهران)، دفتر ۱ (۱۳۵۸)، صص ۱۴۵-۱۴۷، فارسی.

4 ÇOLAK, M. O.:

“İstanbul Kütüphanelerinde Bulunan Siyasetnameler Bibliyografyası”.

In: *Türkiye Araştırmaları Dergisi* (Ankara), c. I, Nr. 1 (2003), s. 339-378.

; چلاک، م.:

"کتاب‌شناسی سیاست‌نامه‌های شناخته شده در کتابخانه‌های استانبول"

رک. . مطالعات ترکیه (آنکارا)، س ۱، ش ۱ (۲۰۰۳)، صص ۳۳۹-۳۷۳، ترکی استانبولی.

3 محسن، طه:

مجموعات مخطوطة في مكتبات استانبول^۱.

الکویت: معهد المخطوطات العربية، ۱۴۰۶ هـ / ۱۹۸۵ م، وزیری، ۱۸۶ ص، عربی.

3 محمد بن عبدالکریم (جمع و ترتیب):

مخطوطات جزائرية في مكتبات اسطنبول^۲.

بیروت: منشورات دار مکتبة الحياة، ۱۹۷۲، وزیری، ۱۶۹ ص، عربی.

? : در این فهرست، ۲۰۰ نسخه مربوط به نویسندگان الجزائری (شمال آفریقا) موجود در کتابخانه‌های استانبول، معرفی شده است.

3 القیسی، نوری حمّودی:

"المخطوطات العربية في مكتبات استانبول".

۱. از این فهرست میکروفیلمی به شماره <۱۲۴۲/۵> در بخش ریزنگاری کتابخانه نگهداری می‌شود.

۲. از این نیز فهرست میکروفیلمی به شماره <۱۲۴۲/۷> در بخش ریزنگاری این کتابخانه موجود است.

رک . مجله المکتبه (بغداد)، مج ۴، ع ۳۹ (۱۹۶۴)، صص ۲۹-۳۰، عربی.

4 TÜRKEY, C.:

İstanbul Kütüphanelerinde Osmanlı'lar Devrine Aid Türkçe - Arapça - Farsça Yazma ve Basma Coğrafya Eserleri Bibliyografyası.

Istanbul, Maarif Basımevi, 1958, 94s.

; تورقای، جودت:

کتاب‌شناسی کتب خطی و چاپی جغرافیایی نگارش یافته در دوره عثمانی به زبان‌های ترکی، عربی و فارسی موجود در کتابخانه‌های استانبول.

استانبول: انتشارات معارف، ۱۹۵۸، ۹۴ص، وزیری، ترکی استانبول.

۱. کتابخانه عامره سلیمانیه^۱

۱. در کتابخانه سلیمانیه و کتابخانه‌های وابسته، بر اساس برآوردها (۲۰۰۵ میلادی) بین ۸۰۰۰۰ تا ۹۰۰۰۰ دستنویس وجود دارد که از این تعداد، حدود ۵۰۰۰۰ تا ۶۰۰۰۰ به زبان عربی، ۲۰۰۰۰ به زبان ترکی عثمانی و ۱۰۰۰۰ نسخه هم به زبان فارسی و نیز تعدادی هم زبان‌های دیگر است. گفته شد با احتساب رساله‌های درونی مجموعه‌ها، تعداد عناوین آن بایستی بین ۲۵۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ عنوان بالغ گردد. دستنویس‌های موجود در کتابخانه سلیمانیه (تا ۲۰۰۵) مشتمل بر بیش از ۱۳۱ کلکسیون بوده و از این تعداد، ۱۱۷ مجموعه مربوط به کتابخانه‌های جامع‌های (= مساجد) مختلف، عمدتاً شهر استانبول می‌باشد که در اواخر دوره امپراتوری عثمانی و سال‌های نخستین استقرار جمهوری ترکیه به رهبری مصطفی کمال آتاتورک و ۱۴ مجموعه دستنویس دیگر نیز در دوره جمهوریت، طی سال‌های ۱۹۳۵-۱۹۸۵، به تدریج به این کتابخانه بزرگ انتقال یافته است که با نام مخصوصی، در این کتابخانه عامره نگهداری می‌گردند. اسامی برخی از این کلکسیون‌ها عبارتند از: «ابراهیم افندی (۳۱۵ عربی، ۱۳۶ ترکی، ۴ فارسی)، احسان محوی (۸ ترکی)، احمد آنلاتان، ارزنجان یازمالاری، ارسلان قاینارداغ، ازیمیر یازمالاری (۵۳۵) ←

عربی، ۳۱۲ ترکی، ۴۹ فارسی)، ازمیری اسماعیل حقی (۱۹۳ عربی، ۶۷ ترکی، ۶ فارسی)، ازمیری مصطفی افندی (۵ عربی)، شیخ الاسلام اسعد افندی (۲۳۹۷ عربی، ۱۰۶۹ ترکی، ۲۳۲ فارسی)، اسعد افندی مدرسه‌سی (۱۷۸ عربی، ۹ ترکی، ۱ فارسی)، اسماعیل اوزتورک، اسمیخان سلطان (۴۵۳ عربی، ۴۰ ترکی، ۲۸ فارسی)، اصحاب خیر وقفی، افغانی شیخ علی حیدر افندی (۲۸ عربی، ۳ ترکی)، اکرم قارادنیز، آنتالیا تکه‌لی اوغلی (۸۴۵ عربی، ۱۲۷ ترکی، ۲۵ فارسی)، ایاصوفیا (۳۲۸۵ عربی، ۱۵۱۸ ترکی، ۲۵۰ فارسی)، ایاد محمد افندی (۲ عربی)، ایوب سلطان جامعی، پرتوپاشا <سلیمیه> (۴۲۹ عربی، ۱۵۹ ترکی، ۷۷ فارسی)، پرتو نهال حوالده سلطان جامعی (۲۶۷ عربی، ۱۱۷ ترکی، ۱۶ فارسی)، بغدادلی وهبی افندی (۱۲۷۵ عربی، ۱۸۷ ترکی، ۱۴۴ فارسی)، ترهان گازته‌سی، ترنو والی (۲۳۱ عربی، ۴۳ ترکی، ۱۲ فارسی)، جاراالله افندی (۲۰۵۱ عربی، ۹۶ فارسی، ۴۷ ترکی)، جلال اوکتن (۷ عربی، ۳ فارسی، ۱ ترکی)، چلبی عبدالله افندی (۲۶۰ عربی، ۹۹ ترکی، ۲۴ فارسی)، چورلیلی علی پاشا (۳۷۱ عربی، ۸ ترکی، ۴ فارسی)، حاجی بشیر آغا (۵۶۴ عربی، ۶۲ ترکی، ۵ فارسی)، حاجی بشیر آغا <ایوب> (۱۷۶ عربی، ۹ ترکی، ۸ فارسی)، حاجی رشید بیک (۱۷ ترکی، ۲ عربی)، حاجی علی صائب افندی، حاجی محمود افندی (۲۳۵۴ عربی، ۱۸۸۷ ترکی، ۲۴۶ فارسی)، الحاج مصطفی افندی، حافظ احمدپاشا (۳۵ عربی، ۱ ترکی)، حالت افندی (۴۵۱ عربی، ۲۹۱ ترکی، ۷۹ فارسی)، حالت افندی علاوه‌سی (۱۱۷ عربی، ۱۱۰ ترکی، ۸۳ فارسی)، حسن حسنی پاشا (۸۱۵ عربی، ۱۶۸ ترکی، ۶۹ فارسی)، حسن خیری و عبدالله افندی (۷۶ عربی، ۶۴ ترکی، ۲ فارسی)، حسیب افندی تکیه‌سی (۲۲ عربی، ۱۳ ترکی، ۲ فارسی)، حسین کاظم بیک (۵ ترکی، ۳ عربی، ۲ فارسی)، حفید افندی (۲۹۵ عربی، ۱۲۹ ترکی، ۳۰ فارسی)، حفید افندی علاوه‌سی (۳۵ عربی، ۲ فارسی، ۱ ترکی)، حکیم اوغلی علی پاشا (۷۰۸ عربی، ۱۳۳ ترکی، ۸۷ فارسی)، حکیم اوغلی علی پاشا جامعی، حمیدیه (۱۱۱۰ عربی، ۳۰۲ ترکی، ۷۸ فارسی)، حمیدیه مرقعات، خدیوی اسماعیل پاشا (۱ فارسی)، خربوت یازمالاری (۴۲۷ عربی، ۱۲ ترکی، ۴ فارسی)، خسرو پاشا (۴۱۴ ترکی، ۲۶۱ عربی، ۳۹ فارسی)، خللیل پاشا گورپینار، دارالمثنوی (۳۳۵ عربی، ۱۲۲ ترکی، ۱۵ فارسی)، داماد ابراهیم پاشا (۱۰۹۴ عربی، ۴۴ فارسی، ۳۳ ترکی)، دنیزی (۴۴۷ عربی، ۲۸ ترکی، ۵ فارسی)، دوسیه‌لر، دوغوملو بابا (۱۰۵ ترکی، ۹۸ عربی، ۱ فارسی)، رستم پاشا (۱۶۲ عربی، ۳ فارسی، ۲ ترکی)، رشید افندی (۷۹۶ عربی، ۳۰۸ ترکی، ۷۴ فارسی)، رؤف یکتا، رئیس‌الکتاب مصطفی افندی (۱۰۶۹ عربی، ۶۴ فارسی، ۶۲ ترکی)، زهدی بیک (۶۳ ترکی، ۳۷ عربی، ۱۸ فارسی)، سامی بنلی، سیرز (۱۴۲۰ عربی، ۳۲۹ ترکی، ۶۱ فارسی)، سرویلی (۲۱۹ عربی، ۸ ترکی، ۵ فارسی)، سزایی ترکمان، سعدالدین مؤبتغی وقفی، سعدالدین سرزلی امید ارک، سلطان احمد اول (۱۰۱ عربی، ۶ فارسی، ۱ ترکی)، سلیمانیه (۹۷۰ عربی، ۳۵ ترکی، ۷ فارسی)، سلیمانیه مرقعات، سلیمیه (۶۶۵ نسخه)، سهیل اوئور، سیّد نظیف افندی (۴۱ عربی، ۴ فارسی، ۱ ترکی)، شاذلی تکیه‌سی (۶۹ عربی، ۴۶ ترکی، ۲ فارسی)، شریف محی‌الدین تارقان، شمسی فاتح گورن، شهزاده محمد (۱۰۸ عربی)، شهید علی پاشا (۲۵۳۸ عربی، ۱۴۹ فارسی، ۱۴۸ ترکی)، صالحه خاتون (۱۲۹ عربی، ۴۱ ترکی، ۷ فارسی)، طاهر آغا تکیه‌سی ←

“ S ü l e y m a n i y e K ü t ü p h a n e s i ”

(۶۸ عربی، ۳۹ فارسی، ۳۶ ترکی)، طریق گوکمن، طورخان والده سلطان (۳۱۸ عربی، ۱۷ فارسی، ۳ ترکی)، عاشر افندی (۳۵۷ عربی، ۷۷ ترکی، ۲۰ فارسی)، عاطف افندی (۳۲۲۸ نسخه)، عبدالغنی آغا، عثمان خلدی اوزتورکلر، عشاقی تکیه‌سی (۲۲ ترکی، ۹ عربی، ۱ فارسی)، عشاقی درگاهی (۳۱۳ نسخه)، علی سویل آکای، علی غالب بیک، عموچه زاده حسین پاشا (۴۳۹ عربی، ۹ فارسی، ۸ ترکی)، عمر سیندال، گلیبولی طاهر افندی (۱۲ عربی، ۹ ترکی، ۵ فارسی)، غلطه مولوی دیوان ... فتوکپی، فیض الله پاشا، قاضی زاده برهان‌الدین (۲۴ عربی، ۷ ترکی، ۲ فارسی)، قاضی زاده محمد افندی (۴۶۵ عربی، ۵۸ ترکی، ۴۴ فارسی)، قره چلبی زاده حسام‌الدین (۳۴۰ عربی، ۱۱ ترکی، ۶ فارسی)، قصیده‌چی زاده سلیمان سرّی افندی (۳۴۲ عربی، ۸۵ ترکی، ۸ فارسی)، فاتح (۴۳۹۹ عربی، ۴۳۷ ترکی، ۳۸۳ فارسی)، قلیچ علی پاشا (۹۱۹ عربی، ۵۹ ترکی، ۹ فارسی)، کمال ادیب کووکچی‌اوغلو، کوپرلی (۲۷۷۵ نسخه)، گلنوش والده سلطان (۶۶ عربی)، گیره‌سون یازمالاری (۱۶۷ عربی)، لالا اسماعیل افندی (۲۶۳ عربی، ۲۴۷ فارسی، ۲۴۴ ترکی)، لاله‌لی جامعی (۳۴۱۴ عربی، ۲۲۱ ترکی، ۷۵ فارسی)، لوح‌لر، محمدآغا جامعی (۱۳۹ عربی، ۲ ترکی، ۱ فارسی)، محمد حلمی و محمد فهمی (۱۹۵ عربی، ۵۵ ترکی، ۲ فارسی)، محمد صفایی، محمدعارف و محمدمراد افندی (۸۵ عربی، ۵۲ فارسی، ۴۷ ترکی)، محمد نصرت گیره‌سونلی، محمد نوری افندی، محمود پاشا (۳۵۱ عربی، ۶ فارسی، ۲ ترکی)، مراد بخاری تکیه‌سی (۲۶۲ عربی، ۳۴ فارسی، ۱۳ ترکی)، مرادملّا، مسیح پاشا (۱۱۱ عربی، ۶ ترکی، ۱ فارسی)، مصلّی مدرسه‌سی (۱۴۷ عربی، ۶ فارسی، ۵ ترکی)، معمر اؤلکر، ملاچلی (۱۳۵ عربی، ۹ ترکی، ۲ فارسی)، مهرشاه سلطان (۲۳۴ عربی، ۱۹۹ ترکی، ۱۰ فارسی)، موغلا یازمالاری (۲۲۰ عربی، ۶۶ ترکی، ۲۴ فارسی)، مغله‌لی خوجه مصطفی افندی، نافذپاشا (۳۲۱ عربی، ۱۶۰ ترکی، ۱۳۲ فارسی)، نجیب اردم، حضرت نصوحی درگاهی (۱۷۱۰ نسخه)، نورالدین آغا، نورعثمانیه (۵۰۵۲ نسخه)، نوری آرلاسر، وقفی نامعلوم، هاشم پاشا (۵۲ ترکی، ۲۴ عربی، ۱۰ فارسی)، یازما باغشلار (۳۰۷۹ عربی، ۱۰۵۷ ترکی، ۱۵۴ فارسی)، یحیی توفیق مدرسه‌سی (۲۷۷ عربی، ۷۰ ترکی، ۲۱ فارسی)، ینی اثرلر، ینی جامع (۱۱۳۲ عربی، ۳۸ فارسی، ۳۱ ترکی)، ینی مدرسه (۱۴۴ عربی)، یوزگات یازمالاری (۷۲۱ عربی، ۴۰ ترکی، ۶ فارسی)، یوسف آغا (۳۶۷ عربی، ۴ ترکی، ۱ فارسی) و جز آنها. باید افزود در سال‌های اخیر با انتقال مجموعه‌های جدید، کلکسیون‌ها بالغ بر ۱۷۴ گردیده است. باید دانست که از مجموعه نسخ خطّی این کتابخانه، استثناءً دستنویس‌های پنج کتابخانه شامل کتابخانه‌های کوپرلی، نورعثمانیه، راغب پاشا، عاطف افندی در استانبول و کتابخانه حاجی سلیم آغا در اسکودار (۴۰ کیلومتری بخش آسیایی استانبول) در محلّ خویش، اما زیر نظر کتابخانه بزرگ سلیمانیه اداره می‌گردد.

3 شاهین، شامل:

المكتبة السليمانية في استانبول.

دمشق: دارغار حراء، ۲۰۰۴، وزیری، ۱۰۲ص، عربی.

? : در این کتاب گزارشی از چگونگی شکل‌گیری کتابخانه سلیمانیه و کلکسیون‌های آن ارائه شده است.

3 متقی، حسین:

"کتابخانه سلیمانیه"

رک. مجله میراث شهاب (قم)، س ۱۵، ش ۵۷ (پاییز ۱۳۸۸)، صص ۱۳۲-۱۵۶، فارسی.

? : این مقاله در واقع بخشی از سفرنامه راقم سطور در سال ۲۰۰۵ به ترکیه است که در آن گزارشی از وضعیت کتابخانه و بخش‌های مختلف آن و احیاناً معرفی برخی نسخ آن کتابخانه عامره، ارائه گردیده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في المكتبة السليمانية"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۴۴-۲۶۶، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است که عبارتند از: کشف الظنون به خط حاجی خلیفه، قرانات الکواکب (کتابت ۳۵۲هـ) و فخری نامه نفیس از سنایی غزنوی.

4 YÜKSEK, M. İ.:

“İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi’ndeki Arapça ve Osmanlıca Kiraat yazmaları”.

İstanbul, 2009, 267s.

; یوکسک، م. عیسی:

<فهرست نسخه‌های خطی عربی و ترکی عثمانی در موضوع قرائت در کتابخانه سلیمانیه>.

استانبول: ۲۰۰۹م، ۲۶۷ص، ترکی استانبولی.

? : پایان نامه فوق لیسانس است که به استاد راهنمایی دکتر صدقی گؤلله در سال ۲۰۰۹ در دانشگاه استانبول از آن دفاع شده است. نسخه‌ای تصویری از این فهرست در آرشیو راقم سطور موجود است.

3 سمان، خلیل:

"مخطوطات یتیمه الدهر للتحالی فی المکتبة السلیمانیة باستانبول".

رک. مجلّة المجمع العلمی العربی (دمشق)، مج ۴۸ (۱۹۷۳)، صص ۶۱۲-۶۲۱، عربی.

3 ناشناخته:

"المخطوطات المصوّرة من المکتبة السلیمانیة فی مرکز المخطوطات و التراث و الوثائق".

رک. مجلّة أخبار التراث الإسلامی (الکویت)، ع ۱۵ (۱۹۸۸)، صص ۳-۴، عربی.

? : در این مقاله ۴۷ نسخه عکسی (برگرفته از نسخ سلیمانیه) موجود در مرکز یاد شده معرفی گردیده است.

4 Witkam, J. J. and etc.:

„Fichier des manuscrits Moyen - Orientaux Dates [Catalogue des manuscrits du Istanbul Süleymaniyah Kütüphanesi]“.

In: *Nouvelles des manuscrits du Mayen-orient* (Paris), No. III.2 (1994), pp. 107-108; No. IV.1 (1995), pp. 137-139 & No. IX.1 (Juin 2000), p. 312.

; ویتکام، یان یوست و دیگران:

"دست‌نویس‌هایی از خاورمیانه: نسخه‌هایی از کتابخانه سلیمانیه استانبول".

رک . نشریه خبرهایی از نسخه‌های خطی خاورمیانه (پاریس)، ش ۳/۲ (۱۹۹۴)،
صص ۱۴۴-۱۴۶؛ ش ۴/۱ (۱۹۹۵)، صص ۱۳۷-۱۳۹ و ش ۹/۱ (ژوئن ۲۰۰۰)، ص ۳۱۲،
فرانسوی.

3 الدغیم، محمود السید و محمود سید اوغلی (با مقدمه امیر اش، رئیس کتابخانه سلیمانیه):

فهرس المخطوطات العربیة و التریکیة و الفارسیة فی المکتبة السلیمانیة (مجلدات ۱-۳)

جدّه (عربستان): مؤسّسة سقیفة الصفا العلمیة، ۲۰۱۰/۱۴۳۱، وزیر، عربی.

- جلد نخست: ۶۷۱ص، معرّفی موضوعی نسخ شماره ۱۶-۵۹۸.

- جلد دوم: ۶۷۱ص، معرّفی موضوعی نسخ شماره ۵۹۹-۱۳۸۳.

- جلد سوم: ۶۶۴+۷صص ۲۴ تصویر رنگی، معرّفی موضوعی نسخه‌های شماره ۱۳۸۴-
۲۱۶۴.

7 عزب، خالد و علی علیمحمدی (مترجم):

"فهرست نسخه‌های عربی، ترکی و فارسی کتابخانه سلیمانیه استانبول"

رک. نشریه کتاب ماه کلیات (تهران)، س ۱۳، ش ۱۵۵ (آبان ۱۳۸۹)، صص ۵۶-۵۹، فارسی.

3 متقی، حسین:

«میراث مخطوط شیعه در کتابخانه‌های ترکیه (با تأکید بر دست‌نویس‌های کتابخانه سلیمانیه در استانبول)».

قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۹۰، ۲۸۳ص، وزیری بزرگ، فارسی.

? : پایان نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه ادیان و مذاهب در قم است که با راهنمایی استاد گرامی، جناب آقای پروفسور دکتر محمدحسن فغفوری (استاد مطالعات اسلامی دانشگاه جورج واشنگتن) در سال ۲۰۱۱/۱۳۹۰ با امتیاز عالی، از آن دفاع شده است.

3 انصاری قمی، حسن:

"معرفی هشتاد نسخه خطی ارزشمند از مجموعه‌های موجود در کتابخانه سلیمانیه"

? : گزارشی از ۸۰ نسخه خطی نفیس بیش‌تر به زبان‌های عربی در کتابخانه سلیمانیه در استانبول است که در ۱۱ خرداد ۱۳۹۲ در وبلاگ نویسنده^۱ منتشر گردیده است.

1. <http://ansari.kateban.com>.

(۱) مجموعه سلیمانیه

“ S ü l e y m a n i y e K o l e k s i y o n u ”

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“**Catalogus: librorum in bibliotheca ad Suleimaniyam asservatorum**”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 76-93.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"سلطان سلیمان خان غازی حضر تدرینک کتب‌خانه دفتریدر."

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۷۶-۹۳، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه سلیمانیه (سلیمانیه جامع شریفنده دروننده واقعدر)

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۱۱۱ص، وزیر ی بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۱۱۰۷ نسخه خطی به اختصار توصیف شده است. گفتنی است این دست‌نویس‌های هسته اصلی مجموعه کتب کتابخانه سلیمانیه را تشکیل می‌دهند.

••

(۲) مجموعه تکه‌لی اوغلی

“ A n t a l y a - T e k e l i o g l u K o l e k s i y o n u ”

4 Ateş, A.:

“Burdur - Antalya ve havalisi kütüphanelerinde bulunan türkçe, arapçe, ve farsça, bazı mühim eserler”.

In: *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* (İstanbul), No. 2 (1948), s. 171-191;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 691-711).

; آتش، احمد:

"بعض المؤلفات التركية و العربية و الفارسية الهامة في مكتبات منطقة بوردور - أنطالية".

رک . نشریه زبان و ادبیات ترکی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۴۸)، صص ۱۷۱-۱۹۱، ترکی
استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربية، ج ۳، صص ۶۹۱-۷۱۱).

? : در ضمن این نوشتار، چند نسخه نفیس از کتابخانه تکه‌لی اوغلی در شهر آنتالیا نیز معرفی گردیده است.

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; M. CUNBUR; S. BAYOĞLU ve başklar:

***TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU* (07/III-V)**

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1983-84.

TÜYATOK (6), 07/III (1983), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
<Antalya - Tekelioğlu Koleksiyonu>, (bölüm 1, s. 231-480)”.

TÜYATOK (7), 07/IV (1984), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
<Antalya - Tekelioğlu Koleksiyonu>, (bölüm 2)”, 320s.

TÜYATOK (8), 07/V (1984), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi <Antalya
- Tekelioğlu Koleksiyonu>, (bölüm 3)”, 367s.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ م. جونبور؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. صلاح‌الدین و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۰۷> (جلدات ۳-۵)

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۳-۱۹۸۴، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد سوم: ۱۹۸۳، <معرفی ۵۴۷ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "تکه‌لی اوغلی در آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول (بخش اول: صص ۲۳۱-۴۸۰)>.

- جلد چهارم: ۱۹۸۴، ۳۲۰ص، <معرفی ۷۱۰ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "تکه‌لی اوغلی در آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول (بخش دوم)>.

- جلد پنجم: ۱۹۸۴، ۳۶۷ص، <معرفی ۶۶۴ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "تکه‌لی اوغلی در آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول (بخش سوم)>.

••

(۳) مجموعه علی نهاد طرلان

„ Ali Nihad Tarlan Koleksiyonu “

4 BAYOĞLU, S.; A. SERNIKLI ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (34/I)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1981, 174s.

TÜYATOK (3), 34/I (1981), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi <Ali Nihad Tarlan Koleksiyonu>”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ه. باریش؛ ا. اویسال؛ ای. آجار؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. سرنیکلی؛ گ.

کوت و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۳۴> (جلد ۱)

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۸۱، وزیری بزرگ، ۱۷۴ص، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: <معرفی ۴۲۵ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "علی نهاد طرلان - آنتالیا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول>.

3 ناشناخته:

"فهرست نسخه‌های خطی فارسی گنجینه علی نهاد طرلان (در کتابخانه سلیمانیه)"

رک، نشریه سیمرغ (تهران)، س ۱، ش ۳ (۱۳۶۹)، صص ۴۸-۵۱، فارسی.

3 حسینی، محمدتقی (ترجمه و تنظیم):

فهرست نسخه‌های خطی پرفسور علی نهاد ترلان در کتابخانه سلیمانیه (استانبول - ترکیه).

قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۹۰ش، ۱۴۴ص، وزیری، فارسی؛ (معرفی میراث مخطوط: ۴۸).

? : در این فهرست ۲۰۰ دستنویس ارزشمند به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی به اختصار گزارش گردیده

است. باید افزود که با توجه به داده‌های فهرست، به نظر می‌رسد این اثر ترجمه‌ای از فهرست *TÜYATOK*

34/I, (3) (آنکارا ۱۹۸۱) یا *Tesbit fişleri* موجود در کتابخانه سلیمانیه بوده باشد، اما با این حال، در

مقدمه اثر اشاره‌ای به این مطلب نشده است.

3 عزیزاده آقکند، علی:

"فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ترلان - استانبول [چاپ قم ۱۳۹۰]"

رک، کتاب‌ماه کلیات (تهران)، س ۱۵، ش ۱۷۳ (اردیبهشت ۱۳۹۱)، صص ۱۲-۱۷، فارسی.

••

(۴) مجموعه روزنامه ترجمان

„Tercüman Gazetesi Koleksiyonu“

4 KUT, G.:

Tercüman Gazetesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu (c. I).

İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basasımevi, 1989, 14+412s.

; کوت، گونی:

فهرست نسخه‌های خطی ترکی کتابخانه روزنامه ترجمان (جلد ۱).

استانبول: انتشارات دانشکده ادبیات، ۱۹۸۹، ۱۴+۴۱۲ص، وزیری، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۳۹۸ دستنویس ترکی به اختصار معرفی شده است. باید افزود که این مجموعه اخیراً به کتابخانه سلیمانیه در استانبول، انتقال یافته است.

••

(۵) مجموعه عموجه‌زاده حسین پاشا

„Amcazade Hüseyin Pasa Koleksiyonu“

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه عموچه حسین پاشا - استانبول"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۳۴۴-۳۵۱، فارسی.

؟: در این فهرست ۱۶ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه عموچه حسین پاشا - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۰۶ (چاپ دوم ۱۳۱۰هـ)، ۴۹ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

؟: در این فهرست نامگوی ۴۵۶ نسخه خطی، مشتمل بر ۴۳۹ نسخه عربی، ۹ نسخه فارسی و ۸ نسخه ترکی معرفی شده است. گفتنی است که نسخه‌های این مجموعه، بعدها به کتابخانه سلیمانیه در استانبول ملحق گردیده است.

4 BAYOĞLU, S.; A. SERNIKLI ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (34/III)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1987.

TÜYATOK (13), 34/III (1987), "İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi

<Amcazade Hüseyin Paşa Koleksiyonu>".

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ه. باریش؛ ا. اویسال؛ ای. آجار؛ ث. بیگ اوغلو؛ ا. سرنیکلی؛ گ.

کوت و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۳۴> (جلد ۳)

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۸۷، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.
- جلد سوم: <معرفی صدها نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "عموجه‌زاده حسین پاشا" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول>.

••

(۶) مجموعه حکیم باشی موسی نظیف افندی
„ H e k i m b a s ı M u s a N a z i f E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه نظیف افندی - استانبول

استانبول: بی‌ناشر، ۱۳۱۰هـ، وزیری بزرگ، ۱۰ص، ترکی عثمانی^۱.

4 BAYOĞLU, S.; A. SERNIKLI ve başklar:
TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (34/III)
Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1987.
TÜYATOK (13), 34/III (1987), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
<Hekimbaşı Musa Nazif Efendi Koleksiyonu>”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ه. باریش؛ ا. اویسال؛ ای. آجار؛ ث. بیگ اوغلو؛ ا. سرنیکلی؛ گ.
کوت و دیگران:

۱. این فهرست در ضمن دفتر کتبخانه عموجه حسین پاشا (صص ۵۰-۶۰) درج شده است.

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۳۴> (جلد ۳)

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۸۷، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد سوم: «معرفی صدها نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "حکیم باشی موسی نظیف افندی" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول».

••

۷) مجموعه مصطفی عاشر افندی

„ M u s t a f a A s i r E f e n d i K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae ab Ashir efendi prope horti portam conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 439-481.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"دفتر کتبخانه عاشر افندی قرب باغچه قبوسی".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۴۳۹-۴۸۱، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه عاشر افندی - استانبول

استانبول: ۱۳۰۶ هـ، ۱۹۴۰ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۲۳۷۱ نسخه خطی به اختصار توصیف شده است.

4 Rescher, O.:

“Kütübhan-e-i- ‘Aşir Efendi I-III (Nachtrag)“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 68 , 1914 , s. 377-391.

(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 334- 337).

; رشیر، أ.:

"[مکتبۃ] عاشر افندی ۱-۳ (ملحق)".

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۳۷۷-۳۹۱، آلمانی
(بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱،
صص ۳۳۴-۳۳۷).

4 BAYOĞLU, S.; A. SERNIKLI ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (34/ IV)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1994, 694s.

TÜYATOK (19), 34/IV (1994), “İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
<Mustafa Aşir Efendi Koleksiyonu>”.

; پارماقسیزاوغلو، ای.؛ هـ . باریش؛ ا. اویسال؛ ای. آجار؛ ث. بیگ اوغلو؛ ا. سرنیکلی؛ گ.

کوت و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۳۴> (جلد ۴)

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۹۴، وزیری بزرگ، ۶۹۴ص، ترکی استانبولی.
- جلد چهارم: معرف ۱۱۵۵ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "مصطفی‌عاشق افندی" انتقال یافته به کتابخانه سلیمانیه در استانبول.

••

۸) مجموعه مهرشاه سلطان

„ Meh r s a h S u l t a n K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه مهرشاه سلطان قرب جامع شریف ابویوب انصاری - استانبول
استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۶۷+۹ص (اصلاح نامه)، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.
?: در این فهرست ۴۴۶ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

۹) مجموعه حاجی بشیر آغا (جوار باب عالی)

„ H a j i B a s i r A g h a (B a b ‘ A l i) K o l e k s i y o n u “

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه حاجی بشیر آغا در قرب باب عالی - استانبول".
رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۱۴-۲۸
?: در این فهرست ۲۶ نسخه فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“**Catalogus: bibliothecae a Bashir Kizlaragha templi parte conditae**”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 198-207.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"بشیر قیزلارآغا (باب عالی جوارنده) کتبخانه سنک دفتریدر".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۱۹۸-۲۰۷، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه بشیر آغا (استانبولده باب عالی جوارنده واقعدر).

استانبول: ۱۳۰۳ هـ ۶۸ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

؟: در این اثر ۶۸۰ نسخه عربی، ترکی و فارسی، به اختصار توصیف گردیده است. نسخ خطی این کتابخانه، امروزه به کتابخانه سلیمانیه منتقل گردیده است.

3 ناشناخته:

دارالسعادة آغاسی نورالدین آغا مرحومک بشیر آغا کتابخانه‌سینه اهدا بیوردوقلری کتابلر^۱

استانبول: ۱۳۰۳ هـ ۳ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

۱. این فهرست ضمن دفتر کتبخانه بشیر آغا (صص ۵۹-۶۰) درج گردیده است.

? : در این اثر ۲۰ نسخه خطی اهدایی، به اختصار توصیف گردیده است. نسخ خطی این کتابخانه، امروزه به کتابخانه سلیمانیه منتقل گردیده است.

••

(۱۰) مجموعه بشیر آغا (جوار ایوب انصاری)

„ H a j i B a s i r A g h a (‘ A y u b) K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه بشیر آغا (ایوب انصاری جوارنده بابا حیدر محله سنده واقعدر).

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۱۵ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۲۰۰ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی به اختصار معرفی شده است. باید افزود که این کتابخانه در جوار مقبره صحابی مشهور ابویوب انصاری^{رضوان الله علیه}، در محله بابا حیدر در استانبول واقع شده است. باید افزود که این مجموعه مخطوطات، امروزه به کتابخانه سلیمانیه منتقل شده است.

••

(۱۱) مجموعه گیره‌سون

„ G i r e s u n K o l e k s i y o n u “

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (28)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1980.

TÜYATOK (2), 28 (1980), “Giresun İl Halk Kütüphanesi”, s. 1-221.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۲۸>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۸۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ۶۱۹ دستنویس عربی، فارسی و ترکی از مجموعه "کتابخانه عمومی گیره‌سون" (صص ۱-۲۲۱) معرفی گردیده است.

••

(۱۲) مجموعه اردو

„ O r d u K o l e k s i y o n u “

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (52)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1980.

TÜYATOK (2), 52 (1980), “Gazi İl Halk Kütüphanesi”, s. 222-248.

; پارماقسیزاوغلو، ای.؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۵۲>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۸۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ۶۷ دستنویس عربی، فارسی و ترکی از "کتابخانه عمومی اردو (غازی)" (صص ۲۲۲-۲۴۸) معرفی گردیده است.

••

(۱۳) مجموعه آردشین

„ A r d e s e n K o l e k s i y o n u “

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (53)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1980.

TÜYATOK (2), 53 (1980), "Ardeşen İlçe Halk Kütüphanesi", s. 249-250.

; پارماقسیزاوغلو، ای.؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۵۳>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۸۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر دو دستنویس عربی از مجموعه "کتابخانه آردشین در شهر ریزه" (ص ۲۴۸-۲۴۹) معرفی گردیده است.

••

(۱۴) مجموعه چلبی عبدالله افندی

„ Calabi ‘ Abdollah Efendi Koleksiyonu “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه چلبی عبدالله افندی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۱ هـ، ۳۶ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۳۸۳ نسخه خطی، شامل ۲۶۱ نسخه عربی، ۹۹ نسخه ترکی و ۲۴ نسخه فارسی به اختصار توصیف گردیده است. باید افزود که نسخه‌های این مجموعه، بعدها به کتابخانه سلیمانیه در استانبول ملحق گردیده است.

3 هاشم پور سبجانی، توفیق:

"کتابخانه چلبی عبدالله افندی - استانبول".

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۳۶-۴۹، فارسی.

? : در این فهرست ۴۱ نسخه فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۱۵) مجموعه چورلیلی علی پاشا

„Curlulu Ali Pasa Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

دفترکتابخانه چورلیلی علی پاشا - استانبول

استانبول: ۱۳۰۳هـ، ۳۵ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی حدود ۳۸۳ نسخه خطی مشتمل بر ۳۷۱ نسخه عربی، ۸ نسخه ترکی و ۴

نسخه فارسی، به اختصار توصیف گردیده است.

3 هاشم پور سبجانی، توفیق:

"کتابخانه چورلیلی علی پاشا - استانبول".

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۵۰-۵۵، فارسی.

? : در این فهرست ۷ نسخه فارسی به اختصار توصیف گردیده است.

••

۱۶) مجموعه حسن حُسنی پاشا

„ H a s a n H u s n u P a s a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

بحریه ناظری حسن حُسنی پاشا کتبخانه‌سی فهرستی.

(ترکیه): بی‌تاریخ، ۵۰ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۱۰۵۲ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی، به اختصار توصیف شده است.

••

۱۷) مجموعه حاجی سلیم آغا^۱

„ H a j i S e l i m A g h a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه الحاج سلیم آغا (اسکودار - استانبول).

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ - ۱۳۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۱۳۲۰ نسخه خطی به اختصار توصیف گردیده است. این کتابخانه در منطقه

اسکودار (بخش آسیایی استانبول) قرار دارد، لیکن دست‌نویس‌های آن به کتابخانه سلیمانیه در بخش

اروپایی استانبول، ملحق گردیده است.

۱. این مجموعه از کلکسیون‌های ارزشمندی است که زیر نظر کتابخانه سلیمانیه در استانبول، اداره می‌گردد. این کتابخانه بر اساس

آمار سال (۱۹۹۲)، دارای ۲۹۵۲ دستنویس (۲۲۲۶ عربی، ۵۹۵ ترکی، ۱۳۱ فارسی) می‌باشد. از مجموعه‌های انتقال یافته به این

کتابخانه، می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود: امیر خواجه کمانکش، عزیز هدایی و نوربانو سلطان.

4 Rescher, O.:

“Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Istambuler Bibliotheken: Selim Ağa Bibliothek (Skutari - Istambul)”.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, Nr. 68 (1914), s. 56-59; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 315-318).

; رشیر، اُ.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكاتب استانبول: مكتبة سليم آغا (اسکودار - استانبول)".

رک . جامعه شرقی آمریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۵۶-۵۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکاتب استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۱۵-۳۱۸).

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه حاجی سلیم آغا (اسکدار - استانبول)"

رک . فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۵۶-۶۹، فارسی.

? : در این فهرست ۷۱ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه نوربانو (ضمن مجموعه حاجی سلیم آغا در اسکدار - استانبول)"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، ص ۵۵۶، فارسی.

? : در این نوشتار، دو نسخه در قالب مجموعه‌ای حاوی چند رساله نجومی به فارسی، گزارش شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه عزیز محمود افندی متخلص به هدائی (ضمن کتابخانه حاج سلیم آغا در اسکدار)"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۵۹۳-۵۹۸، فارسی.

? : در این نوشتار، ۲۶ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة الحاج سلیم آغا"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۴۲-۲۴۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

••

(۱۸) مجموعه پرتوپاشا (سلیمیه)

„ P a r t o P a s a (S e l i m i y e) K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه سلیمیه (پرتوپاشا) در اسکدار - استانبول

درساعات (استانبول): ۱۳۱۱هـ، ۷۴+۱صص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این اثر ۶۵۵ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار معرفی شده است.

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس المكتبة السليمية الملحقة إلى مكتبة ملّت إستانبول [و تقریرها]".

رك. مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، ص ۱۴۲، عربی.

? : این تقریر در واقع بخشی از مقاله فهرس الفهارس المصورة بمعهد المخطوطات العربية است که در معرفی فهرست‌های مصوّره نسخ خطی (در قالب میکروفیلم) موجود در معهد المخطوطات قاهره است. باید دانست که استاد در ثبت عنوان اشتباه نموده‌اند؛ چه اینکه، مجموعه سلیمیه در ضمن کتابخانه عامره سلیمانیه قرار دارد و نه کتابخانه ملّت!

••

(۱۹) مجموعه امیرخواجه کمانکش

„ A m i r H a j a K e m a n k e s K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه امیرخواجه کمانکش (اسکدار - استانبول)

استانبول: ۱۳۰۰هـ، ۴۹+۱۱صص (اصلاح نامه)، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۶۹۸ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه امیرخواجه کمانکش (اسکدار - استانبول)"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۳-۱۳، فارسی.

? : در این فهرست ۶۳ نسخه خطی فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۲۰) مجموعه یوسف آغا در جامع مهرماه سلطان

„Y u s u f A g h a K o l e k s i y o n u“

3 ناشناخته:

قبوچی باشی کتخداسی مرحوم یوسف آغا وقفنده اسکدارده مهرماه سلطان جامع شریفنده
موضوع اولوپ بوندن اقدام معرفت شرعله استانبولده رستم پاشا مدرسه‌سینه نقل اولنان
کتابلرینک دفتریدر

استانبول: ۱۳۱۱هـ، ۲۵ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۳۷۴ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۲۱) مجموعه یعقوب آغا در جامع والده عتیق (نوربانو سلطان)

„Y a q u b A g h a K o l e k s i y o n u“

۱. این فهرست در ضمن محمود پاشا مدرسه‌سی کتبخانه‌سی و رستم پاشا کتبخانه‌سی دفتری (صص ۴۸-۷۲) درج شده است.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه یعقوب آغا مرحومک والده عتیق جامعنده (اسکدار - استانبول)

استانبول: ۱۳۰۰هـ، ۳ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۳۱ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۲۲) مجموعه نوریانو سلطان (والده عتیق)

„ N u r b a n u S u l t a n (V a l i d a A t i k) K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

سلطان مرادخان ثالث حضرتلرینک والده محترمه‌لری نوریانو سلطان ... (والده عتیق)

دفتریدر (اسکدار)

استانبول: ۱۳۰۰هـ، ۱۳ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۲.

? : در این فهرست ۱۵۷ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۲۳) مجموعه داماد ابراهیم پاشا

„ D a m a d I b r a h i m P a s a K o l e k s i y o n u “

۱. این فهرست در ضمن دفتر کتبخانه امیر خواجه کمانکش (صص ۶۴-۶۶) چاپ شده است.

۲. این فهرست نیز در ضمن فهرست پیشین (کمانکش، صص ۵۰-۶۳) به چاپ رسیده است.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه داماد ابراهیم پاشا - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۲هـ، ۸۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست، ۱۱۷۵ نسخه خطی به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی گزارش گردیده است. باید دانست که این کتابخانه در مدرسه ابراهیم پاشا جوار مسجد شهزاده در استانبول واقع شده است.

3 هاشم پور سبجانی، توفیق:

"کتابخانه داماد ابراهیم پاشا - استانبول"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۱۰۲-۱۳۱، فارسی.

? : در این فهرست ۵۵ نسخه فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۲۴) مجموعه عاطف افندی

„ ‘ A t i f E f e n d i K o l e k s i y o n u ‘ “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: Titulis librorum qui in bibliotheca nostra existunt et conservantur singulatim recensens, bibliotheca est Defterdari Atif efendi prope locum Wefa Meidan”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 207-231.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"وفا میدانین قربنده کتبخانه عاطف افندی نینک دفتریدر - استانبول".

رک. کشف الظنون عن أسامي الكتب والفنون، ج ۷، صص ۲۰۷-۲۳۱، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته^۱:

دفتر کتبخانه عاطف افندی - استانبول.

درسعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ ۱۹۵ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۲۸۲۶ نسخه خطی شامل ۲۴۰۶ نسخه عربی، ۳۳۶ نسخه ترکی و ۸۴ نسخه فارسی، توصیف شده است. باید افزود که نسخه‌های این مجموعه به کتابخانه سلیمانیه در انتقال یافته است.

4 Sezgin, F.:

„Atif efendi kütüphanesi vakfiyesi“.

In: *Türk Dili ve edebiyati Dergisi* (İstanbul), No. 6 (1955), s. 132-144;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 906-918).

; سزگین، فؤاد:

"سجل الوقف بمکتبة عاطف افندی".

۱. در کتاب *از نسخه‌های استانبول: دستنویس‌هایی در فلسفه، کلام و عرفان* (تهران، مرکز پژوهشی میراث مکتوب، ۱۳۹۱)، به اشتباه از مؤلف این فهرست، با نام «شیخ وفا قرینده» یاد شده است! در حالی که مفهوم این عبارت ترکی این است: «کتابخانه عاطف افندی در جوار میدان شیخ وفا واقع شده است».

رک. نشریه زبان و ادبیات ترکی (استانبول)، ش ۶ (۱۹۵۵)، صص ۱۳۲-۱۴۴، ترکی استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۹۰۶-۹۱۸).

4 Slane, B.:

“Extraits de trois lettres ecrites de Constantinople”.

In: *Journal Asiatique* (Paris), Vol. IV, No. 7 (1846), pp.100-104.

؛ بارون دی سلانه:

"گزیده‌ای سه مکتوب از استانبول: فهرست کتابخانه مسجد قسطنطنیه".

رک. نشریه انجمن آسیایی (پاریس)، س ۴، ش ۷ (۱۸۴۶)، صص ۱۰۰-۱۰۴، فرانسوی.

؟: در این نوشتار، بر اساس آنچه در مقدمه مقاله آمده، چند دستنویس از مجموعه نسخ عاطف افندی گزارش گردیده است.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة عاطف أفندی"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۶۶-۲۶۹، عربی.

؟: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۱. در نشریه نسخه‌های خطی (تهران)، دفتر ۱۰ (۱۳۵۸)، ص ۲۹۲ نیز به این فهرستواره اشاره‌ای شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه عاطف افندی - استانبول"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۲۷۰-۳۴۳، فارسی.

? : در این فهرست ۱۶۶ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

••

(۲۵) مجموعه بغدادلی وهبی افندی

“ B a g d a d l ı V e h b i E f e n d i K o l e k s i y o n u “

4 BAYRAKTAR, N.:

Bağdadlı Vehbi Efendi kütüphanesindeki önemli Arapça yazmaların (diğer kütüphanelerdeki nüshalar dahil) kataloğu.

İstanbul, Üsküdar-Bağlarbaşı, Ekim 1984 (Ed. 2nd), XVII+126s.

; بایراقدار، نائل:

فهرست نسخه‌های خطی عربی مهم در کتابخانه بغدادلی وهبی افندی (به انضمام دست‌نویس‌های دیگر آن آثار در کتابخانه‌های استانبول).

استانبول: اسکودارباغلارباشی، ۱۹۸۴ (چاپ دوم با تجدیدنظر)، ۱۷+۱۲۶صص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

••

(۲۶) مجموعه حالت افندی

„ H a l e t E f e n d i K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae ab Halet efendi conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 528-540.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"دفتر کتبخانه مرحوم حالت افندی - استانبول".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۵۲۸-۵۴۰، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه حالت افندی - استانبول

درساعات (استانبول): ۱۳۱۲هـ، ۹۶ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۱۱۹۰ دستنویس به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی، گزارش شده است.

••

(۲۷) مجموعه مراد ملا (دامادزاده قاضی عسکر محمد مراد افندی)

„ M u r a t M o l l a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه دامادزاده قاضی عسکر محمد مراد (مراد ملا) - استانبول

درساعات (استانبول): ۱۳۱۱هـ، ۱۴۸ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۱۸۳۶ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه مراد ملا (قاضی عسکر محمد مراد افندی) - استانبول"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۵۱۰-۵۵۵، فارسی.

? : در این فهرست، ۵۷ نسخه فارسی از جمله ۱۴ مجموعه حاوی رسائل متعدد نفیس گزارش شده است.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة مراد ملا".

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۸۳-۲۸۵، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه عامره، از جمله نسخه‌ای کهن از *الجمهرة فی اللغة*.

تألیف ابن درید (با کتابت سال ۴۷۴هـ)، به اختصار معرفی شده است.

••

(۲۸) مجموعه محمدپاشا کوپرلی زاده

„ M o h e m e t P a s a k ö p r ü l ü Z a d a K o l e k s i y o n u “

4 Slane, B.:

“Extraits de quelques lettres adressées de Constantinople A. M. Reinaud”.

In: *Journal Asiatique* (Paris), Vol. IV, No. 7 (1846), pp.587-590.

; بارون دی سلانه:

"گزیده‌ای از چند مکتوب از استانبول، به توسط آقای رینود".

رک. نشریه انجمن آسیایی (پاریس)، س ۴، ش ۷ (۱۸۴۶)، صص ۵۸۷-۵۹۰، فرانسوی.

? : در این نوشتار، بر اساس آنچه در مقدمه مقاله آمده، چند دستنویس از مجموعه کوپرلی گزارش گردیده است.

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

"Catalogus: bibliothecae a Köprilizadeh conditae".

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 113-136.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"دفتر کوپرلی اوغلو - استانبول".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۱۱۳-۱۳۶، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

کوپرلی زاده محمدپاشانیک کتبخانه‌سنده محفوظ کتب موجوده‌نک دفتریدر.

درسعدت (استانبول): ۱۳۰۳هـ، ۱۳۶ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۱۶۳۲ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، توصیف گردیده است.

4 Rescher, O.:

“Arabische Handschriften der köprülü – Bibliothek“.

In: *Mitteilungen des seminars für orientalische sprachen, West-asiatische Studien*, No. 14 (1911), s. 163-198; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 104-139).

؛ رشیر، اُ.:

"مخطوطات عربیة محفوظة فی مکتبة کوبرلی."

رک . نشریه اخبار منتشره دانشکده‌های زبان‌های شرقی - مطالعات غرب آسیا، ش ۱۴ (۱۹۱۱)، صص ۱۶۳-۱۹۸، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۱۰۴-۱۳۹).

4 Rescher, O.:

„Weitere arabische Handschriften der köprülü - Bibliothek nebst anderen der Jeni Ğami und Nuri‘ Otmanije“.

In: *Mitteilungen des seminars für orientalische sprachen, West-asiatische Studien*, No. 15 (1912), s. 1-29; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 140-168).

؛ رشیر، اُ.:

"مخطوطات عربیة أخرى محفوظة فی مکتبة کوبرلی بالإضافة إلى مخطوطات عربیة فی مکتبة"

یکی جامع و نورعثمانیه".

رک . نشریه اخبار منتشره دانشکده‌های زبان‌های شرقی - مطالعات غرب آسیا، ش ۱۵ (۱۹۱۲)، صص ۱-۲۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۱۴۰-۱۶۸).

3 ناشناخته:

فاضل احمدپاشا کوپرلی نیک وقف و اهدا بیوردقلری کتب نفیسه‌نک دفتریدر.

درساعات (استانبول): ۱۳۰۳هـ، ۴۲ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست نامگوی ۳۶۸ نسخه خطی به زبان‌های عرب، ترکی و فارسی، توصیف گردیده است.

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae a Hafitz Ahmed Pasha conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 106-113.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"حافظ احمدپاشانک کتبخانه سنک دفتریدر - استانبول".

۱. این مقال در ضمن کوپرلی زاده محمدپاشانیک کتبخانه‌سند محفوظ کتب موجوده‌نک دفتریدر (۱۳۷-۱۷۸) درج شده است.

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۱۰۶-۱۱۳، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

محمدعاصم بیک مرحوم طرفندن کوپرلی فاضل پاشا مرحومک کتبخانه شریفلرینه وقف
اولنان ... دفتریدر.

درسعادت (استانبول): ۱۳۰۳هـ، ۶۸ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست نامگوی ۳۶۸ نسخه خطی به زبان‌های عرب، ترکی و فارسی، به اختصار توصیف
گردیده است.

3 رحمانی، حکمت:

"المخطوطات العربية في مكتبة محمدپاشا کوپرلی في استانبول".

رک. مجلّة المورد (بغداد)، مج ۵، ع ۴ (۱۹۷۶)، صص ۲۱۵-۲۲۲، عربی.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة کوپرلی"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۷۰-۲۷۲، عربی.

۱. این نوشتار نیز در ضمن همان فهرست پیشین (کوپرلی، ۱۷۹-۲۴۶) آمده است.

؟: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

3 الجزائری، طاهر:

"مخطوطات من مكتبة كوبريلي"

رک. تذکرة طاهر الجزائری، ج ۱، صص ۶۰۷-۶۱۴، عربی.

؟: در این نوشتار، ده‌ها نسخه خطی نفیس از مجموعه کوبریلی، به اختصار گزارش گردیده است.

3 ششن، رمضان؛ جواد ازکی، جمیل آقینار، اکمل الدین احسان اوغلو (مقدمه و اشراف):

فهرس مخطوطات مكتبة كوبريلي (مجلدات ۱-۳)

استانبول: مرکز الابحاث للتاریخ و الفنون و الثقافة الاسلامیة باستانبول - منظمة المؤتمر

الاسلامی، ۱۴۰۶/۱۹۸۶م، وزیری، عربی با مقدمه ترکی استانبولی و انگلیسی.

- جلد نخست: معرفی موضوعی دست‌نویس‌های عربی، فارسی و ترکی مجموعه وقفی <فاضل

احمدپاشا - ۱> در مکتبه کوبریلی، شامل توصیف نسخه‌های خطی شماره ۱۶-۱۱۹۵،

۱۶+۶۱۰+۳۴+۴صص + ۹ تصویر.

- جلد دوم: معرفی موضوعی دست‌نویس‌های عربی، فارسی و ترکی مجموعه وقفی <فاضل

احمدپاشا - ۲> در مکتبه کوبرولی، شامل توصیف نسخه‌های خطی شماره ۱۱۹۶-۱۶۳۲

(صص ۱-۳۹۸) و معرفی دست‌نویس‌های عربی، فارسی و ترکی مجموعه وقفی <الحافظ الحاج

احمدپاشا> در مکتبه کوبریلی، شامل نسخه‌های خطی شماره ۱۶-۳۹۲ (صص ۳۹۹-۳۹۲).

۶+۶۴۷+۶صص + ۹ تصویر.

- جلد سوم: معرفّی دست‌نویس‌های عربی، فارسی و ترکی مجموعه وقفی «محمد عاصم بیک» در مکتبه کوپرلی، شامل توصیف نسخه‌های خطی شماره <۷۳۲-۱> (صص ۱-۳۸۱)، ملحق الوقیات و الفهارس و الوثائق (صص ۳۸۲-۳۹۰) و نمایه‌ها و فهرس سه مجموعه مذکور (صص ۳۹۱-۶۴۰)، ۶+۶۴۰+۲۲صص + ۱۰ تصویر.

? : در مجموع این فهرست حدود ۲۸۰۰ نسخه در حدود ۳۵۰۰ عنوان رساله و کتاب به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی از سه مجموعه فاضل احمد پاشا (۱۶۳۲ نسخه)، حافظ حاج احمدپاشا (۳۹۲ نسخه) و محمدعاصم بیک (۷۳۲ نسخه) گزارش شده است.

7 ناشناخته:

"معرفّی فهرست مکتبه کوپرلی (چاپ ۱۹۸۶م)"

رک. نشریه تحقیقات اسلامی (تهران)، س ۲، ش ۲ (۱۳۶۶)، صص ۱۴۰-۱۴۱، فارسی.

7 سبجانی ه.، توفیق:

"کتابخانه کوپرلی و فهرست کتب خطی آن".

رک. نشریه وقف میراث جاویدان (تهران)، س ۳، ش ۱۱-۱۲ (پاییز و زمستان ۱۳۷۴)، صص ۱۵۲-۱۵۷، فارسی (بازچاپ: نشریه نامه انجمن، تهران، ش ۲۰، زمستان ۱۳۸۴، صص ۲۵-۳۶).

7 حسینی، محمدتقی؛ مروارید رفوگران:

فهرست نسخ خطی فارسی کتابخانه کویریلی و پاره‌ای از نسخ عربی (استانبول - ترکیه)

قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۸۹ش، ۱۳۶ص، وزیری، فارسی؛ (معرفی میراث مخطوط: ۱۰۸).

? : در این فهرست ۹۷ نسخه خطی فارسی و تعدادی نسخ خطی عربی، به اختصار معرفی شده است. باید افزود این اثر منتخب و ترجمه‌ای از فهرس مخطوطات مکتبه کویریلی (استانبول ۱۹۸۶) می‌باشد.

3 راهی، اختر:

"کتابخانه کویریلی (استانبول) مین علمای برّ صغیر کی تصانیف کی خطی نسخی"

رک. نشریه خدابخش لائبریری جرنل (هند)، ش ۱۰۱ (۱۹۹۵)، صص ۳۹۳-۳۹۷، اردو.

••

(۲۹) مجموعه دوغوملو بابا

„ Dogu m l u B a b a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه دوکملی بابا - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ، ۴۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۲۰۴ نسخه خطی مشتمل بر ۹۸ نسخه عربی، ۱۰۵ نسخه ترکی و یک نسخه فارسی، به اختصار توصیف گردیده است.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه دوگوملی (دوغوملو) بابا تکیه‌سنده سلطان احمد جوارنده - استانبول

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۴۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۶۱۹ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۳۰) مجموعه محمد حفید افندی

„ M e h m e t H a f i d E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه محمد حفید افندی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۰۶هـ، ۵۵ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۴۷۵ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی به اختصار گزارش شده است.

باید دانست که این مجموعه در سال ۱۲۲۰هـ به کتابخانه رئیس الکتاب مصطفی افندی وقف گردیده است.

••

(۳۱) مجموعه اصحاب الخیرات

„ E s h a b A l - H e y r a t K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

۱. این فهرست در ضمن دفتر کتبخانه عاشر افندی (صص ۱۴۸-۱۸۹) درج شده است.

بعض اصحاب خیرات طرفندندن وقف ایدیلان کتب متنوعه‌نک دفتریدر

درسعادت (استانبول): ۱۳۰۶هـ ۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

?: در این فهرست ۵۶ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی به اختصار معرفی شده است. باید دانست که این مجموعه از سوی اصحاب خیر به کتابخانه رئیس‌الکتاب مصطفی افندی وقف گردیده است.

••

(۳۲) مجموعه رئیس‌الکتاب مصطفی افندی

„ Re’is Al- K uttab M ustafa E fendi K olek siy on u “

3 ناشناخته:

دفترکتبخانه رئیس‌الکتاب مصطفی افندی - استانبول

درسعادت (استانبول): ۱۳۰۶هـ ۹۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۲.

?: در این فهرست ۱۲۱۸ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۳۳) مجموعه خسرو پاشا

„ H esreu P asa K olek siy on u “

3 ناشناخته:

دفترکتبخانه خسرو پاشا (یوب) - استانبول

۱. این فهرست نیز در ضمن همان اثر (عاشر افندی، صص ۱۸۹-۱۹۴) چاپ گردیده است.

۲. این فهرست هم در ضمن فهرست مذکور (عاشر افندی، صص ۱-۹۷) منتشر گردیده است.

استانبول: بی‌تاریخ، ۷۹ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

؟: در این فهرست نامگوی ۷۱۴ نسخه خطی، شامل ۲۶۱ نسخه عربی، ۴۱۴ نسخه ترکی و ۳۹ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

••

(۳۴) مجموعه یحیی افندی

„Y a h y a E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته

دفتر کتابخانه یحیی افندی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ، ۴۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

؟: در این فهرست نامگوی ۴۹۲ نسخه خطی به اختصار توصیف گردیده است. این کتابخانه سابقاً، داخل مدرسه یحیی افندی در استانبول قرار داشته است. امروزه این مجموعه در کتابخانه سلیمانیه دارای ۴۴۸۷ نسخه می‌باشد و از این تعداد ۲۳۵۴ نسخه به زبان عربی و باقی دست‌نویس‌ها به زبان‌های فارسی و ترکی نگارش یافته است.

••

(۳۵) مجموعه شیخ محمد مراد (دارالمثنوی)

„D a r A l - M a s n a v i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه شیخ محمد مراد افندی دارالمثنوی دروننده - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ، ۳۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست نامگوی ۵۹۵ نسخه خطی، به اختصار توصیف گردیده است.

••

(۳۶) مجموعه قلقان دلنلی اسماعیل آغا

„ K a l k a n D a l a n l i I s m a ' i l A g h a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه قلقان دلنلی اسماعیل آغا بن حاج یوسف آغانک وقفی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ، ۱۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۲.

? : در این فهرست نامگوی ۱۸۸ نسخه خطی، به اختصار توصیف گردیده است.

••

(۳۷) مجموعه جامع ایاصوفیا

„ A y a s o f y a C a m ' i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه ایاصوفیه جامعی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۰۴هـ، ۳۹۸ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

۱. این فهرست در ضمن دفتر کتبخانه فیض الله افندی و شیخ مراد و قلقاندلنلی اسماعیل آغا (صص ۴۲-۷۸) آمده است.

۲. این فهرست نیز در ضمن فهرست مذکور (فیض الله افندی... صص ۲۸-۴۱) منتشر شده است.

? : در این فهرست نامگوی ۵۰۵۳ نسخه خطی، مشتمل بر ۳۲۸۵ نسخه عربی، ۱۵۱۸ نسخه ترکی و ۲۵۰ نسخه فارسی، به اختصار توصیف گردیده است.

4 Rescher, O.:

“Über arabische Handschriften der Aja sofia“.

In: *Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes*, No. 26 (1912), s. 63-95; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 181-213).

; رشیر، اُ.:

"بعض مخطوطات عربیة فی آیاصوفیا".

رک . مجله شرق‌پژوهان بین‌المللی، ش ۲۶ (۱۹۱۲)، صص ۶۳-۹۵، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۱۸۱-۲۱۳).

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae in Aja Sofia asserrvatae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 233-256.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"ایاصوفیه کتبخانه سنک دفتری صورتیدر".

رک . کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۲۳۳-۲۵۶، عربی، ترکی و لاتین.

4 Ritter, H.:

“Ayasofya kütüphanesinde Tefsir ilmine ait Arapça yazmalar“.

In: *Türkiyat Mecmuası* (Turkey), No. 7-8 (1945), s. 1-93; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 541-635.

; ریتر، هلموت:

"مخطوطات عربية في علم التفسير محفوظة في مكتبة آياصوفيا".

رک . مجموعه ترکیات (ترکیه)، ش ۷-۸ (۱۹۴۵)، صص ۱-۹۳، ترکی استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۵۴۱-۶۳۵).

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: librprum in bibliothecae palatii Ghalatensis asservatorum”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 256-265.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"غلطه سراینک کتب‌خانه سینده موجود اولان کتابلر بیانی".

رک . کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۲۵۶-۲۶۵، عربی، ترکی و لاتین.

?: باید دانست که مجموعه دست‌نویس‌های کتابخانه کاخ گالاتا (= غلظه سرای) بعدها به جامع ایاصوفیا، انتقال یافته است.^۱

3 الجزائری، طاهر:

"بعض مخطوطات مكتبة أياصوفيا"

رک. تذکرة طاهر الجزائری، ج ۲، ص ۹۱۲، عربی.

?: در این نوشتار، چند نسخه خطی نفیس از مجموعه ایاصوفیا، به اختصار گزارش گردیده است.

3 حسینی، محمدتقی:

"فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه ایاصوفیا (بخش اول)"

رک گاهنامه جنگ (قم)، دفتر اول (۱۳۸۸)، صص ۱۳۴-۲۱۲، فارسی

3 حسینی، محمدتقی:

فهرست دست‌نویس‌های فارسی در کتابخانه ایاصوفیا (استانبول)

تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰، ۸۲۲ص، وزیری، فارسی.

1. İsfendiyyaroğlu, Fethi, *Galatasaray Tarihi I*, İstanbul, 1952, s. 60-61.

؟: در این فهرست ۶۵۸ نسخه خطی فارسی، به صورت توصیفی گزارش شده است.

7 تقی‌پور، اکبر:

"نگاهی به فهرست دست‌نویس‌های فارسی در کتابخانه ایاصوفیا - استانبول".

رک . نشریه کتاب ماه کلیات (تهران)، س ۱۶، ش ۱۸۶ (خرداد ۱۳۹۲)، صص ۳۸-۴۲، فارسی.

••

(۳۸) مجموعه شیخ الاسلام اسعد افندی

„ Seyholislam ‘As‘ad Efendi Koleksiyonu “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه شیخ الاسلام اسعد افندی - استانبول.

استانبول: ۱۳۰۰هـ ۳۴۳ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

؟: در این فهرست نامگوی ۳۶۹۸ نسخه خطی، شامل ۲۳۹۷ نسخه عربی، ۱۰۶۹ نسخه ترکی و ۲۳۲ نسخه فارسی، به اختصار توصیف گردیده است.

3 ناشناخته:

شیخ الاسلام اسعد افندی مدرسه‌سی کتابخانه‌سی دفتری - استانبول

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۱۱ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

؟: در این فهرست ۱۸۸ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار گزارش گردیده است. نسخه‌ای از این فهرست در کتابخانه بخش مرجع انستیتو ایسام (İSAM) در استانبول، نگهداری می‌گردد که حاوی تعلیقات و تصحیحات ارزشمندی است و با قلم به آن فهرست افزوده شده است. تصویری از این فهرست و یادداشت‌های دستنوشته آن در آرشیو راقم سطور موجود است.

3 ناشناخته:

خزانة اسعد افندی - استانبول

رک . نشریه أخبار التراث الإسلامی (الکویت)، ش ۲۸ (۱۹۹۱)، صص ۲۳-۲۵ (قسم اول: کتب التفاسیر)؛ ش ۲۹ (۱۹۹۲)، صص ۲۲-۲۴ (قسم دوم: کتب التفاسیر)؛ ش ۳۰ (۱۹۹۲)، ص ۲۳ (قسم سوم: کتب التفاسیر)؛ ش ۳۱ (۱۹۹۲)، صص ۲۳-۲۴ (قسم چهارم: کتب التفاسیر)؛ ش ۳۲ (۱۹۹۲)^۲، ص ۲۶ (قسم پنجم: کتب التفاسیر)؛ ش ۳۳ (۱۹۹۲)، ص ۲۴ (قسم ششم: کتب التفاسیر)؛ ش ۳۴ (۱۹۹۳)، صص ۲۱-۲۲ (قسم هفتم: کتب التفاسیر)؛ ش ۳۵ (۱۹۹۳)، ص ۲۲ (قسم اول: الحدیث و علومه)؛ ش ۳۶ (۱۹۹۳)، ص ۹ (قسم دوم: الحدیث و علومه)؛ ش ۳۷ (۱۹۹۴)، ص ۲۲ (قسم سوم: الحدیث و علومه)؛ ش ۳۹-۴۰

۱. این فهرست در ضمن شیخ الاسلام اسعد افندی مدرسه‌سی و بنی مدرسه و محمدآغا جامعی کتبخانه‌لری دفتری (ص ۱-۱۱) درج شده است.

۲. طبق یادداشتی در (ص ۵) این شماره از نشریه، گفته شده که در شماره‌های ۲۸ تا ۳۱ مجله، عنوان «خزانة أسعد افندی» به اشتباه «خزانة نورعثمانیة» ثبت شده است که بدین وسیله، استدارک می‌گردد.

(۱۹۹۴)، صص ۲۰-۲۱ (قسم چهارم: الحديث و علومه)، عربی.

؟: در این مجموعه مقالات، ده‌ها نسخه عکسی متعلق به «مرکز المخطوطات و التراث و الوثائق» در کویت، برگرفته از نسخ کتابخانه اسعد افندی در استانبول، معرفی شده است.

3 الجزائری، طاهر:

"بعض مخطوطات مكتبة أسعد افندی"

رک. تذكرة طاهر الجزائری، ج ۱، صص ۳۹۳-۳۹۸، عربی.

؟: در این نوشتار، ده‌ها نسخه خطی نفیس از مجموعه اسعد افندی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۳۹) مجموعه لالا اسماعیل افندی

„Lala Isma'il Efendi Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

لالا اسماعیل افندی مرحومک سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلرینک کتبخانه‌سینه
موقوفه‌نک دفتریدر.

استانبول: ۱۳۰۰هـ، ۵۲ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

؟: در این فهرست نامگوی ۷۵۰ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار توصیف

۱. این فهرست در ضمن حمیدیه کتبخانه سینده محفوظ کتب موجودین دفتریدر (صص ۱۰۱-۱۵۲) درج شده است.

گردیده است.

••

(۴۰) مجموعه سلطان عبدالحمید عثمانی (= حمیدیه)^۱

„ H a m i d i y e K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae a Sultano Abdel-Hamid conditae.”

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 503-528.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"سلطان عبدالحمیدک کتابخانه سینک دفتریدر."

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۵۰۳-۵۲۸، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

حمیدیه کتبخانه سنده محفوظ کتب موجوده‌نک دفتریدر.

استانبول: ۱۳۰۰هـ، ۱۰۰ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۱۴۶۹ نسخه به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، توصیف شده است.

4 Rescher, O.:

1. CUNBUR, Müjgn, “ABDÜLHAMİD VAKFİYESİ VE HAMİDİYE KÜTÜPHANESİ“, s. 30.

„Über einige arabische Handschriften der Hamidie-bibliothek“.

In: *Zeitschrift für Assyriologie und verwandte Gebiete*, No. 27 (1912), s. 147-158; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 169-180).

; رشیر، أ.:

"بعض المخطوطات العربية المحفوظة في [ال]مكتبة الحميدية".

رك . مجله آشورشناسی و علوم وابسته، ش ۲۷ (۱۹۱۲)، صص ۱۴۷-۱۵۸، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۱۶۹-۱۸۰).

••

(۴۱) مجموعه جامع لاله‌لی

„L a l a l i C a m ‘ i K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus primus et secundus: bibliothecae ad te mplum Laleli dinctum conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 332-388.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"کتابخانه لاله‌لی بیرینجی و ایکنجی دفتریدر".

رك . كشف الظنون عن أسامي الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۳۳۲-۳۸۸، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته

دفتر کتبخانه لاله‌لی جامعی - استانبول.

درساعات (استانبول): ۱۳۱۱ هـ ۳۸۲ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۳۷۷۵ نسخه خطی مشتمل بر ۳۴۱۴ نسخه عربی، ۲۲۱ نسخه ترکی و ۷۵ نسخه فارسی، به اختصار توصیف شده است.

4 Rescher, O.:

“Über arabische manuskripte der Laleli - moschee (Nebst einigen anderen, Noch und eschriebenen arabischen codices)“.

In: *Le Monde Oriental* (France), No. 7 (1913), s. 97-136; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 266-305).

; رشر، اُ.:

"حول مخطوطات عربية في جامع لاله‌لی (بإضافة إلى بعض مخطوطات عربية قديمة لم توصف بعد)"

رک . نشریه جهان شرق‌شناسی (فرانسه)، ش ۷ (۱۹۱۳)، صص ۹۷-۱۳۶، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۲۶۶-۳۰۵).

3 الجاسر، حمد:

"من نوادر المخطوطات (فی مكتبة لاله‌لی): كتاب فی تاریخ مکه، الفصیح لابن قتیبة و المشترک وضعاً".

رك. مجلّة العرب (الرياض)، س ۲۲، ش ۵-۶ (۱۹۸۷/۱۴۰۷). صص ۳۷۶-۳۸۱، عربی.

••

(۴۲) مجموعه حافظ محمد مراد افندی

„ H a f i z M e h m e t M u r a t E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه وقفی الشیخ الحاج حافظ محمد مراد افندی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۱ هـ، ۱۱ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

?: در این فهرست ۱۵۴ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۴۳) مجموعه محمد عارف افندی

„ M e h m e t A r i f E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

۱. این فهرست در ضمن دفتر کتبخانه دامادزاده قاضی عسکر محمد مراد (صص ۱۵۰-۱۶۱) درج گردیده است.

دفتر کتبخانه وقفی الشیخ الحاج محمدعارف افندی بن الحاج محمدمراد افندی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۱ هـ، ۱۷ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

؟: در این فهرست ۲۶۲ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، گزارش گردیده است.

••

(۴۴) مجموعه کلیبولیلی طاهر افندی

„Kelibullu Tahir Efendi Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

کتبخانه مثنوی خوان حسام الدین حضرتلرینک شاگردانندن، صاحب العرفان مثنوی خوان

مولانا کلیبولیلی طاهر افندی و قفندن موجود بولنان ... دفتریدر - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۱ هـ، ۸ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۲.

؟: در این فهرست ۱۰۲ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، گزارش گردیده است.

••

(۴۵) مجموعه اسمیخان سلطان

„Is mi han Sultan Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

۱. این فهرست نیز در ضمن همان فهرست (دامادزاده، صص ۱۶۲-۱۷۰) چاپ شده است.

۲. این فهرست هم در ضمن دفتر مذکور (دامادزاده، صص ۱۷۲-۱۷۹) آمده است.

اسمیکان سلطان کتبخانه‌سی دفتری - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۱ هـ، ۴۰ ص، وزیر بزرگ، ترکی عثمانی.
?: در این فهرست ۴۳۰ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۴۶) مجموعه حاجی رستم پاشا

„ H a j i R u s t e m P a s a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه حاجی رستم پاشا جامع شریف محمود پاشا قربنده - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱ هـ، ۱۳ ص، وزیر بزرگ، ترکی عثمانی.^۱
?: در این فهرست ۱۸۶ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، گزارش گردیده است.

••

(۴۷) مجموعه محمود پاشا مدرسه‌سی

„ M e h m u t P a s a M e d r e s e s i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

محمود پاشا مدرسه‌سی کتبخانه‌سی دفتری - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱ هـ، ۲۶ ص، وزیر بزرگ، ترکی عثمانی.

۱. این فهرست در ضمن محمود پاشا مدرسه‌سی کتبخانه‌سی و رستم پاشا کتبخانه‌سی دفتری (صص ۳۵-۴۷) درج شده است.

? : در این فهرست ۳۹۸ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، گزارش گردیده است.

••

(۴۸) مجموعه ازمیرلی مصطفی افندی

„I z m i r l i M u s t a f a E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

صاحب الخیرات ازمیرلی مصطفی افندی کتبخانه‌سینک دفتریدر - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱ هـ، ۸ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۱۲۰ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی، گزارش گردیده است.

••

(۴۹) مجموعه نورعثمانیه

„N u r o s m a n i y e K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae a Soltano Osman III. Ad templum Nuri Osmani appellatum conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 265-304.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

۱. این فهرست هم در ضمن فهرست یاد شده (محمود پاشا، صص ۲۷-۳۴) آمده است.

"نورعثمانیه کتابخانه سینک دفتریدر".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۲۶۵-۳۰۴، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

نورعثمانیه کتابخانه سینده محفوظ کتب موجوده‌نک دفتریدر.

[استانبول:] بی‌تاریخ [۱۳۰۳هـ/۱۸۸۵]، ۳۳۸+۱صص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۴۸۸۰ نسخه خطی، مشتمل بر ۳۵۶۴ نسخه عربی، ۸۵۸ نسخه ترکی و ۴۵۸ نسخه فارسی، به اختصار توصیف گردیده است.

4 Rescher, O.:

„Weitere arabische Handschriften der köprülü - Bibliothek nebst anderen der Jeni Ğami und Nuri‘ Otmanije“.

In: *Mitteilungen des seminars für orientalische sprachen, West-asiatische Studien*, No. 15 (1912), s. 1-29; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 140-168).

; رشر، اُ.

"مخطوطات عربیة أخرى محفوظة فی مكتبة کوبرلی بالإضافة إلى مخطوطات عربیة فی مكتبة یکی جامع و نورعثمانیة".

رک . نشریه اخبار منتشره دانشکده‌های زبان‌های شرقی - مطالعات غرب آسیا، ش ۱۵ (۱۹۱۲)، صص ۱-۲۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۱۴۰-۱۶۸).

4 ATEŞ, A.:

İstanbul, Kütüphanelerinde Farsça Manzum Eserler (I. Üniversite ve Nurosmaniye Kütüphaneleri)

İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1963, 712s.

; آتش، احمد:

فهرست منظومه‌های فارسی دستنویس در کتابخانه‌های استانبول (جلد ۱)

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش، ۱۹۶۳م، ۷۱۲ص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.
?: در این فهرست ارزنده، حدود ۸۰۰ نسخه نفیس فارسی به اختصار معرفی گردیده است که تقریباً نیمی از آن‌ها متعلق به کتابخانه نورعثمانیه در استانبول (زیر نظر کتابخانه سلیمانیه) می‌باشد.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة نورعثمانیه"

رک . المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۸۷-۲۸۸، عربی.

?: در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه *اصلاح المنطق*، تألیف ابن سکیت (با کتابت سال ۳۸۵هـ)، نوشته شده بر روی پوست آهو، به اختصار، معرفی شده است.

••

۵۰) مجموعه جامع محمدآغا

„ M e h m e t A g h a C a m ‘ i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه محمدآغا جامعی - استانبول

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۱۰ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۲۱۴ نسخه خطی و چاپی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی از مجموعه وقفی پرتو نهال سلطان و طیفورآغا به کتابخانه جامع محمدآغا در استانبول، به اختصار گزارش گردیده است.

••

۵۱) مجموعه قره چلبی زاده حسام الدین

„ K a r a C e l e b i Z a d e H i s a m A l - D i n K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه قره چلبی زاده حسام الدین - استانبول

? : فهرستی دست‌نوشته است که برای ۳۸۲ نسخه خطی موجود در کتابخانه وقفی مذکور نوشته شده است. اصل دستنویس آن در بخش کتابخانه مرجع انستیتو ایسام (İSAM) در بخش آسیایی استانبول قرار دارد و تصویری از آن نزد راقم سطور موجود است.

••

۱. این مقال در ضمن اسعد افندی مدرسه‌سی و بنی مدرسه و محمدآغا جامعی کتابخانه‌لری دفتری (صص ۱۲-۲۰) آمده است.

(۵۲) مجموعه شهید علی پاشا

„ S e h i d A l i P a s a K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae, quam Damad Ali Pasha quondam Summus Wezirus martyr cognominatus, Constantinopoli prope templum cathedrale Shahzadeh Jamisi dictum condidit”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 137-173.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"صدراعظم اسبق مرحوم شهید علی پاشانک استانبولده شهزاده جامعی قربنده احیا ایلدیکی کتبخانه‌نک دفتریدر".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۱۳۷-۱۷۳، عربی، ترکی و لاتین.

••

(۵۳) مجموعه جامع داماد شهزاده ابراهیم پاشا

„ D a m a t S e h z a h e I b r a i m P a s a C a m ' i
K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه ابراهیم پاشا داماد شهزاده جامعی - استانبول.

در سعادت (استانبول): ۱۲۷۹ هـ، ۶۴ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی (چاپ دوم: ۱۳۱۲ هـ، ۸۷ ص).

? : در این فهرست نامگوی ۱۱۷۱ نسخه خطی شامل ۱۰۹۴ نسخه عربی، ۴۴ نسخه فارسی و ۳۳ نسخه

ترکی معرفی شده است. باید دانست که نسخ این مجموعه بعدها به کتابخانه سلیمانیه ملحق گردیده است.

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae ab Ibrahim Pasha Summo Weziro Popre templum cathedrale Shahzadeh Jamisit dictum Constantinopoli conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"مرحوم و مغفور ابراهیم پاشا حضرتلرینک شهزاده جامعی باشنده بنا و احیا ایلدیکی کتبخانه دفتریدر".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۱۷۳-۱۸۶، عربی، ترکی و لاتین.

••

(۵۴) کتابخانه عمومی ابراهیم افندی

„I b r a h i m E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه عمومی ابراهیم افندی - استانبول.

استانبول: بی‌تاریخ، ۳۹۰ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

?: در این فهرست نامگوی ۸۰۵۴ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی، به اختصار معرفی شده است. نسخه‌های خطی این کتابخانه، بعدها به کتابخانه سلیمانیه منتقل گردیده است.

••

(۵۵) کتابخانه حافظ کتب ابراهیم افندی

„ H a f i z K u t u b I b r a a h i m E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

حافظ کتب ابراهیم افندی وقفی کتبخانه‌سی - استانبول.

استانبول: بی‌تاریخ، ۵۹ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۸۷۹ نسخه خطی به اختصار توصیف گردیده است.

••

(۵۶) مجموعه قلیچ علی پاشا

„ K i l i c A l i P a s a K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae in collegio Ckilij Ali Pashae in suburbio Topkhaen”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 93-106.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"طوپخانه ده قلیچ علی پاشا مدرسه سنده کتبخانه دفتریدر".

۱. این فهرست در بخش الحاقی پایانی دفتر کتبخانه فاتح، منتشر گردیده است.

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۹۳-۱۰۶، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه قلیچ علی پاشا (طوپخانه - استانبول).

درساعات (استانبول): ۱۳۱۱هـ ۹۳ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۱۰۴۸ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۵۷) مجموعه مدرسه سرویلی

„ S e r v i l i M e d r e s e s i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه مدرسه سرویلی - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱هـ ۳۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۳۵۹ نسخه خطی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۵۸) مجموعه جامع شریف ایوب

„ S e r i f A y u b C a m ‘ i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه جامع شریف ایوب - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱هـ ۲۳ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۱۸۷ نسخه خطی به اختصار گزارش گردیده است.

••

(۵۹) مجموعه قره مصطفی پاشا

„ K a r a M u s t a f a P a s a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه قره مصطفی پاشا - استانبول

استانبول: ۱۳۱۰هـ ۳۵ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۴۸۴ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار معرفی شده است.

••

(۶۰) مجموعه مدرسه مصلی

„ M u s e l l a M e d r e s e s i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه مصلی مدرسه‌سی - استانبول

۱. این فهرست در ضمن دفتر قره مصطفی پاشا و مصلی مدرسه‌سی و حکیم اوغلی جامعی و قیوچی مراد کتبخانه‌لری (صص ۳۷-۵۴) درج شده است.

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۱۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست ۱۷۶ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار معرفی شده است.

••

(۶۱) مجموعه جامع حکیم اوغلی علی پاشا

„ H e k i m O g l u A l i P a s a C a m ' i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه جامع شریف حکیم اوغلی علی پاشا - استانبول

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۲.

? : در این فهرست ۲۲ نسخه خطی به اختصار معرفی شده است.

••

(۶۲) مجموعه حکیم اوغلی علی پاشا

„ H a k i m O g l u A l i P a s a K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه حکیم اوغلی علی پاشا - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱هـ، ۷۳+۱۳ص (اضافات دستنوشته)، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

۱. این فهرست نیز در ضمن اثر مذکور (قره مصطفی پاشا... صص ۱-۳۶) منتشر گردیده است.

۲. این فهرست نیز در ضمن اثر پیشین (قره مصطفی پاشا، صص ۵۵-۵۸) درج شده است.

?: در این فهرست ۹۴۹ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار معرفی شده است؛ در ادامه این فهرست به صورت دستنوشته و با استفاده از قلم، نسخه‌های خطی شماره ۹۵۰-۱۱۵۰ این کتابخانه نیز با همان سبک و سیاق معرفی شده است و به نظر می‌رسد یا بعدها به این مجموعه ملحق گردیده است یا همچنانکه در برخی مصادر گفته شده مجموعه جامع شریف حکیم اوغلی پاشا می‌باشد که بدان افزوده‌اند. باید افزود که در نسخه چاپی موجود در کتابخانه آیت‌الله العظمی مرعشی^(ره) همان بخش مطبوع موجود است؛ لیکن بخش دستنوشته فهرست تنها در ادامه نسخه بخش مرجع انستیتو ایسام (İSAM) در بخش آسیایی استانبول نگهداری می‌گردد و تصویری دیجیتالی از آن نسخه دستنوشته ایسام، در آرشیو راقم سطور موجود است.

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مکتبه حکیم اوغلی پاشا الملحقه إلى مکتبه مِلّت بإستانبول [و تقریرها]".

رک. مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، ص ۱۳۹، عربی.

?: این تقریر در واقع بخشی از مقاله فهرس الفهارس المصورة بمعهد المخطوطات العربية است که در معرفی فهرست‌های مصوّره نسخ خطی (در قالب میکروفیلم) موجود در معهد المخطوطات العربية در قاهره است. باید افزود که استاد شبوح در ثبت عنوان اشتباه نموده‌اند، چه، مجموعه حکیم اوغلی پاشا در ضمن کتابخانه سلیمانیّه قرار دارد و نه کتابخانه مِلّت!

••

۶۳ مجموعه رشید افندی

„ R e s i d E f e n d i K o l e k s i y o n u “

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مکتبه رشید افندی الملحقه بمکتبه ملت باستانبول [و تقریرها]".

رک. مجله معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۸۵)، صص ۱۴۰-۱۴۱ عربی.

? : باید افزود که این تقریر در واقع بخشی از مقاله فهرس الفهرس المصورة بمعهد المخطوطات العربية است که در معرف فهرست‌های تصویری در قالب میکروفیلم موجود در معهد المخطوطات العربية - قاهره است. البته استاد شبوح، در ثبت عنوان اشتباه نموده‌اند، چه، این فهرست ۹۰ صفحه‌ای که در آن ۷۹۶ نسخه عربی، ۳۰۸ نسخه ترکی و ۷۴ نسخه فارسی معرفی شده است، اگر متعلق به مجموعه رشید افندی مشهور باشد، باید گفت که آن مجموعه در ضمن کتابخانه سلیمانیه در استانبول قرار دارد و نه کتابخانه ملت و اگر هم منظور استاد، مجموعه راشد افندی بوده باشد که اصولاً آن مجموعه در قیصری قرار دارد و نه در استانبول!

••

(۶۴) مجموعه تربت قپوچی مرادپاشا

„ K a p u c i M u r a t P a s a T ü r b e s i K o l e k s i y o n u “

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه قپوچی مرادپاشا تربه‌سی (وزنه‌جیلر - استانبول)

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرستواره ۲۱ نسخه خطی به اختصار معرفی شده است.

••

۱. این فهرست هم در ضمن دفتر یاده شده (قره مصطفی پاشا، صص ۵۹-۶۲) منتشر شده است.

۶۵) مجموعه طورخان (= ترخان) والده سلطان

„ Valideh Sultan (Tarhan) Koleksiyonu “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae a Sultani matre (Walide) in interiori Novi templi parte conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 186-197.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"یکی جامع دورننده والده سلطان کتبخانه دفتریدر".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۱۸۶-۱۹۷، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

ترخان والده سلطان حضرتلری طرفیندن وقف اولان ... دفتریدر.

استانبول: ۱۳۰۰هـ ۲۴ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست، ۳۲۶ نسخه خطی مجموعه وقفی ترخان والده سلطان بر مسجد نو (بنی جامع)، به اختصار گزارش شده است.

••

۱. این فهرست در ضمن یکی جامع کتبخانه سنده محفوظ کتب موجوده نک دفتریدر (صص ۷۷-۱۰۱) منتشر شده است.

۶۶) مجموعه گلنوش والده سلطان

„Valida Sultan Gülnus Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه والده سلطان آق‌سرای جامعینده - استانبول

استانبول: ۱۳۱۱ هـ، ۷۱ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۹۵۵ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

••

۶۷) مجموعه سلطان محمد ثانی (فاتح)

„Fatih (Sultan Mehmet II) Koleksiyonu“

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae a Sultano Mohammed II. Constantinopoli conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 49-76.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"سلطان محمد ثانی کتابخانه سنک دفتری صورتیدر - استانبول".

رک. کشف الظنون عن أسامي الكتب والفنون، ج ۷، صص ۴۹-۷۶، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر فاتح جامع شریفی کتبخانه‌سی - استانبول.

استانبول: بی‌تاریخ، ۳۸۱ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۵۱۵۲ نسخه خطی به اختصار توصیف گردیده است. باید دانست که دست‌نویس‌های این مجموعه، به کتابخانه سلیمانیه ملحق گردیده است.

••

(۶۸) مجموعه صدراعظم محمد راغب پاشا

„ R a g i p P a s a K o l e k s i y o n u “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae a Mohammed Raghîb Pasha Summo Wezîro conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Encyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 304-324.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"وزیر محمد راغب پاشا کتبخانه سینک دفتریدر".

رک. *کشف الظنون عن أسامی الکتب و الفنون*، ج ۷، صص ۳۰۴-۳۲۴، عربی، ترکی و لاتین.

? : باید افزود که پس از اتمام فهرست، بین صفحات ۳۲۴-۳۲۹، چند نسخه نفیس، متعلق به این کتابخانه توصیف گردیده است و نیز بین صفحات ۳۳۰-۳۳۲ کتاب *کشف الظنون* مذکور، شرح حالی از صدراعظم محمد راغب پاشا و کتابخانه وی درج شده است.

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه راغب پاشا - استانبول

استانبول: ۱۳۱۰ هـ ۱۷۶ ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

؟: در این فهرست ۱۵۲۷ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار معرفی گردیده است (صص ۱-۱۵۸). در ادامه این فهرست همچنین ۱۱۴ دستنویس گزارش گردیده که در واقع از سوی شخصیت‌ها و رجال مذهبی یا سیاسی به کتابخانه راغب پاشا وقف شده است (صص ۱۶۰-۱۷۴)؛ باید افزود اسامی واقفان در هامش این فهرست درج گردیده است.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة راغب پاشا"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۴۰-۲۴۲، عربی.

؟: در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

4 KAYA, N.:

„Rağip Mehmed Paşa and his library“.

In: *Theoretical Approaches to the transmission and edition of oriental manuscripts* (Istanbul, March 28-30, 2008), Beirut, 2007, pp. 185-193.

؛ کایا، نوزاد:

"راغب محمد پاشا و کتابخانه او".

رک. رویکردهای نظری به انتقال و چاپ نسخه‌های خطی شرقی ۲۸-۳۰ مارس ۲۰۰۷.

استانبول، صص ۱۸۵-۱۹۳، انگلیسی.

3 حسینی، محمدتقی:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه راغب پاشا (استانبول - ترکیه).

قم، مجمع ذخائر اسلامی، با همکاری نمایندگی فرهنگی سرکنسولگری ایران در استانبول و پشتیبانی معاونت پژوهشی و آموزشی سازمان ارتباطات اسلامی، ۱۳۹۲ش، ۱۱۰ص + ۳۹ تصویر رنگی، وزیری، فارسی؛ (معرفی میراث مخطوط: ۲۱۹).

?: در این فهرست نسخه‌های خطی فارسی (منتقل یافته به کتابخانه سلیمانیه) و تعدادی نیز کتب چاپ سنگی، به اختصار معرفی شده است.

••

(۶۹) مجموعه مدرسه جدید (ینی مدرسه)

„Yeni Medrese Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

ینی مدرسه دروننده کائن کتبخانه نیک ... دفتریدر

استانبول: ۱۳۱۰هـ، ۱۰ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

?: در این فهرست حدود ۲۵۰ نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی به اختصار گزارش گردیده است. این

۱. این مقال در ضمن اسعد افندی مدرسه‌سی و ینی مدرسه و محمدآغا جامعی کتبخانه‌لری دفتری (صص ۲۱-۳۰) آمده است.

مجموعه بعدها گویا به کتابخانه راغب پاشا (زیر نظر سلیمانیه) منتقل گردیده است.

••

(۷۰) مجموعه مسجد نو (ینی جامع)

„Yeni Cam‘i Koleksiyonu“

3 ناشناخته:

یکی جامع کتابخانه سنده محفوظ کتب موجوده نک دفتریدر.

استانبول: ۱۳۰۰هـ ۷۶ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست، ۱۲۰۰ نسخه خطی مجموعه وقفی سلطان احمدخان ثالث بر مسجد نو (ینی جامع)، به اختصار توصیف گردیده است. باید افزود دست‌نویس‌های این مجموعه به کتابخانه سلیمانیه در استانبول ملحق گردیده است.

3 ناشناخته:

معلم الحاج مصطفی افندی مرحومک یکی جامع کتابخانه سنده وضع و اهدا ایتدیگی کتب و رسائلدر.

استانبول: ۱۳۰۰هـ ۱ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی^۱.

? : در این فهرست، ۱۰ نسخه خطی مجموعه وقفی حاج مصطفی افندی بر مسجد نو (= ینی جامع)، به اختصار گزارش شده است.

۱. این فهرست در ضمن یکی جامع کتابخانه سنده محفوظ کتب موجوده نک دفتریدر (ص ۱۰۳) منتشر شده است.

4 Rescher, O.:

„Weitere arabische Handschriften der köprülü - Bibliothek nebst anderen der Jeni Ğami und Nuri‘ Otmanije“.

In: *Mitteilungen des seminars für orientalische sprachen, West-asiatische Studien*, No. 15 (1912), s. 1-29; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 140-168).

؛ رشیر، اُ.:

"مخطوطات عربیة أخرى محفوظة فی مکتبة کوبرلی بالإضافة إلى مخطوطات عربیة فی مکتبة یکی جامع و نورعثمانیة".

رک . نشریه اخبار منتشره دانشکده‌های زبان‌های شرقی - مطالعات غرب آسیا، ش ۱۵ (۱۹۱۲)، صص ۱-۲۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۱۴۰-۱۶۸).

۲. کتابخانه عمومی - دولتی بایزید^۱

۱. بر اساس آمار سال (۱۹۹۲)، این کتابخانه دارای ۱۱۱۲۰ نسخه (۹۱۰۷ عربی، ۱۵۶۹ ترکی، ۴۴۳ فارسی) می‌باشد. از جمله مجموعه‌هایی که به این کتابخانه انتقال یافته است می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود: بزم عالم، حکیم اوغلی علی پاشا، ادريس پاشا، مناسترلی ابراهیم حقى، نامق بیک، سره تبه عمر افندی، ثابت بیک، طرايزونلی حسین افندی، حافظ داود پاشا، خلیل شریف پاشا، حسن فهمی پاشا، اسماعیل فتی ارطغرل، لطف بیک، محمد ذهنی بیک، محمد اشرف، منزوی عارف بیک، سلیمان توفیق، شوقی پاشا، توفیق پاشا، ترنو والی، محمد ذهنی پاشا، مرزفونلی قره مصطفی پاشا، ولی‌الدین افندی، جودت پاشا، خالد بیک و علی رضا افندی.

„Istanbul Bayezid Devlet Kütüphanesi“

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه عمومی بایزید - استانبول"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۳۵۲-۳۹۱، فارسی.

? : در این فهرست ۲۱۵ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

4 Anonymous:

Beyazıt Devlet Kütüphanesi Yazma Eserler, Eser Adı Kataloğu.

İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 1990.

Birinci cild: A-L, 348s.

İkinci cild: M-Z, 442s.

; ناشناخته:

فهرست نامگوی کتابخانه دولتی بایزید در استانبول (جلدهای ۱-۲)

استانبول: سازمان وقف دیانت ترکیه، ۴۴۲+۳۴۸ صص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی و

عربی.

? : در این فهرستواره، حدود ۸۰۰۰ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی موجود در کتابخانه بایزید در قالب

فیش‌های کتابخانه‌ای (فیش برگه) به اختصار معرفی شده است. نسخه‌ای از این فهرست در آرشیو راقم

موجود است.

3 پورعقیل، محمدعلی:

"کتابخانه عمومی بایزید در استانبول"

رک. نشریه آینه پژوهش (قم)، ش ۱۰ (۱۳۷۸)، ص ۱۳۸، فارسی.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة بايزيد الحكومية"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۳۱-۲۳۳، عربی.

? : در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، مشتمل بر نسخه‌ای نفیس از شرح الفصوص فارابی، به قلم اسماعیل شنب‌غازانی (با تاریخ ۸۹۴هـ بخط شارح) و نسخه‌ای نفیس و مذهب از دیوان صائب تبریزی (با کتابت ۱۱۵۱هـ) به اختصار معرفی شده است.

••

(۱) مجموعه شیخ الاسلام ولی‌الدین افندی

„ Seyholislam Vali Al-Din Efendi Koleksiyonu “

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae, quam Sheikh el-Islam et mufti Weli-ed din ad templum cathedrale Bayezidi condidit et legavit”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 405-438.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"شیخ الاسلام مفتی الانام ولی الدین افندی مرحومک وقف اتدیکی کتبلر بایزید جامعی کتبخانه سینده دفتریدر".

رک. کشف الظنون عن أسامی الكتب و الفنون، ج ۷، صص ۴۰۵-۴۳۸، عربی، ترکی و لاتین.

3 ناشناخته:

دفتر کتبخانه ولی الدین (افندی) - استانبول.

درسعادت (استانبول): ۱۳۰۴هـ، ۲۸۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست ۳۲۵۵ نسخه به اختصار معرفی گردیده است. دست‌نویس‌های این مجموعه امروزه به کتابخانه عمومی - دولتی بایزید در استانبول، ملحق گردیده است.

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مکتبه جارالله ولی الدین أفندی الملحقه إلى مکتبه ملت باستانبول [و تقریرها]".

رک. مجله معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، ص ۱۴۶، عربی.

? : این تقریر در واقع بخشی از مقاله فهرس الفهارس المصورة بمعهد المخطوطات العربية است که در معرفی فهرست‌های مصوره نسخه خطی (در قالب میکروفیلم) موجود در معهد المخطوطات العربية قاهره است. باید دانست که استاد شبوح در ثبت عنوان اشتباه نموده‌اند، چه مجموعه شیخ الاسلام ولی الدین افندی در ضمن کتابخانه عمومی بایزید قرار دارد و نه در کتابخانه ملت!

3 هاشم پور سبجانی، توفیق:

"کتابخانه ولی‌الدین افندی (ضمن کتابخانه بایزید عمومی در استانبول)"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۵۵۷-۵۹۲، فارسی.

? : در این نوشتار، ۱۶۹ نسخه فارسی به اختصار گزارش شده است.

••

(۲) مجموعه مرزيفونلی قره مصطفی پاشا

„ Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Koleksiyonu “

4 BAYOĞLU, S.; A. SERNIKLI ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (34/II)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1984, 203s.

TÜYATOK (9), 34/II (1984), "İstanbul Bayezid Devlet Kütüphanesi
<Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Koleksiyonu>".

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ه. باریش؛ ا. اویسال؛ ای. آجار؛ ث. بیگ اوغلو؛ ا. سرنیکلی؛ گ.

کوت و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۳۴> (جلد ۲)

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۸۴، وزیری بزرگ، ۲۰۳ص، ترکی استانبولی.

- جلد دوم: <معرفی ۴۶۷ نسخه مشتمل بر دست‌نویس‌های مجموعه "مرزيفونلی قره مصطفی

پاشا" انتقال یافته به کتابخانه دولتی بایزید در استانبول>.

۳. کتابخانه و موزه شهرداری کلانشهر استانبول (آتاتورک)

“İstanbul Büyükşehir Belediye Kütüphane ve
Müzesi (Atatürk Kitaplığı)”

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

دست‌نویس‌های کتابخانه بلدیہ - استانبول

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۲۹-۳۵، فارسی.

? : در این فهرست ۲۲ نسخه فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة أتاتورك"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۲۸-۲۳۱، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

••

(۱) مجموعه عثمان ارتکین

“Osman Ergin Koleksiyonu”

4 BAYRAKTAR, N.:

*İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kütüphane ve Müzeler
Müdürlüğü Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazma kitapları Listesi* (c. I)

İstanbul, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1989, 49s.

; بایراقدار، نهال:

فهرستواره نسخه‌های خطی مجموعه عثمان ارگین در کتابخانه آتاتورک در شهرداری
استانبول (ج ۱)

استانبول: شهرداری استانبول بزرگ (ماشین نویسی)، ۱۹۸۹، وزیری بزرگ (بیاضی)،
۴۹ص، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ماشین نویسی شده، ۹۸۵ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی مجموعه اهدایی عثمان
ارگین به شهرداری استانبول، بر اساس ترتیب الفبایی نام پدیدآوران آثار، به اختصار معرفی شده است.

4 BAYRAKTAR, N.:

Atatürk Kitaplığı Osman Ergin Yazmaları Alfabetik Kataloğu (c. I)

İstanbul, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1993, 195s.

; بایراقدار، نهال:

کتابخانه آتاتورک: فهرست الفبایی نسخه‌های خطی عثمان ارگین در شهرداری استانبول
(جلد ۱)

استانبول: شهرداری استانبول بزرگ، ۱۹۹۳، وزیری بزرگ، ۱۹۵ص، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست، ۱۹۳۸ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی مجموعه اهدایی عثمان ارگین به شهرداری
استانبول، بر اساس ترتیب الفبایی نام پدیدآوران آثار، به اختصار معرفی شده است.

••

(۲) مجموعه جدید اهدایی

“Yeni Bağış Koleksiyonu”

4 BAYRAKTAR, N.:

Atatürk Kitaplığına Yeni Bağışlanan Yazma Kitapların Alfabetik Kataloğu
(c. I-II)

İstanbul, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1991-94.

3 بایراقدار، نهال:

فهرست الفبایی دست‌نویس‌های تازه اهدا شده به کتابخانه آتاتورک در شهرداری استانبول
(مجلدات ۱-۲)

استانبول: شهرداری استانبول بزرگ، ۱۹۹۱-۱۹۹۴، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

جلد نخست: ۱۹۹۱، ۷۱ص + ۴ تصویر رنگی، معرفی مختصر ۸۱۰ دست‌نویس.

جلد دوم: ۱۹۹۴، ۵۴ص + ۸ تصویر رنگی، معرفی مختصر ۲۲۵ دست‌نویس.

؟: در این فهرست، ۱۰۳۵ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی مجموعه اهدایی جدید به شهرداری استانبول، بر اساس ترتیب الفبایی نام پدیدآوران آثار، به اختصار معرفی شده است.

••

۳) مجموعه م. جودت

„M. Cevdet Koleksiyonu“

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"کتابخانه م. جودت (بلدیه - استانبول)"

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۴۹۵-۵۰۹، فارسی.

? : در این فهرست ۵۳ نسخه فارسی به اختصار معرفی شده است.

۴. کتابخانه د. امیل اسین

„ D r . E m e l E s i n K ü t ü p h a n e s i ”

4 Özen, M. E.:

Dr. Emel Esin Kütüphanesi Kataloğu (Yazma Eserler)

İstanbul, Tek – Esin, Türk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme Vakfı, 1995,
274s.

; اؤزن، مینا اسینر:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دکتر امیل اسین - استانبول

استانبول: بنیاد پژوهش ترکی و توسعه امور وقف، ۱۹۹۵، وزیری بزرگ، ۲۷۴ص + ۸
تصویر، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست، ۹۱۷ دستنویس به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی به اختصار معرفی شده است

۵. کتابخانه پژوهشی سرمد چیغتر - یایی کریدی (بانک اعتباری)

„ Y a p ı K r e d i S e r m e t Ç i f t e r A r a s t ı r m a
K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة بنك التأمين الصناعي"

رک. المخطوطات الاسلامیه فی العالم، ج ۲، صص ۲۳۳-۲۳۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است

4 DAĞLI, Y.; E. N. İŞLİ; SERBEST, C. Ve F. TÜRE:

Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi Yazmalar Kataloğu.

İstanbul, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi, 2001, 461s.

; داغیل، یونجل؛ ی. ندرت ایشلی؛ جودت سربست و فاطمه توره:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه پژوهشی سرمت چیتر در یایی کریدی (بانک اعتباری)

استانبول: انتشارات صنایع فرهنگی، هنر و بازرگانی بانک اعتباری، ۲۰۰۱، ۴۶۱ص،
وزیری، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ۱۱۱۷ نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی و فارسی موجود در کتابخانه بانک اعتباری
(یایی کریدی) در استانبول، به اختصار معرفی شده است. باید افزود که این مجموعه نفیس، در واقع بخشی از
مقتنیات کتابخانه کوپرلی و کتابخانه جاوید بیسون به شمار می‌آید.

۶. کتابخانه موزه صدبرگ خانم

„ S a d b a r k H a n i m M ü z e s i K ü t ü p h a n e s i „

4 BAKAR, I.:

Sadbark Hanim Müzesi Kütüphanesi Hüseyin Kocabaş Yazmaları Kataloğu.

İstanbul, Sadbark Hanim Müzesi, 2001, 260s.

; باکار، اسماعیل:

فهرست نسخه‌های خطی مجموعه حسین قوجاباش در موزه صدریگ خانم - استانبول

? : در این فهرست ۶۰۱ نسخه خطی به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی به اختصار گزارش گردیده است.

۷. موزه ادبیات دیوان (کتابخانه حالت سعید افندی)

“ **D i v a n E d e b i y a t i M ü z e s i (H a l e t S a i d E f e n d i K ü t ü p h a n e s i)** ”

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في متحف أدب الديوان: المكتبة المتخصصة لحالت سعيد أفندی"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۲۷-۲۲۸، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است

۸. کتابخانه ملّت^۱

“ **M i l l e t K ü t ü p h a n e s i** ”

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

۱. بر پایه آمارهای سال (۱۹۹۲) این کتابخانه دارای ۸۷۶۵ دستنویس (۵۷۲۸ عربی، ۲۵۲۸ ترکی، ۵۰۹ فارسی) می‌باشد. از مقومات این کتابخانه، مجموعه‌های شیخ الاسلام فیض الله افندی و علی امیری دیاربکری است.

"المخطوطات الإسلامية في المكتبة الوطنية (ملّت)"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۸۸-۲۹۱، عربی.

؟: در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه التفهیم، ابوریحان بیرونی (با کتابت سال ۶۴۸هـ)، به اختصار، معرفی شده است.

••

(۱) مجموعه علی امیری افندی دیاربکری

„Ali Emiri Efendi Koleksiyonu“

3 صالحة، محمد عیسی:

"المخطوطات الیمانیة فی مکتبة علی أمیری - ملّت یاستانبول".

رک. مجلّة معهد المخطوطات العربیة (الکویت)، مج ۲۶، ج ۲ (یولیو/دیسمبر ۱۹۸۲).
صص ۶۶۵-۷۲۳، عربی (بازچاپ: صنعاء، مرکز الدراسات و البحوث الیمنی و بیروت، دارالحدّاث، ط ۱، ۱۹۸۴م، ۶۴ ص)^۱.

4 Işın, E. Ve Başkalar:

Millet Yazma Eser Kütüphanesi'nden bir seçme, Ali Emiri Efendi ve dünyası: Farmanlar, Beratlar, Hatlar, Kitaplar.

Istanbul, Suna ve İnan Kıraç Vakfı Para Müzesi, 2010 (İkinci baskı), 392s.

۲. از این فهرست میکروفیلمی به شماره <۱۲۴۲/۶> در آرشیو بخش ریزنگاری کتابخانه نگهداری می‌شود.

؛ اشن، اکرم و دیگران:

منتخباتی از دست‌نویس‌های کتابخانه ملت در استانبول: [مجموعه] علی امیری افندی و دنیای او: فرامین، برات‌ها، مرقات و کتاب‌ها.

استانبول: بنیاد سنت و وقف کراچ (موزه پول)، ۲۰۱۰ (چاپ دوم)، وزیری بزرگ، ۳۹۲ ص، ترکی استانبولی و انگلیسی.

4 GÖLPİNARLI, A.:

“İstanbul Millet Kütüphanesi Şer’iyye Kitapları, Huruflik Metinleri Kataloğu”

In: *Huruflik Metinleri Kataloğu* (Ankara, 1989), 109-116 pp.

؛ گؤل‌پینارلی، عبدالباقی:

“فهرست نسخه‌های خطی متون حروفیه در کتابخانه ملت (بخش شرعیه از مجموعه علی امیری) – استانبول”.

رک. فهرست متون حروفی، صص ۱۰۹-۱۱۶، ترکی استانبولی.

؟: در این مقاله، ۷ نسخه خطی حروفی، به تفصیل معرفی گردیده است.

4 GÖLPİNARLI, A.:

“İstanbul Millet Kütüphanesi Ali Emiri Manzum Eserler, Huruflik Metinleri Kataloğu”

In: *Huruflik Metinleri Kataloğu* (Ankara, 1989), 117-124 pp.

; گؤل‌پینارلی، عبدالباقی:

"فهرست نسخه‌های خطی متون حروفیه در کتابخانه ملت (بخش منظوم از مجموعه علی امیری) - استانبول".

رک. فهرست متون حروفی، صص ۱۱۷-۱۲۴، ترکی استانبولی.

? : در این مقاله، ۳ نسخه خطی حروفی، به تفصیل معرفی گردیده است.

4 GÖLPİNARLI, A.:

"İstanbul Millet Kütüphanesi Farsça Bölümü, Huruflik Metinleri Kataloğu"

In: *Huruflik Metinleri Kataloğu* (Ankara, 1989), 43-107 pp.

; گؤل‌پینارلی، عبدالباقی:

"فهرست نسخه‌های خطی متون حروفیه در کتابخانه ملت (بخش فارسی از مجموعه علی امیری) - استانبول".

رک. فهرست متون حروفی، صص ۴۳-۱۰۷، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار، ۳۶ نسخه خطی حروفی، به تفصیل معرفی گردیده است.

3 شيوخ، ابراهيم:

"فهرس مکتبه علی امیری أفندی الملحقه إلى مکتبه ملت یاستانبول [و تقریرها]".

رک. مجلهٔ معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، صص ۱۴۳-۱۴۴، عربی.

••

(۲) مجموعه شیخ الاسلام فیض الله افندی

„ Seyholislam Feyzollah Efendi Koleksiyonu “

3 ناشناخته:

دفتر کتابخانه فیض الله افندی - استانبول

در سعادت (استانبول): ۱۳۱۰هـ، ۲۷ص، وزیری بزرگ، ترکی عثمانی.

? : در این فهرست نامگوی ۳۷۳ نسخه خطی، به اختصار توصیف گردیده است.

4 Rescher, O.:

“Kütübhan-e-i- Feiziji (in der nähe der Fatih-Moschee)“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*,
No. 68 , 1914 , s. 377-391.

(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 323- 334).

; رشیر، ا.:

"المكتبة الفيضية [= مكتبة فیض الله افندی] (قريب من جامع الفاتح)".

رک. نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۳۷۷-۳۹۱، آلمانی

(بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱،

صص ۳۲۳-۳۳۴).

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مكتبة فيض الله أفندی الملحقه إلى مكتبة ملّت بإستانبول [و تقریرها]".
رك. مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، ص ۱۴۴، عربی.

3 هدّو، حمید مجید:

"المخطوطات العربية في المكتبة الوطنية بإستانبول: خزانه فيض الله أفندی".
رك. مجلّة المورد (بغداد)، مج ۷، ع ۲ (۱۹۷۸)، صص ۳۱۱-۳۶۴؛ مج ۸، ع ۱ (۱۹۷۹)،
صص ۳۰۵-۳۴۸ و مج ۸، ع ۲ (۱۹۷۹)، صص ۳۶۷-۳۹۰، عربی.

۹. آرشیو اسناد دولت عثمانی

„ A r s i v e O s m a n i “

3 غروی، محمود:

فهرست اسناد تاریخی ایران در آرشیو صدرات عثمانی در استانبول (جلد اول)
تهران: فرهنگستان ادب و هنر ایران، شهریور ۱۳۵۷، وزیری، ۲۹۷ ص، فارسی.

3 أقطاش، نجاتی؛ عصمت بینارق؛ صالح سعداوی (مترجم) و اکمل‌الدین احسان اوغلو (اشراف):

الأرشيف العثماني: فهرس شامل لوثائق الدولة العثمانية المحفوظة بدار الوثائق التابعة لرئاسة الوزراء بإستانبول.

عمّان / استانبول: منشورات مركز الأبحاث للتاريخ و الفنون و الثقافة الإسلامية بإستانبول و مركز الوثائق و المخطوطات بالجامعة الأردنية، ۱۹۸۶/۱۴۰۶، وزیری، ۵۴۸ص، عربی.

۱۰. کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول^۱

“Istanbul Üniversitesi Nadir Eserler
Kütüphanesi”

4 Rescher, O.:

“Neuerwerbungen der universitätsbibliothek von Constantinopel“.

In: *Zeitschrift für Semitistik* (Germany), No. 3 (1924), s. 247-253; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 340-346).

؛ رشیر، اُ.:

۱. بر پایه آمار سال (۱۹۹۲) این کتابخانه دارای ۱۸۶۰۲ دستنویس (۹۹۴۳ ترکی، ۶۹۶۳ عربی، ۱۶۱۵ فارسی، ۸۱ زبان‌های دیگر) می‌باشد. از جمله مجموعه‌هایی که به کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول انتقال یافته است می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود: خالص افندی، رضا پاشا، صاحب ملا، بیلدیز که در واقع دستنویس‌های کاخ ستاره (بیلدیز سرای در بشیکتاش) است.

"مقتنیات جدیدة لمكتبة جامعة القسطنطينية".

رک . نشریه مطالعات سامی (آلمان)، ش ۳ (۱۹۲۴)، صص ۲۴۷-۲۵۳، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۳۴۰-۳۴۶).

4 KARATAY, F. E.:

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Arabça Yazmalar Kataloğu, (c. I: Fasikül 1-2)

İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 1951-53.

Fasikül (1): Kuranlar ve Kurani İlimler, 1951, VI+136s. + 10 resim.

Fasikül (2): Tefsirler, 1953, XIX+300s.

; قره‌تای، فهمی ادهم:

فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه دانشگاه استانبول (جلد ۱، بخش‌های ۱-۲).

استانبول: دانشگاه استانبول، ۱۹۵۱-۱۹۵۳؛ وزیری، ترکی استانبولی.

- جلد اول (بخش ۱): مصاحف و علوم قرآن، ۱۹۵۱، ۱۳۶+۶ ص + ۱۰ تصویر سیاه و سفید.

- جلد اول (بخش دوم): تفسیر قرآن کریم، ۱۹۵۳، ۳۰۰ ص.

? : در بخش نخست این فهرست ۳۳۲ دستنویس عربی در موضوع قرآنیات در بخش دوم نیز ۳۶۴ نسخه خطی عربی در موضوع تفسیر، معرفی شده است.

4 ATEŞ, A.:

İstanbul, Kütüphanelerinde Farsça Manzum Eserler (I. Üniversite ve Nurosmaniye Kütüphaneleri)

İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1963, 712s.

; آتش، احمد:

فهرست منظومه‌های فارسی دستنویس در کتابخانه‌های استانبول (جلد ۱)

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش، ۱۹۶۳م، ۷۱۲ص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ارزنده، حدود ۸۰۰ نسخه نفیس فارسی به اختصار معرفی گردیده است که تقریباً نیمی از آن دست‌نویس‌ها، متعلق به کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول می‌باشد.

3 هاشم پور سبحانی هـ،، توفیق و حسام‌الدین آق‌سو:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه دانشگاه استانبول.

تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۴، وزیری، ۷۵۴ص، فارسی.

? : در این فهرست ۱۶۱۵ نسخه خطی فارسی، به اختصار گزارش گردیده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة جامعة استانبول"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۳۵-۲۳۹، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

4 TOPSAKAL, A.:

“İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi’ndeki Arap Edebiyatına Dair Arapça Yazmalar”.

İstanbul: 2007, 133s.

; توپ‌ساکال، عایشه:

فهرست نسخه‌های خطی ادبیات عرب در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول.

استانبول: ۲۰۰۷م، ۱۳۳ص، ترکی استانبولی.

? : این اثر، پایان نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه استانبول است که به استاد راهنمایی دکتر یاشار کوچاک در سال ۲۰۰۷ از آن دفاع شده است. باید افزود که نسخه‌ای از تصویر این رساله، در آرشیو راقم موجود است.

4 Anonymous:

İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Kitap Döküm Listesi

İstanbul, İstanbul Üniversitesi, 1997, 263s.

; ناشناخته:

فهرستواره (= لیست دست‌نویس‌ها و کتب نادر) کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول.

استانبول: دانشگاه استانبول، (ماشین نویسی شده)، ۱۹۹۷، ۲۶۳ص، بیاضی بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۱۹۱۴۲ اثر دست‌نویس و کتب چاپی نادر، برای استفاده کاربران، معرفی شده است.

3 متقی، حسین (با همکاری فتح الله ذوقی):

فهرستواره دست‌نویس‌های اسلامی در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول.

?: ترجمه‌ای از فهرست پیشین است. این فهرستواره مراحل نهایی نگارش را می‌گذراند و ان شاء الله در آینده‌ای نه چندان دور، منتشر خواهد گردید.

4 Alan, İsmail:

“İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi’nde Bulunan Sarf ve Nahv’e Dair Eserler (Elif-Za’).”

İstanbul: 2011, 234s.

; آلان، اسماعیل:

فهرست نسخ خطی و چاپی صرف و نحو در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول (أ – ظ).

استانبول: ۲۰۱۱، ۲۳۴ص، ترکی استانبولی.

?: پایان نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه استانبول به استاد راهنمایی دکتر محمد یاووز در سال ۲۰۱۱م از آن دفاع شده است. باید دانست که نسخه‌ای از تصویر این فهرست در آرشیو راقم سطور موجود است.

4 TEKO, Z.:

“İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi’ndeki Şiire Dair Arapça Yazma Eserler (Elif-Dal)”.

İstanbul: 2011, 139s.

; تکو، زینب:

«فهرست نسخه‌های خطی مربوط به شعر در کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول (الف - د)».

استانبول: ۲۰۱۱م، ۱۳۹ص، ترکی استانبولی.

؟: پایان نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه استانبول به استاد راهنمایی دکتر حسین یازجی در سال ۲۰۱۱م از آن دفاع شده است. گفتنی است که نسخه‌ای از تصویر این فهرست در آرشیو راقم موجود است.

3 متقی، حسین:

"اسنادی نویافته از میان مواریث کهن (از کتابخانه مرکزی دانشگاه استانبول)"

رک . نشریه پیام بهارستان (تهران)، دوره دوم، ش ۱ (۱۳۸۸)، صص ۲۶۶-۳۱۰، فارسی.

؟: تصویر رنگی حدود ۴۰ سند تاریخی مهم برای نخستین بار در این نوشتار، درج گردیده است. این اسناد در میان برگ‌های نسخه‌ای نفیس و سلطنتی درج شده است که در سال ۹۸۳هـ از سوی شاه طهماسب (د. ۹۸۴هـ) به سلطان مراد عثمانی پیشکش گردیده است. این نسخه، در دانشگاه استانبول نگهداری می‌گردد.

••

مجموعه کاخ ستاره (ییلدیز سرای)

„Yıldız Sarayı (Besiktas) kolelsiyonu”

4 Anonymous (Ed. G. Flugel):

“Catalogus: bibliothecae in interiori palatio Caesareo conditae”.

In: *Lexicon Bibliographicum et Ensyclopaedicum* (GB, 1858), Vol. VII, pp. 389-405.

; ناشناخته (تصحیح گوستاو فلوگل):

"دفتر کتابخانه در درون سرای همایون".

رک. کشف الظنون عن أسامي الكتب والفنون، ج ۷، صص ۳۸۹-۴۰۵، عربی، ترکی و لاتین.
?: با توجه به اینکه مجموعه دست‌نویس‌های کاخ ستاره، پس از فروپاشی عثمانی ۱۹۲۳ به کتابخانه دانشگاه استانبول انتقال یافته است، به نظر می‌رسد این مجموعه نیز به آن مجموعه ملحق گردیده باشد.

۱۱. کتابخانه دانشکده پزشکی جراح پاشا در دانشگاه استانبول

"Istanbul Üniversitesi Cerrah Pasa Tıp Fakültesi, Deontoloji ve Tıp Tarihi Kütüphanesi"

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة كلية طب جراح پاشا بجامعة استانبول"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۶۹-۲۷۰، عربی.

?: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس پزشکی موجود در این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۱۲. کتابخانه و موزه توپ‌قاپی سرای^۱

"Topkapı Sarayı Müzesi ve Kütüphanesi"

۱. بر پایه آمارهای سال (۱۹۹۲)، در این موزه و کتابخانه، ۱۳۰۷۳ دست‌نویس (۹۰۴۳ عربی، ۳۰۹۰ ترکی، ۹۴۰ فارسی) نگهداری می‌گردد. از مجموعه‌هایی که به این گنجینه منتقل شده‌اند، می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود: سلطان احمد ثالث، بغداد کوشکی، امانات خزینه‌سی، خزینه، قوغوشلر، مدینه، سلطان محمد خامس، مَهردار و روان کوشکی.

3 زکی پاشا، أحمد:

"خزائن مخطوطات سراي (طوب قبو)".

رك . مجلّة الآثار الشرقية (بيروت)، ع ٤ (١٩٢٩)، صص ٧١-٧٢، عربي.

3 بيات، فاضل مهدي:

"المخطوطات العربية في مكتبة طوبقابي سراي ياستانبول".

رك . مجلّة المورد (بغداد)، مج ٤، ع ٢ (١٩٧٥)، صص ٢٣١-٢٥٤؛ ع ٤ (١٩٧٥)، صص ٢٧١-
٢٩٦؛ مج ٥، ع ٢ (١٩٧٦)، صص ٢٤١-٢٧٨؛ ع ٣ (١٩٧٦)، صص ٢٣١-٢٦١؛ ع ٤ (١٩٧٦)،
صص ٢٤٩-٢٧٤؛ مج ٦، ع ٤ (١٩٧٧)، صص ٤٠٧-٤٨٠؛ مج ٧، ع ١ (١٩٧٨)، ص ٣٠٨
(تصويبات على ما مضى)؛ ع ٣ (١٩٧٨)، صص ٢٨٥-٣٢٦ و مج ٩، ع ٢ (١٩٨٠)،
صص ٢٧٩-٤٤٢، عربي.

3 عواد، كوركيس:

"حول مخطوطات طوب قبوسراي - استانبول".

رك . مجلّة المورد (بغداد)، مج ٥، ع ٢ (١٩٧٦)، ص ٣٢٥، عربي.

4 Rescher, O.:

„Arabische Handschriften des Topkapu seraj“.

In: *Rivista degli studi Orientali* (Italy), No. 4 (1911-12), s. 695-733;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 65-103).

; رشیر، اُ.:

"مخطوطات عربیة محفوظة فی مکتبة طوبقابو سرای".

رک . مجله مطالعات شرقی (ایتالیا). ش ۴ (۱۹۱۱-۱۹۱۲). صص ۶۹۵-۷۳۳. آلمانی
(بازچاپ: دراسات فیما تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱،
صص ۶۵-۱۰۳).

4 Jacobs, E.:

„Untersuchungen zur Geschichte der Bibliotheken in Serai zu
Konstantinopel (I).

In: *Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der wissenschaften, phil-hist klass Jahrg 1919, Abhandlung – Heidelberg*“; (Reprint:
Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 423-581).

; یاکوبس، ای.:

"أبحاث فی تاریخ مکتبة سرای القسطنطنیة".

رک . مجموعه مقالات فرهنگستان علوم هایدلبرگ ... ۱۹۱۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما
تحتویہ مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۱، صص ۴۲۳-۵۸۱).

4 Witkam, J. J. and etc.:

“Fichier des manuscrits Moyen - Orientaux Dates [Catalogue des manuscrits du Istanbul Topqapi sary müsesi Kütüphanesi]”.

In: *Nouvelles des manuscrits du Mayen-orient* (Paris), No. IV.1 (1995), pp. 144-146.

؛ ویتکام، یان یوست و دیگران:

"دست‌نویس‌هایی تاریخی از خاورمیانه: نسخه‌هایی از کتابخانه موزه توپ قاپی سرای در استانبول".

رک . نشریه خبرهایی از نسخه‌های خطی خاورمیانه (پاریس)، ش ۴/۱ (۱۹۹۵).
صص ۱۴۴-۱۴۶، فرانسوی.

3 اصفهانیان، داود:

"نسخ خطی تاریخی به زبان فارسی در کتابخانه توقایی سرای استانبول".

رک . نشریه بررسیهای تاریخی (تهران)، س ۷، ش ۵ (۱۳۵۲)، صص ۱۰۱-۱۱۸ و ش ۶،
صص ۲۹۱-۳۰۸، فارسی.

3 حسینی، محمدتقی:

"بخشی از نسخ خطی فارسی کتابخانه توقایی سرای"

رک . نشریه جنگ (قم)، دفتر دوم، ۱۳۸۹، صص ۵۸۹-۶۱۶، فارسی.

3 بخش تحقیقات رایزنی فرهنگی ایران در آنکارا:

"کتابخانه موزه توقاپی سرای، آمیخته‌ای از فرهنگ و هنر".

رک. نشریه نامه آشنا (آنکارا)، س ۱، ش ۱ (بهار ۱۳۷۴)، صص ۷۲-۸۴، فارسی.

3 قره خان، عبدالقادر:

"منابع شاهنامه فردوسی و نسخ ارزشمند آن در کتابخانه موزه توقاپی سرای - استانبول".

رک. نشریه نامه آشنا (آنکارا)، س ۱، ش ۱ (بهار ۱۳۷۴)، صص ۸۵-۹۹، فارسی.

4 KARATAY, F. E.:

Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Arabça Yazmalar Kataloğu (c. I-IV)

İstanbul, Topkapı Sarayı Müzesi, 1962-69.

; قره‌تای، فهمی ادهم:

فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه موزه توپ قاپی سرای - استانبول (مجلدات ۱-۴).

استانبول: موزه توپ قاپی سرای، ۱۹۶۲-۱۹۶۹، وزیری، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: مصاحف، علوم قرآن، تفسیر؛ ۱۹۶۲م، ۶۲۰ص، معرف نسخه‌های شماره ۱۶-

۲۱۷۱.

- جلد دوم: حدیث و فقه؛ ۱۹۶۴م، ۷۷۶ص، معرف نسخه‌های شماره ۲۱۷۲-۴۶۷۹.

- جلد سوم: عقاید، تصوّف، مجالس، ادعیه، تاریخ، سیره‌ها، تراجم و علوم دیگر (جغرافیا، سفرنامه‌ها، دائرةالمعارف‌ها و موسوعات، حکمت، فلسفه، منطق، اخلاق، سیاست، ریاضیات، هیئت و نجوم، کشاورزی، علوم طبیعی، پزشکی، ادویه جات، موسیقی، خوابگزاری، جفر و کیمیا و ...)، ۱۹۶۹م، ۹۵۲ص، معرفّی نسخه‌های شماره <۷۴۸۷-۴۶۸۰>.

- جلد چهارم: لغت و علوم آن، ادبیات، مجموعه‌ها؛ ۱۹۶۹م، ۵۷۶ص، معرفّی نسخه‌های شماره <۷۴۸۸-۹۰۴۳>.

4 KARATAY, F. E.:

Topkapi Sarayı Müzesi Kütüphanesi Farsça Yazmalar Kataloğu.

İstanbul, Topkapi Sarayı Müzesi, 1961, VIII+395s.

; قره‌تای، فهمی ادهم:

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی کتابخانه موزه توپ قاپی سرای - استانبول.

استانبول: موزه توپ قاپی سرای، ۱۹۶۱م، ۸+۳۹۵صص، وزیری، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۹۳۹ نسخه خطّی فارسی به صورت موضوعی، به اختصار توصیف گردیده است.

4 KARATAY, F. E.:

Topkapi Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu (c. I-II)

İstanbul, Topkapi Sarayı Müzesi, 1961.

; قره‌تای، فهمی ادهم:

فهرست نسخه‌های خطی ترکی کتابخانه موزه توپ قاپی سرای - استانبول (مجلدات ۱-۲).

استانبول: موزه توپ قاپی سرای، ۱۹۶۱م، وزیری، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: دین، تاریخ، علوم مختلف، ۶۴۴ص، معرف نسخه‌های شماره ۱-۱۹۸۵.

- جلد دوم: لغت و علوم آن، ادبیات، مجموعه‌ها، ۵۲۶ص، معرف نسخه‌های شماره ۱۹۸۶-۳۰۸۸.

3 شاد قزوینی، پریسا:

"تأملی بر نسخ خطی ایران در موزه توقایی سرای - استانبول"

رک. نشریه جلوه هنر (تهران)، ش ۲۴ (۱۳۸۴)، صص ۵۰-۶۹، فارسی.

3 شاد قزوینی، پریسا:

"بررسی نسخ خطی و مرقعات ایرانی قرون هشتم تا دهم هجری قمری در موزه توقایی سرای"

رک. نشریه گنجینه اسناد (تهران)، س ۱۷، ش ۶۷، پاییز ۱۳۸۶، صص ۱۲۱-۱۴۰، فارسی.

3 امیرخانی، غلامرضا:

"نقدی بر مقاله: بررسی نسخ خطی و مرقعات ایرانی قرون هشتم تا دهم هجری قمری در

موزه توقایی سرای".

رک . نشریه گنجینه اسناد (تهران)، س ۱۸، ش ۲ (پیاپی ۷۰)، تابستان ۱۳۸۷، صص ۱۲۷-۱۲۸، فارسی.

3 شکر، محمد و انور طاهر رضا (مترجم):

"المخطوطات العربية في مكتبة متحف سراي طوبقاني في استانبول".

رک . المجلة التاريخية العربية للدراسات العثمانية (تونس)، ع ۱-۲ (ینایر ۱۹۹۰)، صص ۲۸۷-۲۹۳، عربی (بازچاپ: مجلة المنهل، المدينة المنورة، مج ۵۲، ع ۴۸۷، مارس / اپریل ۱۹۹۱، صص ۱۹۳-۱۹۷).

3 بیلگین، اورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة متحف طوبقاني سراي".

رک . المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۷۷-۲۸۳، عربی.

؟: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه عامره، از جمله نسخه‌ای کهن از الآثار الباقية، از ابوریحان بیرونی (با کتابت سده ۷هـ) و دیوان ابی‌فراس (کتابت ۶۳۹هـ)، به اختصار معرفی شده است.

••

(۱) مجموعه خزینه

„ H a z i n a K o l e k s i y o n u “

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مكتبة خزينة الملحقة بمكتبة طوبقبوسرای [و تقريرها]".

رك. مجلة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج 4، ج 1 (1958)، ص 139، عربي.

••

(2) مجموعه قغوش

„ K o g u s K o l e k s i y o n u “

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مكتبة قغوش الملحقة بمكتبة طوبقبوسرای [و تقريرها]".

رك. مجلة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج 4، ج 1 (1958)، ص 145، عربي.

••

(3) مجموعه مدينه

„ M e d i n a K o l e k s i y o n u “

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مكتبة المدينة الملحقة بمكتبة طوبقبوسرای [و تقريرها]".

رك. مجلة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج 4، ج 1 (1958)، صص 145-146، عربي.

••

(4) مجموعه امانت خزانه‌سی

„ E m a n a t H a z i n a s i K o l e k s i y o n u “

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مكتبة أمانة خزينة الملحقة بمكتبة طوبقوسرای [و تقریرها]."

رك. مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، صص ۱۳۸-۱۳۹، عربی.

••

۵) مجموعه سلطان احمد ثالث

„ S u l t a n A h m e t I I I K o l e k s i y o n u “

3 شبوح، ابراهیم:

"فهرس مكتبة السلطان أحمد ثالث [الملحقة بمكتبة طوبقوسرای و تقریرها]."

رك. مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (۱۹۵۸)، صص ۱۴۱-۱۴۲، عربی.

۱۳. کتابخانه قندیللی رصدخانه در دانشگاه بوغازیچی

“ B o g a z i ç i Ü n i v e r s i t e s i K a n d i l l i R a s a t h a n e s i ”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة مرصد قندیللی."

رك. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۸۵-۲۸۶، عربی.

؟: در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه عامره، شامل رساله اسطرلاب (به فارسی) و تحریر اقلیدس (همراه تعلیقات فارسی)، هر دو از خواجه نصیرالدین طوسی، به اختصار معرفی شده است.

4 KUT, G.; F. BÜYÜKKARCI YILMAZ; C. ÜÇER ve H. AYNUR:

Kandilli Rasathanesi El yazmaları (c. I-II)

İstanbul, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2007-2012.

Birinci Cilt, Türkçe Yazmalar, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırmaları Enstitüsü Astronomi Astroloji Matematik Yazmaları Kataloğu, 2007, 579s.

İkinci Cilt, Arapça-Farsça Yazmalar, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırmaları Enstitüsü Astronomi Astroloji Matematik Yazmaları Kataloğu, 2012, 615s.

؛ کوت، گونی؛ فاطمه بویوک کارجی ییلماز؛ جمهور اوچر و خدیجه آی نور:

دست‌نویس‌های رصدخانه قندیللی در دانشگاه بوغازیچی - استانبول (مجلدات ۱-۲)

استانبول: انتشارات دانشگاه بوغازیچی، ۲۰۰۷-۲۰۱۲م، وزیر بزرگ، ترکی، مصور.

- جلد نخست: دست‌نویس‌های ترکی ستاره‌شناسی، احکام نجوم و ریاضیات در انستیتو مطالعات زلزله‌شناسی و رصدخانه قندیللی در دانشگاه بوغازیچی، ۲۰۰۷، ۵۷۹ص، معرفّی ۸۲۲ دست‌نویس.

- جلد دوم: دست‌نویس‌های عربی و فارسی ستاره‌شناسی، احکام نجوم و ریاضیات در انستیتو مطالعات زلزله‌شناسی و رصدخانه قندیللی در دانشگاه بوغازیچی، ۲۰۱۲، ۶۱۵ص، معرفّی ۴۹۶ دست‌نویس.

۱۴. کتابخانه سرکنسولگری ایران در استانبول

„Iran Konsulu K ü t ü p h a n e s i“

3 افشار، ایرج:

"چند دستنویس نزد سرکنسول ایران در استانبول"

رک. بیاض سفر: یادداشت‌های سفر در زمینه ایران‌شناسی، کتاب‌شناسی، نسخه‌شناسی، صص ۲۱۴-۲۱۸، فارسی.

?: در این نوشتار، از جمله چهار دستنویس فارسی به اختصار معرفی شده است.

3 افشار، ایرج:

"نسخه‌های خطی در کتابخانه سرکنسولگری [ایران] در استانبول"

رک. نشریه نسخه‌های خطی (تهران)، دفتر ۷ (۱۳۵۴)، ص ۷۹۷، فارسی.

3 افشار، ایرج:

"چند نسخه خطی نزد حسین داودی در استانبول"

رک. نشریه راهنمای کتاب (تهران)، س ۲۱، ش ۸-۱۲ (۱۳۵۷)، صص ۶۸۸-۶۹۱، فارسی.

۱۵. کتابخانه و موزه آثار و هنرهای ترکی - اسلامی

“Türk ve İslam Eserleri Müzesi ve Kütüphanesi”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة متحف الآثار التركية و الإسلامية".

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۷۴-۲۷۶، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

4 Witkam, J. J. And etc.:

“Fichier des manuscrits Moyen – Orientaux Dates [Catalogue des manuscrits du Istanbul Arts Turce – Islamich]“.

In: *Nouvelles des manuscrits du Mayen-orient* (Paris), No. IX.1 (Juin 2000), pp. 312-313.

; ویتکام، یان یوست و دیگران:

"دست‌نویس‌هایی تاریخی از خاورمیانه: نسخه‌های خطی از کتابخانه موزه هنرهای ترکی - اسلامی در استانبول".

رک. نشریه خبرهایی از نسخه‌های خطی خاورمیانه (پاریس)، ش ۹/۱ (ژوئن ۲۰۰۰)، صص ۳۱۲-۳۱۳، فرانسوی.

3 بیانی، مهدی:

"چند دستنویس نفیس از موزه هنرهای ترکی - اسلامی در استانبول"

رک. احوال و آثار خوشنویسان با نمونه‌هایی از خطوط خوش، ج ۱-۴ در صفحات مختلف.

? : در این نوشتار چند نسخه خطی بسیار نفیس به خطوط خوشنویسان صاحب نام، معرفی شده است.

۱۶. کتابخانه موزه نظامی

„ A s k e r i M ü z e s i K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

Askeri Müze Yazma Eserler Kataloğu

İstanbul, Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı, [1995], 108s.

; ناشناخته:

فهرست دست‌نویس‌های موزه نظامی، حریه - استانبول

استانبول: فرماندهی بخش فرهنگی موزه نظامی، [۱۹۹۵]، خشتی، ۱۰۸ص، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار ۱۰۵ نسخه خطی نفیس و علمی، موجود در موزه نظامی، به اختصار معرفی شده است.

۱۷. کتابخانه آرشیوی و موزه دریانوردی

„ D e n i z M ü z e s i v e A r s i v i K ü t ü p h a n e s i ”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة المتحف البحري".

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۷۶-۲۷۷، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه نظامی، به اختصار معرفی شده است، از جمله آن

نسخ نفیسه، تلخیص کتاب المخطوطات لأبولونیوس، تألیف محمد بن قاسم بن فضل اصفهانی< است که

تاریخ کتابت آن سال ۸۲۶ هـ می‌باشد.

۱۸. کتابخانه تخصصی موزه‌های باستان‌شناسی

“Arkeoloji Müzeleri İhtisas Kütüphanesi”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة المتاحف الأثرية"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۲۷۳-۲۷۴، عربی.

?: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است که از آن جمله زیج ایلخانی تألیف خواجه نصیرالدین محمد طوسی با کتابت سال ۷۸۸ هـ است.

۱۹. کتابخانه اسماعیل پاشا بغدادی

“Bagdadi Isma’il Paşa Kütüphanesi”

4 Rescher, O.:

“Einige notizen über die Privatbibliothek von Bagdadly Isma’il Pascha in Makriköy¹ - Istanbul“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, Nr. 68 (1914), s. 62-63; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 321-322).

1. <Makriköy> 1913'te Balkan Harbi yenilgisine misilleme olarak <Bakirköy> adı verildi.

; رشیر، ا.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات مكتبة اسماعيل پاشا البغدادي في ماكري كؤى" - استانبول.

رك . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۶۲-۶۳، آلمانی (بازچاپ):
دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۲۱-۳۲۲.

۲۰. کتابخانه ابراهیم حقّی قونوی

"I b r a h i m H a k k ı K o n y a l ı K ü t ü p h a n e s i"

4 ÖZDAMAR, M.:

İbrahim Hakkı Konyalı Kütüphanesi Yazmalar Kataloğu.

İstanbul, Kırk Kandil yayınları, 1997, 224s.

; اوژدامار، مصطفی:

ابراهیم حقّی قونوی و فهرست دست‌نویس‌های کتابخانه وی در اسکودار - استانبول.

استانبول: انتشارات چهل قندیل، ۱۹۹۷، ۲۲۴ص، رقعی، ترکی استانبولی.

؟: در نیمه دوم این اثر (صص ۱۳۳-۲۱۷) فهرستی در معرفتی حدود ۶۵۰ دستنویس عربی، ترکی و فارسی

۱. باکری کؤی یا ماکری کؤی، امروزه در بخش اروپایی استانبول، نزدیک فرودگاه آتاتورک، قرار دارد.

به اختصار، آمده است.

& &

h اسکلیپ **g I skilip**

کتابخانه عمومی اسکلیپ

“ I s k i l i p H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة اسکلیپ العامة"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۲۹۲-۲۹۳، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس موجود در این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h اسکیشهر **g E skisehir**

کتابخانه عمومی اسکیشهر

“ E s k i s e h i r İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 ÇELİKTAŞ, M.:

“Eskişehir il halk kütüphanesi Türkeçe yazmalar kataloğu”.

İstanbul, 1981, 61s.

; چلیک‌تاش، مانولیا:

فهرست نسخه‌های خطی ترکی کتابخانه عمومی اسکی‌شهر

استانبول: دانشگاه ادبیات استانبول، ۱۹۸۱، وزیری بزرگ، ۶۱ص، ترکی استانبولی.

? : پایان نامه فوق لیسانس در دانشکده ادبیات دانشگاه استانبول گویا به استاد راهنمایی دکتر جاله بایال در سال ۱۹۸۱ دفاع شده است. باید افزود نسخه‌ای از اصل ماشین نویسی شده این پایان نامه که آغاز و انجام و نام کتاب و مؤلف با دست، نوشته شده است در آرشیو راقم سطور نگهداری می‌گردد. در این اثر ۱۰۰ نسخه خطی توصیف گردیده است.

4 BAYOĞLU, S.; KUTLU, E.; İ. PARMAKSIZOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (26)

Ankara, Millî Kütüphane Basımevi 2002, 459s.

TÜYATOK (25), 26, “Eskişehir İl Halk Kütüphanesi”.

; بیگ‌اوغلو، ث؛ قوتلو، ای؛ پارماقسیزاغلو، ای. و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۲۶>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، وزیری بزرگ، ۴۵۹ص، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ۸۶۱ نسخه عربی، فارسی و ترکی در ۱۱۲۸ عنوان از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی اسکی‌شهر معرفی شده است.

& &

h اورگروپ g U r g u p

کتابخانه عمومی تحسین آغا

“Tehsin Agha Halk Kütüphanesi”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Ürgüp: Bibliothèque de Tahsin Ağa (Ürgüp)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 25; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 576).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مکتبات اورغوب: مکتبة تحسین آغا (اورغوب)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ص ۲۵، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، ص ۵۷۶).

؟: در این مقاله، فهرستواره ۹ نسخه موجود در کتابخانه تحسین آغا در شهر اورگوپ به اختصار گزارش شده است.

3 بیلگین، اورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية فی مکتبة تحسین آغا العامة"

رک. المخطوطات الإسلامية فی العالم، ج ۲، صص ۳۰۸-۳۰۹، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه‌ای کهن از *الکشاف* زحشری (با کتابت ۵۳۲هـ) و نسخه‌ای نفیس از *عوارف المعارف* شهاب‌الدین سهروردی (با کتابت سده ۷هـ)، معرفی شده است.

& &

h بالیکسیر g B alikesir

۱. کتابخانه عمومی بالیکسیر

“B alikesir İl Halk K ü t ü p h a n e s i”

4 UYSAL, A.; S. BAYOĞLU; İ. PARMAKSIZOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (10)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1997.

TÜYATOK (21), 10, “Balıkesir İl Halk Kütüphanesi”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. اویسال و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۱۰>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۹۷، وزیر بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۱۲۹۲ نسخه خطی در ۲۴۳۹ عنوان به زبان‌های عربی (۲۱۸۰ عنوان)، ترکی (۲۱۱ عنوان) و فارسی (۲۶ عنوان) و مشترک (۲۲ عنوان) مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی بالیکسیر به اختصار، معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی المكتبة العامة - بالکسیر"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، ص ۳۱۱، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۲. کتابخانه عمومی منطقه‌ای دورسون بیگ

“ D u r s u n b e y İ l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 UYSAL, A.; S. BAYOĞLU; İ. PARMAKSIZOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (10)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1997.

TÜYATOK (21), 10, “Dursunbey İlçe Halk Kütüphanesi”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. اویسال و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۱۰>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۹۷، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۱۰۵ نسخه خطی در ۱۸۵ عنوان به زبان‌های عربی (۱۶۶ عنوان)، ترکی (۱۳ عنوان) و

فارسی (۳ عنوان) و مشترک (۳ عنوان) مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی منطقه‌ای دورسون بیگ در بالیکسیر، به اختصار معرفی شده است.

۳. کتابخانه عمومی منطقه‌ای ادرمیت

“ E d r e m i t İ l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 UYSAL, A.; S. BAYOĞLU; İ. PARMAKSIZOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (10)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1997.

TÜYATOK (21), 10, “Edremit İlçe Halk Kütüphanesi”.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ ث. بیگ‌اوغلو؛ ا. اویسال و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۱۰>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۹۷، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۵۱ نسخه خطی در ۹۱ عنوان به زبان‌های عربی (۷۰ عنوان)، ترکی (۱۹ عنوان) و فارسی (۱ عنوان) و مشترک (۱ عنوان) مشتمل بر دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی منطقه‌ای ادرمیت در بالیکسیر، به اختصار معرفی شده است.

& &

h بور دور g B u r d u r

4 Ateş, A.:

“Burdur – Antalya ve havalisi kütüphanelerinde bulunan türkçe, arapçe, ve farsça, bazı mühim eserler”.

In: *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* (İstanbul), No. 2 (1948), s. 171-191;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 691-711).

; آتش، احمد:

"بعض المؤلفات التركية و العربية و الفارسية الهامة في مكتبات منطقة بوردور - أنطالية".

رک . نشریه زبان و ادبیات ترکی (استانبول)، ش ۲ (۱۹۴۸)، صص ۱۷۱-۱۹۱، ترکی
استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات
العربية، ج ۳، صص ۶۹۱-۷۱۱).

? : در این نوشتار، دست‌نویس‌های از برخی کتابخانه‌های عمومی (وقفی) و خصوصی در شهر بوردور
معرفی گردیده است.

کتابخانه عمومی بوردور

“ B u r d u r İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

4 KAYA, D.; İ. PARMAKSIZOĞLU; S. BAYOĞLU ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (BURDUR, I-II)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 2000.

TÜYATOK (24, I), “Burdur İl Halk Kütüphanesi (Bölüm 1)”, VII+688 s.

TÜYATOK (24, II), “Burdur İl Halk Kütüphanesi (Bölüm 2)”, IV+647 s.

; کایا، دورسون؛ عصمت پارماقسیزاوغلو؛ ثروت بیگ‌اوغلو و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <بوردور> (مجلدات ۱-۲).

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۲۰۰۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۶۸۸+۷ صص، معرفتی دست‌نویس‌های شماره ۱-۱۲۲۰ کتابخانه عمومی
بوردور - ۹۱.

- جلد دوم: ۶۴۷+۴ صص، معرفتی دست‌نویس‌های شماره ۱۲۲۱-۲۱۹۳ کتابخانه عمومی
بوردور - ۹۲.

? : در این فهرست ۱۶۸۷ نسخه خطی در ۳۱۰۰ عنوان از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی بوردور، معرفی
شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في المكتبة العامة - بوردور"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، ص ۳۱۳-۳۱۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه مهم از این کتابخانه، از جمله نسخه نفیس تفسیر الکشف و البیان، تألیف
ابواسحاق ثعلبی نیشابوری (با کتابت ۵۴۹هـ) و ترجمه ترکی تذکرة الاولیاء عطار نیشابوری از مترجمی
ناشناخته (با کتابت سده ۹هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

g B u r s a بورسأ h

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliotheques de Bursa”.

In: *Publié a l’occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes*
(Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), 80s.; (Reprint: *Beiträge zur*

Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 467-548).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مکتبات بروسه".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ۸۰ص، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فيما تحتويه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، صص ۴۶۷-۵۴۸).

? : در این سلسله مقالات دست‌نویس‌های متعددی از کتابخانه عمومی بورسا، کتابخانه برهان الدین بیگ، کتابخانه خراجچی اوغلو، کتابخانه عبدالله صبری، کتابخانه حسین چلبی، کتابخانه قورشونلو اوغلو، کتابخانه موزه بورسا و کتابخانه اورخان غازی به اختصار معرفی شده است.

4 Toğan, Z. V.:

“Kayseri ve Bursa’daki bazı yazmalar hakkında“.

In: *Tarih Dergisi* (Turkey), No. I (1949), s. 67-76; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 651-660).

; طوغان، ز. و.:

"حول بعض المخطوطات الموجودة في قيصريه و بروسه".

رک . تاریخ (ترکیه)، ش ۱ (۱۹۴۹)، صص ۶۷-۷۶، ترکی استانبولی (بازچاپ: *دراسات فيما تحتويه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، صص ۶۵۱-۶۶۰).

4 Rescher, O.:

“Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Brussaer Bibliotheken, Nebst Manuskripten der selim Ağa (skutari) etc.”.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 68 (1914), s. 47-63; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 306-322).

؛ رشیر، ا.:

“ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكتبات بروسة بالإضافة إلى مخطوطات [من اسطنبول:]”.

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۴۷-۶۳، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۰۶-۳۲۲).

؟: در این مقالات دست‌نویس‌های متعددی از کتابخانه‌های بورسا شامل کتابخانه خراجچی اوغلو، کتابخانه جامع اورخان غازی، کتابخانه اولو جامعی و کتابخانه حسین چلبی (ضمن کتابخانه اولو جامعی) و نیز چند کتابخانه در استانبول گزارش گردیده است.

3 نعیم الدین، سید:

“بروصه کی کتب‌خانون کی چند فارسی مخطوطات”.

رک . مجله علوم اسلامی (لاهور)، ج ۲، ش ۱، صص ۱۶۵-۱۶۹، اردو (بازچاپ: نشریه

خدا بخش لائبریری جرنل، هند، ش ۵۷-۶۲ (۱۹۹۱)، صص ۹۱۷-۹۲۰).

۱. کتابخانه دست‌نویس‌ها و آثار چاپی کهن

“ B u r s a Y a z m a v e E s k i B a s m a E s e r l e r
K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliothèques de Bursa: Bibliothèque Generalr (Bursa)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 1-7; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 469-475).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مكتبات بروسه: المكتبة العامة في بروسه".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱-۷، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، صص ۴۶۹-۴۷۵).

؟: در این فهرست نامگوی، ۷۰ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی از کتابخانه عمومی بورسا، به اختصار گزارش گردیده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه بورسا

رشت: دانشگاه گیلان، ۱۳۶۸ش، وزیری، ۱۴+۴۲۶صص، فارسی.

? : در این فهرست ۴۳۹ دستنویس نسخه خطی فارسی از کتابخانه مذکور، به اختصار وصف گردیده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة بورصة للمخطوطات و أوائل المطبوعات"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، ص ۳۱۴-۳۱۸، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه منحصر بفرد کتاب *الصيدلة* از ابوریحان

بیرونی (با کتابت ۶۷۸هـ) و دیوان فارسی احمد داعی (با کتابت ۸۱۶هـ، بخط شاعر)، معرفی شده است.

۲. کتابخانه مدرسه خراجچی اوغلو

“ H a r a c c ı o g l u M e d r e s e s i K ü t ü p h a n e s i ”

4 Rescher, O.:

„Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Brussaer Bibliotheken: Harağzade Medese Bibliothek (Brussa)“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 68 (1914), s. 47-49; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 306-308).

; رشیر، ا.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكتبات بروسة: مكتبة مدرسة خراجچی اوغلی (بروسة)".

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۴۷-۴۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۰۶-۳۰۸).

4 Anonymous:

"Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliothèques de Bursa: Bibliothèque Haraccioğlu (Bursa)".

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eđtim Basımevi, 1951), s. 10-15; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 478-483).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مكتبات بروسة: مكتبة خراجچی اوغلی (بروسة)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱۰-۱۵، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۴۷۸-۴۸۳).

? : در این فهرست نامگوی، ۶۷ نسخه خطی از کتابخانه خراجچی اوغلی در بورسا، گزارش گردیده است.

۳. کتابخانه جامع اورخان غازی

“Orhan Gazi Cam’i Kütüphanesi”

4 Rescher, O.:

„Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Brussaer Bibliotheken: Orhan Gazi’ Bibliothek (Brussa)“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 68 (1914), s. 49; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 308).

؛ رشیر، اُ.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكتبات بروسة: مكتبة جامع اورخان غازی (بروسة)".

رک. نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، ص ۴۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، ص ۳۰۸).

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliothèques de Bursa: Bibliothèque Orhan Gazi (Bursa)”.

In: *Publié à l’occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eđtim Basımevi, 1951), s. 62-80; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 530-548).

؛ ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مكتبات بروسه: مكتبة أوركخان الغازی (بروسه)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش > ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۶۲-۸۰، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۵۳۰-۵۴۸).

? : در این فهرستواره، ۱۶۶ نسخه عربی، فارسی و ترکی از کتابخانه اورخان غازی در بورسا، به اختصار گزارش گردیده است.

۴. کتابخانه اؤلو جامع

„ U l u C a m ' i K ü t ü p h a n e s i ”

4 Rescher, O.:

“Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Brussaer Bibliotheken: Ulu Ğami’ Bibliothek (Brussa)”.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 68 (1914), s. 49; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 308).

; رشر، ا.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مكتبات بروسه: مكتبة جامع اؤلو (بروسه)".

رک. نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، ص ۴۹، آلمانی (بازچاپ: دراسات

فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، ص ۳۰۸).

۵. کتابخانه حسین چلبی

“ H ü s e y i n Ç e l e b i K ü t ü p h a n e s i ”

4 Rescher, O.:

“Notizen über einige Aarabische Handschriften aus Brussaer Bibliotheken: Husain Ğelebi Bibliothek [bei der Ulu Ğami'] – Brussa“.

In: *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (Leipzig)*, No. 68 (1914), s. 49-56; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. I, s. 308-315).

; رشیر، أ.:

"ملاحظات حول بعض المخطوطات العربية المحفوظة في مکتبات بروسة: مکتبة حسین چلبی بجامع اؤلو (بروسة)".

رک . نشریه جامعه شرقی امریکا (آلمان)، ش ۶۸ (۱۹۱۴)، صص ۴۹-۵۶، آلمانی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۱، صص ۳۰۸-۳۱۵).

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliothèques de Bursa: Bibliothèque Hüseyin Çelebi (Bursa)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eġtim Basımevi, 1951), s. 33-57; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 501-525).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مکتبات بروسه: مکتبة حسین چلبی (بروسه)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۳۳-۵۷، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، صص ۵۰۱-۵۲۵).

? : در این فهرستواره، ۲۲۶ نسخه عربی، فارسی و ترکی از کتابخانه حسین چلبی در بورسا، به اختصار گزارش گردیده است.

۶. کتابخانه برهان الدین بیگ

“ B u r h a n A l - D i n B e y K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliotheques de Bursa: Bibliotheque Burhaneddin Bey (Bursa)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eġtim Basımevi, 1951), s. 8-9; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 476-477).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مکتبات بروسه: مکتبه برهان‌الدین بیگ (بروسه)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش *حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان*، ۱۹۵۱، صص ۸-۹، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة*، ج ۳، صص ۴۷۶-۴۷۷).

? : در این فهرست نامگوی، ۲۷ نسخه خطی از کتابخانه برهان‌الدین بیگ در بوسرا، به اختصار گزارش گردیده است.

۷. کتابخانه عبدالله صبری

“ ‘ A b d u l l a h S a b r i K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliothèques de Bursa: Bibliothèque d’Abdullah Sabri (Bursa)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 16-32; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 484-500).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مکتبات بروسه: مکتبه عبدالله صبری (بروسه)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش *حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی*

خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱۶-۳۲، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، صص ۴۸۴-۵۰۰).

? : در این فهرستواره، ۲۲۲ نسخه عربی، فارسی و ترکی از این کتابخانه، به اختصار گزارش گردیده است.

۸. کتابخانه قورشونلی اوغلو

“K u r s u n l i O g l u K ü t ü p h a n e s i”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliotheques de Bursa: Bibliotheque de Kurşunluğlu (Bursa)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 58; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 526).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات من مکتبات بروسه: مکتبة قورشونلی اوغلو (بروسه)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش *حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان*، ۱۹۵۱، ص ۵۸، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، ص ۵۲۶).

? : در این فهرستواره، ۱۱ نسخه از کتابخانه قورشونلی اوغلو در بورسا، به اختصار گزارش شده است.

۹. کتابخانه موزه بورسا

“Bursa Muzesi Kütüphanesi”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliotheques de Bursa: Bibliotheque Musee (Bursa)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eđtim Basımevi, 1951), s. 59-61; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 527-529).

; ناشناخته:

“قائمة مخطوطات من مكتبات بروسه: مكتبة متحف بروسه”.

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۵۹-۶۱، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، صص ۵۲۷-۵۲۹).

? : در این فهرست نامگوی، ۲۷ نسخه خطی از کتابخانه موزه بورسا، به اختصار گزارش گردیده است.

& &

h توفات Tokat g

کتابخانه عمومی زیله

“Zile Halk Kütüphanesi”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة زیله العامة"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۳۲۶-۳۲۷، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله تذکرة السالکین، تألیف ابن الفصیح الکوفی الهمدانی (با کتابت ۷۶۶هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

h چانکری..... g c ankiri

کتابخانه عمومی چانکری

“Çankırı İl Halk Kütüphanesi”

4 BAYOĞLU, S.; A. C. GEÇKİL ve başkalar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (18)

Ankara, Mill Kütüphanesi Basımevi, 1998, 376s.

TÜYATOK (22), 18, “Çankırı İl Halk Kütüphanesi”.

; بیگ اوغلو، ث؛ ا. ج. گچکیل و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۱۸>.

آنکارا: انتشارات کتابخانه ملی، ۱۹۹۸، ۳۷۶ص، وزیرى بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۱۰۷۶ عنوان نسخه عربی، فارسی و ترکی از دست‌نویس‌های کتابخانه عمومی چانکری معرفی گردیده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة جائقری العامة"

رك . المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۳۲۰-۳۲۱، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه خطی نفیس از این کتابخانه، از جمله بوستان سعدی (با کتابت ۸۹۳هـ)، معرفی شده است.

& &

g c o r u m چوروم h

4 ATEŞ, A.:

“Çorum Ve Yozgat Kütüphanelerinde bazı mühim arabça yazmalar“.

In: *İslam İlimleri enstüsü Dergisi* (Turkey), No. 1 (1959), s. 47-78;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 873-904).

; آتش، احمد:

"بعض المخطوطات العربیة الهامة من مكاتب جوروم و یوزغات".

رك . مجله انستیتو مطالعات اسلامی (ترکیه)، ش ۱ (۱۹۵۹)، صص ۴۷-۷۸، ترکی استانبولی

(بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكاتب استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳،

صص ۸۷۳-۹۰۴).

۱. کتابخانه عمومی چوروم

“Ç o r u m İ l H a l k K ü t ü p h a n e s i”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة چوروم العامة"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۳۲۱-۳۲۲، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله شرح المحصل از نجم الدین علی کاتبی قزوینی (با کتابت ۶۶۶هـ مقابله شده با نسخه خط شارح)، به اختصار معرفی شده است.

۲. کتابخانه حسن پاشا

“H a s a n P a s a K ü t ü p h a n e s i”

3 حسینی، محمدتقی:

فهرست نسخ خطی فارسی کتابخانه چوروم حسن پاشا (چروم - ترکیه).

قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۹۰ش، ۹۶ص، وزیری، فارسی؛ (معرفی میراث مخطوط: ۶۱).

? : در این فهرست ۱۳۰ نسخه خطی فارسی به اختصار معرفی شده است.

& &

h دارنده g D a r e n d e

کتابخانه عمومی محمدپاشا

“ M e h m e t P a s a H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة محمدپاشا العامة"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۲۳-۳۲۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه‌ای جزء ششم کتاب *روضة الصفا* از میرخواند (باکتابت ۹۹۴هـ) به اختصار معرفی شده است.

& &

h دیاربکر (الم) g *D i y a r b e k i r*

کتابخانه عمومی دیاربکر

“ D i y a r b e k i r I l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه خلق دیاربکر - ترکیه"

رك. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۷۰-۸۸، فارسی.

? : در این فهرست ۶۱ نسخه خطی فارسی و نیز چند نسخه ترکی به اختصار معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة دیاربکر العامة"

رک. المخطوطات الاسلامیه فی العالم، ج ۲، صص ۳۲۴-۳۲۶، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه‌ای کهن از مکارم الاخلاق، تألیف برهان‌الدین نسفی (با کتابت ۶۹۰هـ) به اختصار معرفی گردیده است.

& &

h ریزه..... g R ize

کتابخانه منطقه‌ای - عمومی آردشین

“ A r d e d e n İ l ç e H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (53)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1980.

TÜYATOK (2), 53 (1980), “Ardeşen İlçe Halk Kütüphanesi”, s. 249-250.

; پارماقسیزاوغلو، ای.؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۵۳>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۸۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر دو دستنویس عربی از مجموعه “آردشین در ریزه” (صص ۲۴۸-۲۴۹) معرفی گردیده است.

باید افزود که این مجموعه، در سال‌های اخیر، به کتابخانه عامره سلیمانیه در استانبول انتقال یافته است.

& &

h روننگولداک g zonguldak

کتابخانه محمدپاشا

“ M e h m e t p a s a K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة محمدپاشا - صفرانبولو"

رك. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۳۲-۳۳۳، عربي.

? : در این نوشتار، ۴ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله دو نسخه خطی مذهب قرآن کریم، کار شده در ایران با ترجمه فارسی، به اختصار معرفی شده است.

& &

h سغرت g s i i r t

کتابخانه دیر مار یعقوب حبیس

„ M a r Y a k u p H a b i s D e y r ‘ i n K ü t ü p h a n e s i „

3 حدّاد، الأب الدكتور بطرس:

"فهرس مخطوطات دیر مار یعقوب الحبیس (سعد) [نقله إلى العربية] الأب إلياس شیر الراهب
(م۱۹۴۹)"

رک . مجلّة بین النهرین (الموصل)، مج ۵، ع ۱۸-۱۹ (۱۹۷۷)، صص ۲۱۷-۲۴۶، عربی.

& &

h سیواس..... g s i v a s

کتابخانه آثار دستنویس ضیاء بیک

„ Z i y a B e y Y a z m a E s e r l e r K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة مخطوطات ضیا بک"

رک . المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، ص ۳۲۹، عربی.

? : در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله مقالات بهاء الدین محمد سلطان ولد (با کتابت ۷۴۶هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

h صامسون..... g s a m s u n

۱. کتابخانه نوزدهم ماه می (غازی سابق)

„ 1 9 M a y i s I l H a l k K ü t ü p h a n e s i (G a z i) “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة ۱۹ مايو العامة (مكتبة الغازی سابقاً)"

رک. *المخطوطات الاسلامیه فی العالم*، ج ۲، صص ۳۳۰-۳۳۲، عربی.

؟: در این نوشتار، ۵ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله *منارات السائرین* نجم الدین اسدی دایه رازی (با کتابت سده ۸هـ) و *کتاب فی التراجم*، تألیف ابوالقاسم عبدالکریم قزوینی رافعی (با کتابت ۷۳۱هـ)، به اختصار معرفی شده که به نظر می‌رسد، نسخه‌ای از کتاب *التدوین فی أخبار قزوین* وی بوده باشد و الله العالم.

۲. کتابخانه عمومی - منطقه‌ای فاضل احمدپاشا کوپرلی

„ K ö p r ü l ü F a z i l A h m e t P a s a I l ç e H a l k
K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیه فی المكتبة العامة لمقاطعة کوپرلی فاضل أحمدپاشا"

رک. *المخطوطات الاسلامیه فی العالم*، ج ۲، صص ۳۶۳-۳۶۴، عربی.

؟: در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h طرابزون g T r a b z o n

کتابخانه عمومی طرابزون

„ T r a b z o n I l H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 MURAT, S.:

Trabzon İl Halk Kütüphanesi El Yazmaları Kataloğu Arabça Eserler.

Trabzon, Valiliği İl Kültür Müdürlüğü Yayınları, 1999, 402s.

; مراد، سولا:

فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه عمومی طرابزون - ترکیه.

طرابزون: انتشارات مدیریت فرهنگ عمومی شهر طرابزون، ۱۹۹۹، ۴۰۲ص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست ۴۷۵ مجلد نسخه خطی (۵۳۳ عنوان عربی و ۱۶۰ عنوان فارسی به ضمیمه رسائل عربی)، معرفی شده است.

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة طرابزون العامة"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۳۴-۳۳۵، عربی.

? : در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله شرح المفصل زمخشری، تألیف موفق‌الدین بن یعیش (با کتابت ۶۴۰هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

h قسطنطنیه Kastamonu g

کتابخانه عمومی قسطنطنیه

"Kastamonu İl Halk Kütüphanesi"

4 Ateş, A.:

“Kastamonu Genel Kitaplığında bulunan bazı mühim arapça yazmalar”.

In: *Oriens* (Germany), Nr. 5, 1952, s. 28-46 (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 804-826).

; آتش، احمد:

"بعض المخطوطات العربية و الفارسية الهامة في المكتبة العامة في قسطنطينية".

رک. نشریه شرقی (آلمان)، ش ۵ (۱۹۵۲)، صص ۲۸-۴۶، ترکی استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۸۰۴-۸۲۶).

3 آتش، احمد و عبدالرسول خیام پور (مترجم):

"چند کتاب خطی مهم فارسی و عربی در کتابخانه عمومی قسطنطونی".

رک. نشریه دانشکده ادبیات تبریز (تبریز)، ش ۷، صص ۱۹۱-۱۹۸ و ۲۷۴-۲۸۷، فارسی.
?: در این مقاله، ۵۲ نسخه فارسی نفیس از قسطنطونی، گزارش شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه قسطنطونی - ترکیه".

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۳۹۲-۴۳۲، فارسی.
?: در این نوشتار، ۹۶ نسخه فارسی به اختصار گزارش گردیده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في المكتبة العامة - قسطنطين"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۳۷-۳۳۹، عربي.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله الرسالة الشمسية في القواعد الحسابية، تألیف عمادالدین عبدالله خرباوی (با کتابت ۷۲۵هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

h قونیه Konya g

3 سزگین، فؤاد:

"مجموعات المخطوطات العربية في مكتبات قونیه"

رك. تاريخ التراث العربي - مجموعات المخطوطات العربية في مكتبات العالم، ص ۱۲۴، عربي.

4 Plessner, M.:

„Beiträge zur Islamischen Literaturgeschichte, I. Studien zu arabischen Handschriften aus stambul, Konia und Damaskus“.

In: *Islamica*, No. 4 (1931), s. 525-561; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. II, s. 749-785).

; پلسنر، ام.:

"أبحاث في تاريخ الأدب العربي: ١. دراسات في مخطوطات عربية في استانبول و قونية و دمشق".

رک . نشریه اسلامی، ش ۴ (۱۹۳۱)، صص ۵۲۵-۵۶۱، آلمانی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۲، صص ۷۴۹-۷۵۸).

4 ATEŞ, A.:

„Konya Kütüphanelerinde bulunan bazı mühim yazma eserler“.

In: *Belleten*, No. 16 (1952), s. 49-130; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 713-802.

; آتش، احمد:

"بعض المخطوطات الهامة في مكتبات قونية".

رک . نشریه بولتن، ش ۱۶ (۱۹۵۲)، صص ۴۹-۱۳۰، ترکی استانبولی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۷۱۳-۸۰۲).

۱. کتابخانه و موزه مولانا

“ M e v l â n â M ü z e s i v e K ü t ü p h a n e s i ”

3 خیامپور، عبدالرسول:

"چند کتاب خطی مهم فارسی در قونیه".

رک. نشریه دانشکده ادبیات تبریز (تبریز)، ش ۷، صص ۲۴۱-۲۴۸ و ۴۸۳-۴۹۹، فارسی.
؟: در این فهرستواره ۲۵ نسخه نفیس فارسی، از جمله نسخه منحصر بفرد علی‌نامه (ربیعی)، به اختصار گزارش شده است.

3 هدّو، حمید مجید؛ عدنان سلیمان اسماعیل (مترجمان):

"المخطوطات العربیة فی مکتبة متحف مولانا فی قونیه".

رک. مجلّة المورد (بغداد)، مج ۸، ع ۲ (۱۹۷۹)، صص ۳۶۷-۳۹۰؛ ع ۳ (۱۹۷۹)، صص ۳۹۲-۴۲۰؛ مج ۹، ع ۲ (۱۹۸۰)، صص ۳۳۵-۳۵۶ و ع ۳، صص ۲۶۱-۲۸۴، عربی.

3 آتش، احمد:

"برخی نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه .. موزه مولانا در قونیه".

رک. مجلّه سیمرغ (تهران)، س ۱، ش ۲ (اسفند ۱۳۶۸)، صص ۵۴-۶۴، فارسی.
؟: در این مقاله ۲۶ نسخه مهم از دو کتابخانه مذکور، معرفی شده است.

3 متقی، حسین:

"مولانا و قونیه همچنان استوار بر بلندای تاریخ"

رک. نشریه آینه پژوهش (قم)، س ۱۹، ش ۱۱۲ (مهر و دی ۱۳۸۷)، ص ۱۳۳، فارسی.
؟: در این نوشتار ۶۰ نسخه نفیس که در ویتترین‌های موزه مولانا نگهداری می‌گردد، معرفی شده است.

3 مرکز الخدمات و الأبحاث الثقافية:

المخطوطات العربية في مكتبة متحف مولانا في قونيا.

4 GÖLPINARLI, A.:

Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu (c. I-IV).

Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1967-94.

; گولپینارلی، عبدالباقی:

فهرست نسخه‌های خطی موزه مولانا (جلال‌الدین رومی) در قونیه (مجلدات ۱-۴).

آنکارا: انتشارات بنیاد تاریخ ترک، ۱۹۶۷-۱۹۹۴، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۱۹۶۷، ۱۵+۳۰۰صص، معرفی دست‌نویس‌های ردیف <۱-۲۷۴>.

- جلد دوم: ۱۹۷۱، ۲۰+۴۸۴صص، معرفی دست‌نویس‌های ردیف <۲۷۵-۶۷۰>.

- جلد سوم: ۱۹۷۲، ۱۸+۴۹۰صص، معرفی دست‌نویس‌های ردیف <۶۷۱-۱۰۸۱>.

- جلد چهارم: ۱۹۹۴، ۱۱+۱۵۵صص، معرفی ۱۴۶ دست‌نویس در ۱۹۱ رساله و کتاب.

4 GÖLPINARLI, A.:

Mevlânâ Müzesi Abdülbâki Gölpınarlı Kütüphanesi Kataloğu.

Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2003, XX+310s.

; گولپینارلی، عبدالباقی:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عبدالباقی گول‌پینارلی در ضمن کتابخانه موزه مولانا.

آنکارا: انتشارات بنیاد تاریخ ترک، ۲۰۰۳، ۲۰+۳۱۰صص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.
?: در این فهرست، ۲۲۸ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی مجموعه اهدایی مرحوم عبدالباقی گول‌پینارلی به کتابخانه موزه مولانا در قونیه معرفی شده است.

4 GÖLPINARLI, A.:

Mevlânâ Müzesi Müzelik Yazma Kitaplar Kataloğu.

Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2003, XII+290s.

; گول‌پینارلی، عبدالباقی:

فهرست کتاب‌های خطی موزه‌ای (نفیس) در موزه مولانا در قونیه.

آنکارا: انتشارات بنیاد تاریخ ترک، ۲۰۰۳، ۱۲+۲۹۰صص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.
?: در این فهرست، حدود ۲۵۰ نسخه خطی نفیس به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی در کتابخانه موزه مولانا معرفی شده است.

4 GÖLPINARLI, A.:

“Konya, Mevlana Müzesi Kütüphanesi, Abdülbaki Gölpınarlı Kitapları, Huruflik Metinleri Kataloğu”.

In: *Huruflik Metinleri Kataloğu* (Ankara, 1989), 141-147 pp.

; گول‌پینارلی، عبدالباقی:

"فهرست نسخه‌های خطی متون حروفیه در کتابخانه موزه مولانا (ضمن مجموعه عبدالباقی گؤل‌پینارلی) در قونیه".

رک. فهرست متون حروفی، صص ۱۴۱-۱۴۷، ترکی استانبولی.

? : در این مقاله، ۲ نسخه خطی حروفی، به تفصیل معرفی گردیده است.

4 GÜNÜÇ, F.:

Mevlana Müzesi Abdülbaki Gölpınarlı Kütüphanesi Levhalar Kataloğu

Konya, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, 1999, 101s.

; گؤنونچ، فوزی:

فهرست لوحات [و مرقعات] کتابخانه عبدالباقی گؤل‌پینارلی در موزه مولانا - قونیه

قونیه: مدیریت کل آثار تاریخی و موزه‌ها؛ ۱۹۹۹، رحلی، ۱۰۱ص، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ارزنده، ۵۴ لوحه و مرقع نفیس از مجموعه زنده‌یاد گؤل‌پینارلی، معرفی گردیده است.

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les bibliothèques de Konya”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), 37s.; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 577-615).

; ناشناخته:

"قائمة بمخطوطات مختارة من مکتبات قونية".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش > ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ۳۷ص، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۵۷۷-۶۱۵).

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة متحف مولانا التخصصية"

رک. المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۳۹-۳۴۲، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه‌ای از حلّ مشکلات الاشارات و التنبیها، تألیف خواجه نصیرالدین طوسی، باکتابت سال ۶۶۱هـ (زمان حیات خواجه نصیر) و نسخه نفیس و منحصر بفرد علی‌نامه، سرایش شاعری متخلص به دانشی (یا) ربیع (یا) بنان الملک قمی، با کتابت سده ۷هـ، به اختصار معرفی شده است.

۲. کتابخانه یوسف آغا

“ Y u s u f A g h a K ü t ü p h a n e s i ”

3 آتش، احمد:

"برخی نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه ... یوسف آغا در قونیه".

رک. مجله سیمرغ (تهران)، س ۱، ش ۲ (اسفند ۱۳۶۸)، صص ۵۴-۶۴، فارسی.

? : در این مقاله ۲۶ نسخه خطی مهم از دو کتابخانه مذکور، معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة يوسف آغا"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۴۶-۳۴۸، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله کتاب المذکر والمؤنث از ابوحاتم سهل بن محمد السجستانی (با کتابت ۳۸۶هـ) و کتاب الزیادة المنترعة من کتاب سیبویه، از ابوالعباس ازدی <مبرد> (با کتابت سده ۷هـ)، به اختصار معرفی شده است.

۳. کتابخانه آثار دستنویس منطقه‌ای

“ B ö l g e Y a z m a E s e r l e r K ü t ü p h a n e s i ”

4 Solak, O.:

“Konya Bölge Yazm Eserler Kütüphanesi’nde Bulunan Bazi Delail’ül-Hayrat’lardaki Tesvirler”.

Konya, Selçuk Üniversitesi, 2008, 188s.

; سولاک، عثمان نوری:

<دست‌نویس‌های مذهب موجود در کتابخانه آثار دستنویس منطقه‌ای قونیه>.

? : پایان نامه فوق لیسانس است که به استاد راهنمایی دکتر احمد چایچی در سال ۲۰۰۸ در دانشگاه سلجوق - قونیه از آن دفاع شده است. نسخه‌ای از تصویر این اثر، در آرشیو راقم سطور موجود است.

4 BOYSAK, N.:

„Konya Bölge Yazm Eserler Kütüphanesi’ndeki 1479, 1591, 2752, 3005 Numralı Şiir Mecnualarının Tanıtımı ve 2752, 3005 Nmumaralı Mecnuaların Metni“.

Konya, Selçuk Üniversitesi, 2007, 499s.

; بويساك، ن.:

«معرفی دست‌نویس‌های جُنگِ شعری شماره ۱۴۷۹، ۱۵۹۱، ۲۷۵۲ و ۳۰۰۵ موجود در کتابخانه آثار دست‌نویس منطقه‌ای قونیه به انضمام متن دست‌نویس‌های شماره ۲۷۵۲ و ۳۰۰۵».

? : پایان نامه فوق لیسانس است که به استاد راهنمایی دکتر سمره تونج در سال ۲۰۰۷ در دانشگاه سلجوق - قونیه از آن دفاع شده است. نسخه‌ای از تصویر این اثر، در آرشیو راقم سطور موجود است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة مخطوطات الإقليم - قونیه"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۳۴۲-۳۴۴، عربی.

? : در این نوشتار، ۲ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

۴. کتابخانه و موزه احمد راسخ عزت قویون اوغلی

“ A h m e d R a s i h I z z e t K o y u n o g l u M ü z e s i v e
K ü t ü p h a n e s i ”

4 EMİNOĞLU, M.:

Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi Yazma Eserler Kataloğu (c. I)

Konya, Konya Büyükşehir Belediyesi, 1997, 197s.

; امین اوغلو، محمد:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه و موزه قویون اوغلو - قونیه

قونیه: شهرداری بزرگ قونیه، ۱۹۹۷، وزیری بزرگ، ۱۹۷ ص، ترکی استانبولی.

? : در این فهرست، ۱۵۰۴ نسخه خطی عربی، فارسی و ترکی، به اختصار معرفی شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة و متحف أحمد راسخ عزت قویون اوغلی"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۴۴-۳۴۶، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه التنبه و الافصاح عما وقع في کتاب

الصالح، تألیف ابو محمد عبدالله بن بری (با کتابت ۵۹۴هـ) و نسخه دیوان کمال الدین اسماعیل اصفهانی (با

کتابت ۶۸۸هـ)، به اختصار معرفی شده است.

۵. کتابخانه صدرالدین قونوی

“ S a d r a l- D i n Q u n a v i K ü t ü p h a n e s i ”

4 BAYRAM, M.:

„The Library of Sadr al-Din Qunavi and its Books“.

In: *Theoretical Approaches to the transmission and edition of oriental*

manuscripts (Istanbul, March 28-30, 2008), Beiry, 2007, pp. 177-183.

; بایرام، میلانیل:

"کتابخانه صدرالدین قونوی [در قونیه] و کتاب‌های آن".

رک. رویکردهای نظری به انتقال و چاپ نسخه‌های خطی شرقی > ۲۸-۳۰ مارس ۲۰۰۷،
استانبول، صص ۱۷۷-۱۸۳، انگلیسی.

3 افشار، ایرج:

"فهرست کتابخانه صدرالدین قونوی".

رک. نشریه تحقیقات اسلامی (قم)، س ۱۰، ش ۱-۲ (بهار و تابستان ۱۳۷۴)، صص ۴۷۷-
۵۰۲، فارسی.

? : این نوشتار، قاعدتاً به موضوع تألیفات و آثار قونوی پرداخته شده و به نظر می‌رسد از موضوع این
کتاب‌شناسی خارج است و طبیعتاً نقل آن در این بخش طرداً للباب خواهد بود.

& &

h فیصری Kaysery g

کتابخانه آثار کهن راشد افندی

"Rasid Efendi Eski Eserler Kütüphanesi"

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Kayseri: Bibliothèque de Raşid Efendi (Kayseri)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 1-7; (Reprint: *Beiträge zur Erschließung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 551-557).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مکتبات قیصریه: مکتبه راشد افندی (قیصریه)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱-۷، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۵۵۱-۵۵۷).

? : در این مقاله فهرستواره ۶۴ نسخه موجود در کتابخانه راشد افندی، به اختصار گزارش شده است.

4 Toğan, Z. V.:

“Kayseri ve Bursa’daki bazı yazmalar hakkında”.

In: *Tarih Dergisi* (Turkey), No. I (1949), s. 67-76; (Reprint: *Beiträge zur Erschließung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 651-660).

; طوغان، ز. و.:

"حول بعض المخطوطات الموجودة في قیصریه و بروسه".

رک . نشریه تاریخ (ترکیه)، ش ۱ (۱۹۴۹)، صص ۶۷-۷۶، ترکی استانبولی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۶۵۱-۶۶۰).

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه راشد افندی در قیصریه".

رک . نشریه نهمین کنگره تحقیقات ایرانی (تهران)، ج ۱ (۱۳۵۸)، صص ۱۴۱-۱۴۳، فارسی.
?: در این مقاله ۳ نسخه خطی فارسی از کتابخانه راشد افندی در قیصری معرفی شده است.

4 KARABULUT, A.:

Kayseri Raşid Efendi Kütüphanesindeki Türkçe, Farsça ve Arapça yazmalar kataloğu (c. I-II)

Kaysei, Raşid Efendi Kütüphanesi, 1995.

; قرأبُلوط، علیرضا:

فهرست نسخه‌های خطی ترکی، فارسی و عربی در کتابخانه راشد افندی در قیصری.

قیصری: کتابخانه راشد افندی، ۱۹۹۵، وزیری، ترکی استانبولی.

- جلد نخست: ۳۹۴+۶ ص (صص ۱-۳۹۴)، معرفّی الفبایی دست‌نویس‌های ترکی شماره ۱-
۳۴۱ < (صص ۱-۵۷)، دست‌نویس‌های فارسی شماره < ۳۴۲-۵۰۸ > (صص ۵۹-۹۴) و
دست‌نویس‌های عربی شماره < ۵۰۹-۲۲۵۶ > (صص ۹۵-۳۹۴).

- جلد دوم: ۲۹۵ ص (صص ۳۹۵-۶۹۰)، معرفّی الفبایی دست‌نویس‌های ترکی شماره <۲۳۳۷-۲۲۵۸> (۴۰۱-۴۲۲)، دست‌نویس‌های عربی و فارسی شماره <۲۶۸۹-۲۳۳۸> (صص ۴۲۳-۵۰۲) و نمایه‌های پدیدآوران، عناوین آثار مخطوط، موضوعات نسخه‌ها، تاریخ کتابت نسخه‌ها و نمایه اماکن (صص ۵۰۳-۶۸۹).

4 OKUTAN, A.:

Kayseri Umumi Kütüphanesi Raşit Efendi Kısmı Usul-i Hadis ve Hadis İlmine Ait Arapça Elyazma Eserler Kataloğu.

İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1964, 100s.

; اوکوتان، احمد:

فهرست دست‌نویس‌های عربی در موضوع حدیث و علوم حدیث در کتابخانه عمومی راشد افندی در قیصری.

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش ملی، ۱۹۶۴، ۱۰۰ ص، وزیری، ترکی استانبولی.

3 شکر، محمد:

"الكتب المخطوطة العربية في مكتبة راشد افندی في قیصری بترکیا".

رک. المجلة المغربية للتوثيق و المعلومات (مغرب)، مج ۴، (۱۹۸۶)، صص ۸۷-۹۲، عربی.

3 شکر، محمد (مراجعة: انور طاهر رضا):

"المخطوطات العربية وقفها في مكتبة راشد أفندی بقیصری".

رک . مجلّة المنهل (المدينة المنورة)، مج ۵۳، ع ۴۸۹ (یولیو ۱۹۹۱)، صص ۱۶۴-۱۶۷، عربی.

4 YILDIZ, A.:

"Kayseri Raşid Efendi İhtisas Kütüphanesi'nde Bulunan Arap Dili ve Edebiyatına Dair El yazması Eserlerin Tansif ve Tanıtımı".

Konya, 2008, 362s.

; ییلدیز، آیهان:

«فهرست نسخه‌های خطی زبان و ادبیات عرب در کتابخانه راشد افندی - قیصری».

قونیه: ۲۰۰۸، ۳۶۲ص، ترکی استانبولی.

? : پایان نامه فوق لیسانس است که به استاد راهنمایی دکتر رجب دیکینجی در سال ۲۰۰۸ در دانشگاه

سلجوق - قونیه از آن دفاع شده است. نسخه‌ای از تصویر این اثر، در آرشیو راقم سطور موجود است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة راشد أفندی للآثار القديمة"

رک . المخطوطات الاسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۴۸-۳۵۱، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه تحریر اصول الهندسة و الحساب لاقليدس

از ابوالقاسم علی بن اسماعیل النیشابوری (با کتابت ۵۲۹هـ) و نسخه نفیس خمسة جامی (با تاریخ ۸۸۹ هـ

بخط شاعر)، به اختصار معرفی شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه راشد افندی در قیصریه - ترکیه".

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۱۴۳-۲۲۴، فارسی.

? : در این نوشتار ۱۴۴ نسخه فارسی، از جمله ۲۳ نسخه نفیس از کتب کتابخانه مذکور، معرفی شده است.

& &

h کوتاهییه g Kutahya

۱. کتابخانه عمومی وحیدپاشا

„ V a h i t P a s a I l H a l k K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مكتبة وحیدپاشا العامّة"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۳۵۱-۳۵۳، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله نسخه نفیس دعوات الکبیر از ابوبکر احمد

البیهقی (با کتابت ۵۸۹هـ)، به اختصار معرفی شده است.

۲. کتابخانه زیتون زاده - توشانلی

„ T a v s a n l i Z e v t i n o g l u H a l k K ü t ü p h a n e s i “

3 بیلگین، آورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة طاشانلى زيتون أوغلى العامة"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۳۳-۳۳۴، عربى.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله جامع مفردات الأدوية و الأغذية (با کتابت ۷۰۸هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

h گؤل شهرى..... g Gulsehri

کتابخانه عمومى قره وزیر محمدپاشا

„ K a r a v e z i r M e h m e t P a s a H a l k K ü t ü p h a n e s i “

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Gülşehri: Bibliothèque de Kara Vezir Mehmet Pş. (Gülşehri)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 11; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 561).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مکتبات گؤل شهرى: مکتبة قره وزیر محمدپاشا (گؤل شهرى)".

۱. در مصدر به صورت <زینل زاده> ثبت شده است.

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش، ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین‌المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ص ۱۱، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، ص ۵۶۱).

? در این مقاله فهرستواره ۹ نسخه خطی از کتابخانه قره وزیر محمدپاشا در شهر گُل (گول‌شهری)، به اختصار گزارش شده است.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامیة فی مکتبة قره وزیر محمدپاشا العامّة"

رک. المخطوطات الاسلامیة فی العالم، ج ۲، صص ۳۵۳-۳۵۴، عربی.

? در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله شرح مقامات حریری، از ناصرالدین مطرزی (با کتابت ۷۲۶هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

g *Giresun* **h** گیره سون

کتابخانه عمومی گیره‌سون

„ *Giresun İl Halk Kütüphanesi* “

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.; S. ACUN; H. BARIŞ ve başklar:

TÜRKİYE YAZMALARİ TOPLU KATALOĞU (28)

Ankara, Kültür Bakanlığı, 1980.

TÜYATOK (2), 28 (1980), "Giresun İl Halk Kütüphanesi", s. 1-221.

; پارماقسیزاوغلو، ای؛ س. آجون؛ ه. باریش و دیگران:

فهرستگان مشترک نسخه‌های خطی ترکیه <۲۸>

آنکارا: وزارت فرهنگ، ۱۹۸۰، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

? : در این اثر ۶۱۹ دستنویس عربی، فارسی و ترکی از مجموعه "کتابخانه عمومی گیره‌سون" (صص ۱- ۲۲۱) معرفی گردیده است. باید افزود که این مجموعه سال‌های اخیر، به کتابخانه عامره سلیمانیه در استانبول انتقال یافته است.

& &

h ماردین **g M a r d i n**

3 الطرازی، فیلیپ دی.:

"مکتبات ماردین"

رک. خزائن الكتب العربیة فی الحاققین، ج ۲، صص ۴۹۳-۴۹۴، عربی.

& &

h مانيسا (مغنیسا) **g M a n i s a**

کتابخانه عمومی مانيسا

" M a n i s a g e n e l k ü t ü p h a n e s i "

3 طوغان، زکی ولیدی:

"مجموعه رسایل ریاضیه در کتابخانه مغنیسا که خود خواجه نصیرالدین جمع کرده [است]".

رک . یادنامه خواجه نصیر >..کنگره خواجه نصیر الدین طوسی از روز ششم تا دوازدهم
خرداد ۱۳۳۵، ج ۱، صص ۱-۱۸، فارسی.

4 PARMAKSIZOĞLU, İ.:

Manisa genel kütüphanesi Tarih-Coğrafiya yazmaları katalogu (Fasikül I): Türkçe Tarih Yazmaları.

İstanbul, Milli eğitim Basımevi, 1952, 48s.

; یارماقسیز اوغلو، ای.:

فهرست نسخه‌های خطی (ترکی) تاریخ و جغرافیا در کتابخانه عمومی مغنیسا (بخش ۱).

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش ملی، ۱۹۵۲، وزیری بزرگ، ۴۸ص، ترکی استانبولی.

? : در این نوشتار ۶۴ اثر با ده‌ها دستنویس از کتابخانه عمومی مانیسا، معرفی گردیده است.

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits choisis Parmi les bibliothèques de Manisa: Bibliothèque de Manisa”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 1-28; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 617-646).

; ناشناخته:

"قائمة بمخطوطات مختارة من مكتبات مغنيسا: مكتبة مغنيسا العامة".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱-۲۸، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۶۱۷-۶۴۶).

? : در این نوشتار، ۳۲۱ نسخه عربی، فارسی و ترکی از کتابخانه عمومی مغنيسا، به اختصار گزارش گردیده است.

3 آتش، احمد:

"المخطوطات العربية في مكتبات الأناضول (۱): مخطوطات من مكتبة مغنيسا العامة".

رک . مجلّة معهد المخطوطات العربية (القاهرة)، مج ۴، ج ۱ (ماير ۱۹۵۸ / شوال ۱۳۷۷)، صص ۱-۴۳، عربی. (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۸۲۷-۸۷۲).^۱

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة مانیسا العامة"

1. Sezgin, F.: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien* (Frankfurt, 1986), Bd. III, s. 827-872.

رک. المخطوطات الاسلامیه فی العالم، ج ۲، صص ۳۵۷-۳۶۰، عربی.

؟: در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله اعجاز القرآن، از ابوبکر محمد الباقلانی (با کتابت ۴۴۰هـ) و نسخه صفات الحرمین، از عبدالعزیز حیاقی اصفهانی (با کتابت ۹۲۷هـ)، معرفی شده است.

& &

h مرعش (کاراهان ماراش) g K a h r a m a n m a r a s

۱. کتابخانه حافظ علی افندی

„ H a f ı z A l i E f e n d i K ü t ü p h a n e s i ”

4 ERGÜN, C.; K. ATİK; A. ÖZDOĞAN; N. AVAL; İ. AKÇAY ve M. GÜNAYDIN:

Hafız Ali Efendi yazma eserler kataloğu.

Kahramanmaraş, Kahramanmaraş Valiliği, 2007, 372s.

; ارگین، ج؛ ک. عتیق؛ ا. اؤزدوغان؛ ن. آوال؛ ی. آق‌چای و م. گون‌آیدین:

فهرست نسخه‌های خطی حافظ علی افندی در کارمان ماراش (= قهرمان مرعش)

قهرمان مرعش: فرمانداری قهرمان مرعش، ۲۰۰۷، ۳۷۲ص، وزیری بزرگ، ترکی استانبولی.

۱. نام دقیق این شهر «قهرمان مرعش» است که در تلفظ عامیانه، به آن «کارامان ماراش» اطلاق می‌شود.

? : در این فهرست ۶۳۰ عنوان نسخه خطی عربی، ترکی و فارسی، به اختصار توصیف شده است.

۲. کتابخانه محرم چلبی مرعشی

„ M o h a r r e m C a l e b i M a r ‘ a s i K ü t ü p h a n e s i ”

3 طه، محسن:

"فهرس المخطوطات محرم چلبی المرعشی"

رک . مجلّة المورد (بغداد)، مج ۴، ۱۶ع (۱۹۷۵)، صص ۳۰۲-۳۱۶، عربی.

? : در این فهرستواره، ۱۸۵ نسخه از مجموعه مذکور در شهر مرعش، به اختصار توصیف گردیده است.

& &

h نوشهیر g N e v s e h i r

کتابخانه عمومی داماد ابراهیم پاشا

“ D a m a t İ b r a r h i m P a s a K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Nevşehir: Bibliothèque de Damat İbrahim Pş. (Nevşehir)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eđtim Basımevi, 1951), s. 12-16; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 562-566).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مکتبات نوشهیر: مکتبه داماد ابراهیم پاشا (نوشهیر)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱۲-۱۶، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربیة، ج ۳، صص ۵۶۲-۵۶۶).

? : در این اثر فهرستواره ۴۷ نسخه از کتابخانه داماد ابراهیم پاشا در شهر نو (نوشهیر)، گزارش شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه داماد ابراهیم، مستقر در نوشهیر".

رک. نشریه نهمین کنگره تحقیقات ایرانی (تهران)، ج ۱ (۱۳۵۸)، صص ۱۳۲-۱۴۱، فارسی.

? : در این مقاله، ۴ نسخه خطی فارسی نفیس موجود در کتابخانه داماد ابراهیم، معرفی شده است.

3 هاشم پور سبحانی، توفیق:

"نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه داماد ابراهیم پاشا (نوشهیر)".

رک. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های ترکیه، صص ۱۳۲-۱۴۲، فارسی.

? : در این بخش ۳۷ نسخه فارسی معرفی شده است. باید افزود ۲۴ نسخه از آن دست‌نویس‌ها، به لحاظ

قدمت و نفاست، نسخ مهم می‌باشند.

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة داماد إبراهيم باشا العامة"

رك. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۶۱-۳۶۲، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله تفسیر القرآن الوجيه؛ تألیف ابوالحسن واحدی نیشابوری (با کتابت ۴۹۰هـ)، به اختصار معرفی شده است.

& &

h نیگده Nigde g

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Niğde”.

In: *Publié a l’occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 17-24; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 567-574).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكتبات نیغده".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱۷-۲۴، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۵۶۷-۵۷۴).

? : در این سلسله مقالات دست‌نویس‌هایی از کتابخانه ملی، کتابخانه خصوص دکتر م. علی بیگ، کتابخانه

موزه نیگده و کتابخانه حلمی سُویدان در نیگده، به اختصار معرفی شده‌اند.

۱. کتابخانه ملی نیگده

“ N i g d e M i l l i K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Niğde: Bibliothèque Nationale (Niğde)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 17-20; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 567-570).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكتبات نيغده: المكتبة الوطنية - نيغده".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۱۷-۲۰، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات

استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۵۶۷-۵۷۰).

? : در این نوشتار ۳۰ نسخه خطی از کتابخانه ملی نیگده، به اختصار معرفی شده است.

۲. کتابخانه و موزه نیگده

“ N i g d e M u z e s i v e K ü t ü p h a n e s i ”

4 Anonymous:

„Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Niğde: Bibliothèque Musée (Niğde)”.

In: *Publié à l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 22-23; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 572-573).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكتبات نيغده: مكتبة متحف نيغده".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، صص ۲۲-۲۳، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، صص ۵۷۲-۵۷۳).

? : در این نوشتار ۱۱ نسخه خطی از کتابخانه موزه نیگده، به اختصار معرفی شده است.

۳. کتابخانه عمومی سنجر بیک

“ S e n c e r B e y I l H a l k K ü t ü p h a n e s i ”

3 بیلگین، أورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الإسلامية في مكتبة سنجر بك العامة"

رک. المخطوطات الإسلامية في العالم، ج ۲، صص ۳۶۲-۳۶۳، عربی.

? : در این نوشتار ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، از جمله تفسیر الوسيط، تألیف ابوالحسن علی نیشابوری

(با کتابت ۵۵۸هـ) و نسخه القواعد الجلیلی فی شرح الرسالة الشمسية، از علامه ابومنصور جمال الدین حسن بن یوسف بن مطهر الحلی (با کتابت ۷۱۴هـ در زمان حیات شارح)، به اختصار معرفی شده است.

۴. کتابخانه دکتر م. علی بیک

“Dr. M. Ali Bey K ü t ü p h a n e s i”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Niğde: Bibliothèque Privée de Dr. M. Ali Bey (Niğde)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Bakanlığı, 1951), s. 21; (Reprint: *Beiträge zur Erschließung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 571).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكتبات نیغده: مكتبة الدكتور م. علی بیک الخاصة - نیغده".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویزه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ص ۲۱، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، ص ۵۷۱).

?: در این نوشتار یک نسخه خطی فارسی، با عنوان دیوان همایون (د. ۹۰۲هـ) با کتابت ۹۷۰هـ در ۴۵ برگ، از نسخ مجموعه خصوصی دکتر م. علی بیگ در نیگده به اختصار، زبان فرانسوی، معرفی شده است.

۵. کتابخانه حلمی سُویدان

“ Hilmi Soydan Kütüphanesi ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Niğde: Bibliothèque Privée de Hilmi Soydan (Niğde)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eğitim Basımevi, 1951), s. 24; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 574).

; ناشناخته:

"فائمة مخطوطات مختارة من مکتبات نیغده: مکتبه حلمی سُویدان الخاصة - نیغده".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش > ویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ص ۲۴، فرانسوی (بازچاپ: دراسات فيما تحتويه مکتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳، ص ۵۷۴).

? : در این نوشتار ۵ نسخه خطی از کتابخانه حلمی سُویدان در نیگده، به اختصار معرفی شده است.

۶. کتابخانه عمومی خلیل نوری بیک

“ Halil Nuri Bey Halk Kütüphanesi ”

4 Anonymous:

“Une Liste des manuscrits Choisis Parmi les Bibliothèques de Bor: Bibliothèque Privée de Halil Nuri Bey (Bor)”.

In: *Publié a l'occasion du XXII. Congrès International des Orientalistes* (Istanbul, Milli eđtim Basımevi, 1951), s. 10; (Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 560).

; ناشناخته:

"قائمة مخطوطات مختارة من مكتبات بور: کتابخانه خلیل نوری بیک الخاصة (بور)".

استانبول: انتشارات آموزش و پرورش حویژه‌نامه بیست و دومین کنگره بین المللی خاورشناسان، ۱۹۵۱، ص ۱۰، فرانسوی (بازچاپ: *دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية*، ج ۳، ص ۵۶۰).

? : در این مقاله فهرستواره ۶ نسخه خطی موجود در کتابخانه خلیل نوری بیگ در منطقه *بور*، به اختصار گزارش شده است.

3 بیلگین، اورهان؛ عبدالستار الحلوجی (ترجمة و تحقیق):

"المخطوطات الاسلامية في مكتبة خليل نوري بك العامة - بور"

رک. *المخطوطات الاسلامية في العالم*، ج ۲، ص ۳۱۲، عربی.

? : در این نوشتار، ۳ نسخه نفیس از این کتابخانه، به اختصار معرفی شده است.

& &

h یونگات g y oz g a t

4 Ateş, A.:

„Çorum Ve Yozgat Kütüphanelerinde bazı mühim arabça yazmalar“.

In: *İslam İlimleri enstüsü Dergisi* (Turkey), No. 1 (1959), s. 47-78;
(Reprint: *Beiträge zur Erschliessung der arabischen Handschriften in Istanbul und Anatolien*, Frankfurt, 1986, Bd. III, s. 873-904).

; آتش، احمد:

"بعض المخطوطات العربية الهامة من مكتبات جوروم و يوزغات".

رک. نشریه انستیتو مطالعات اسلامی (ترکیه)، ش ۱ (۱۹۵۹)، صص ۴۷-۷۸، ترکی استانبولی
(بازچاپ: دراسات فیما تحتویه مكتبات استانبول و الأناضول من المخطوطات العربية، ج ۳،
صص ۸۷۳-۹۰۴).

& & &

